

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Ochrana veřejného pořádku v obci

Bc. Martin Kováč

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martin Kováč

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ochrana veřejného pořádku v obci

Název anglicky

Public order protection in the community

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě rozboru právní úpravy zpracovat problematiku ochrany veřejného pořádku v obci se zaměřením na vyhodnocení platné právní úpravy, využití nástrojů k ochraně veřejného pořádku, spolupráce mezi subjekty v obci a případně dalších hodnotících kritérií. Cílem aplikační části práce sledování využití teoretických poznatků v praxi ve vybraných subjektech.

Metodika

- shromáždění podkladů pro zpracování zadané práce
- prostudování podkladů teoretické části práce s využitím metody deskripce, analýzy relevantních právních textů
- shromažďování podkladů pro zpracování aplikační části práce
- vyhodnocení získaných dat, sumarizace výsledků a jejich zpracování za využití metody komparace a kompilace
- diskuze, závěr

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

bezpečnost, kriminalita, městská policie, obec, policie, prevence, přešupek, trestný čin, veřejný pořádek, vojenská policie

Doporučené zdroje informací

Další literatura po dohodě s vedoucí diplomové práce

DOLEJŠÍ, Ladislav. Vojenská policie: Military Police Czech Republic. 3., přepracované vydání. Přeložil Jan JINDRA, přeložil Jan ŠMÍD. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2016. ISBN 978-80-7278-675-6

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. Dějiny policie a četnictva. Praha: Police history, 2011. ISBN 978-80-86477-55-8

MACEK, Pavel, Antonín FILÁK a Josef POŽÁR. Pořádková činnost policie: obecná část. 3. upr. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 1999. ISBN 80-7251-017-7

MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. Obecní policie II. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2003. ISBN 80-7251-133-5

Zákon č. 128/2000 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2000, částka 38, ze dne 15. 5. 2000

Zákon č. 273/2008 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2008, částka 91, ze dne 11. 8. 2008

Zákon č. 300/2013 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2013, částka 115, ze dne 21. 8. 2013

Zákon č. 553/1991 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 1991, částka 104, ze dne 30. 12. 1991

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 16. 10. 2018

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 02. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ochrana veřejného pořádku v obci" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 12. 11. 2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval všem, kdo mi byl nápomocen při psaní této diplomové práce, především JUDr. Janě Borské PhD, za pomoc, odborné rady a připomínky, které mi poskytla, a za ochotný a vstřícný přístup. Rovněž děkuji své rodině za podporu, a hlavně trpělivost během studia.

Ochrana Veřejného pořádku v obci

Abstrakt

Diplomová práce na téma ochrana veřejného pořádku v obci se ve své teoretické části zabývá analýzou právních norem. Zejména se jedná o právní normy zahrnující obec, veřejný pořádek, oblasti veřejného pořádku a policejní složky dohlížející na dodržování veřejného pořádku. Práce se také zaměřuje na oblasti veřejného pořádku, které je možno za pomoci obecně závazných vyhlášek (dále jen OZV) regulovat, a které jsou jako přestupek nebo trestný čin výslovně uvedeny v platné právní úpravě. V závěru teoretické části přibližuje historický vývoj policejních složek dohlížejících na dodržování veřejného pořádku v obci.

Výchozím podkladem pro zpracování aplikační části práce bylo vyhodnocení provedeného výzkumu v Táboře na úseku vývoje narušování veřejného pořádku v obci za časové období let 2014 – 2018. Provedený výzkum byl doplněn strukturovanými rozhovory s osobami kompetentními v této problematice. Z výsledků analýzy provedeného výzkumu vyvstalo několik výzkumných poznatků. Bylo navrženo vydání dvou nových OZV řešících problematiku zábavní pyrotechniky a dále problém malování po zdech (graffity). Dále autor práce doporučil (na základě vyhodnocení poznatků výzkumu, kdy kuřáci pobytem mimo restaurační zařízení mnohem více znečišťují okolí restaurace, a to včetně stížností občanů z okolí na obtěžování kouřem a hlukem) iniciovat navržením změny právní úpravy v oblasti zrušení zákazu kouření v restauracích a navrácení kuřáků z ulice zpět do restauračních zařízení. Tato změna by byla podmíněna odděleným pobytem kuřáků a povinností filtrace vypouštěného vzduchu do ovzduší. K využití v praxi v rámci zajištění ochrany veřejného pořádku byla na základě rozhovorů vyhotovena terénní mapa s vyznačenými místy, ve kterých dochází nejčastěji k narušování veřejného pořádku. Mapa by měla umožnit soustředit se zejména na místa, kde dochází k narušování veřejného pořádku nejčastěji.

Klíčová slova: bezpečnost, kriminalita, městská policie, obec, policie, prevence, přestupek, trestný čin, veřejný pořádek, vojenská policie.

Public Order Protection in the Community

Abstract

The diploma thesis on the topic of public order protection in the community in its theoretical part deals with the analysis of legal norms. Particularly, these are legal norms including the municipality, public order, public order areas and police forces supervising the observance of law and order. The thesis also focuses on the areas of public order, that can be regulated by means of the generally binding ordinances (hereafter GBO) and that are explicitly stated in the law as an offense or a crime. At the end of the theoretical part it describes the historical development of the police forces that supervise the observance of public order in the municipality.

The starting point for the processing of the application part of the work was the evaluation of the research carried out in Tábor in the field of public order disturbances development in the municipality for the period 2014 - 2018. The research was supplemented by structured interviews with people competent in this issue. Several research findings emerged from the results of the analyses and interviews. It was proposed to release two new GBO addressing, firstly problems of fireworks, and secondly problems of painting on the walls (graffiti). Furthermore, the author of the work recommended (on the basis of the research findings evaluation when smokers considerably more pollute the surroundings of the restaurant, including complaints of citizens from the surroundings about smoke and noise nuisance), to initiate a proposal for a change in the legislation on the abolition of the ban of smoking in restaurants and returning smokers back from the streets to restaurants. This change would be conditional on the separate stay of smokers and the obligation to filter the inlet air into the air. For use in practice in order to ensure the public order protection on the basis of the interviews a terrain map with marked places where public order is most often disturbed was drawn.

Keywords: safety, criminality, municipal police, municipality, police, prevention, offense, crime, public order, military police

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika.....	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	18
3.1 Obec	18
3.1.1 Definice obce	18
3.1.2 Dělení obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).....	19
3.2 Veřejný pořádek	19
3.2.1 Veřejné prostranství	19
3.2.2 Definice veřejného pořádku.....	20
3.2.3 Oblasti veřejného pořádku	23
3.2.3.1 Z pohledu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.....	23
3.2.3.2 Z pohledu trestního zákoníku	28
3.2.3.3 Úloha obecně závazných vyhlášek	30
3.3 Policejní složky dohlížející na veřejný pořádek.....	35
3.3.1 Historický vývoj policejních složek	35
3.3.2 Novodobé policejní složky	41
3.3.2.1 Policie České republiky	41
3.3.2.2 Obecní policie.....	43
3.3.2.3 Vojenská policie	48
4 Aplikační část práce.....	51
4.1 Představení města Tábor	51
4.1.1 Územní členění	52
4.1.2 Obecně závazné vyhlášky města Tábor vztahující se k veřejnému pořádku .	53
4.2 Orgány dohlížející na veřejný pořádek ve městě Tábor.....	55
4.2.1 Městská policie	55
4.2.2 Policie České republiky	59
4.2.3 Vojenská policie	60
4.3 Statistické údaje	60
4.3.1 Statistiky PČR.....	60
4.3.2 Statistiky MěPo.....	63
4.3.3 Statistiky oddělení přestupků města Tábor.....	65
4.4 Strukturovaný rozhovor	68
4.4.1 Vyhodnocení rozhovorů	68

5	Výsledky a diskuse	78
5.1	Statistické údaje.....	78
5.2	Rozhovory s respondenty	80
5.3	Navrhovaná opatření	81
5.3.1	Vznik nových OZV	81
5.3.2	Změna zákazu kouření v restauračních zařízeních	82
5.3.3	Mapa kriminality	82
6	Závěr	84
7	Seznam použitých zdrojů	88
8	Přílohy	91

Seznam obrázků

Obrázek 1	Příměstské části města Tábor	53
-----------	------------------------------------	----

Seznam grafů

Graf 1	Vývoj počtu obyvatel ve městě.....	52
Graf 2	Celkový počet a věková struktura strážníků Městské policie.....	57
Graf 3	Finanční náklady na MěPo	58
Graf 4	Počet osob převezených do záchytné stanice	59
Graf 5	Počty přestupků řešených OO PČR.....	61
Graf 6	Počty přestupků řešených PČR v blokovém řízení na místě s celkovou výší uložených pokut	62
Graf 7	Počty trestných činů.....	63
Graf 8	Počty přestupků řešených MěPo.....	64
Graf 9	Komparace přestupků zjištěných PČR a MěPo	65
Graf 10	Vývoj počtu přestupků a narušení OZV za posledních 5 let	66
Graf 11	Přehled řešených přestupků podle ustanovení § 5 odst. 1 z. č. 251/2016 Sb.	67
Graf 12	Přehled řešených narušení OZV města.....	68
Graf 13	Vyjádření respondentů k rozšíření oblasti působení 2 OZV	70
Graf 14	Porovnání oblastí podle výskytu narušování veřejného pořádku	73

Seznam tabulek

Tabulka 1 Celkový počet řešených přestupků PČR.....	61
Tabulka 2 Celkový počet řešených přestupků MěPo.....	63
Tabulka 3 Rozdělení přestupků a porušení OZV celkově za posledních 5 let	66
Tabulka 4 Identifikace respondentů.....	69

Seznam použitých zkratk

OZV – Obecně závazná vyhláška

Orpo – Ordnungspolizei

SNB – Sbor národní bezpečnosti

VB – Veřejná bezpečnost

StB – Státní policie

PS VB – Pomocná stráž Veřejné bezpečnosti

IVP – Inspekce veřejného pořádku

PČR – Policie České republiky

MěPo – Městská Policie

VP – Vojenská policie

MKDS – Městský kamerový dohlížecí systém

1 Úvod

Česká republika, stejně jako jiné demokratické státy, klade důraz na dodržování základních lidských práv a svobod. Aby mohla moderní společnost fungovat, je potřeba nastolit takový systém ve společnosti, na jehož základě bude určitý pořádek a řád udržován. Domnívat se, že tohoto stavu lze dosáhnout pouhým stanovení pravidel je ale liché. Z tohoto důvodu jsou státem a potažmo i některými obcemi zřízeny instituce, které dohlížíjí právě na dodržování a zajišťování daného řádu a stanovených pravidel. Instituce, které primárně tuto úlohu zajišťují, jsou Policie České republiky (dále jen PČR) a Městská policie (dále jen MěPo).

Tématem této diplomové práce je „Ochrana veřejného pořádku v obci“. Problematika veřejného pořádku se týká každého z nás, a to vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o společenské vztahy, se kterými se každodenně setkáváme v běžném životě. I přes to, že ochrana veřejného pořádku je jakýmsi pilířem, který napomáhá ke klidnému soužití obyvatel, jeho zákonná definice není zakotvena v žádném právním řádu. Co ale již zakotveno v právním řádu je, jsou oblasti veřejného pořádku. Porušení těchto zákonem stanovených oblastí může mít následek jak v rovině přestupkové, tak i v trestně právní. Další možností k omezení narušování některých oblastí veřejného pořádku je vydávání OZV. Ústava České republiky v čl. 104 odst. 3 umožňuje městům a obcím vydávat ve své působnosti OZV, a to v případech, kdy řešení vzniklého problému nemá oporu v zákoně. Právě za pomoci OZV mohou města a obce reagovat na problémy vyskytující se na jejich území, jejichž řešení je v zájmu občanů. V samostatné působnosti města je také zřízení MěPo, a to pomocí OZV. MěPo je jednou z hlavních policejních složek zajišťujících dohled na dodržování OZV.

Tato diplomová práce propojuje znalosti teoretické, získané studiem literatury a právních norem, se zkušenostmi praktickými, získanými ze strukturovaných rozhovorů s osobami kompetentními v této problematice. Důvodem zvolení tohoto způsobu propojení znalostí bylo přinést ucelený a provázaný text srozumitelný pro širokou veřejnost

Práce tak vytvoří celkový přehled a rozbor právní úpravy, možností obcí regulovat vydáváním OZV problematiku veřejného pořádku v obci a přehled policejních složek dohlížejících na dodržování veřejného pořádku.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem teoretické části diplomové práce je na základě analýzy právní úpravy zpracování problematiky ochrany veřejného pořádku, zejména se zaměřením na vyhodnocení platné právní úpravy a na subjekty dohlízející na dodržování veřejného pořádku v obci.

I. Dílčím cílem je definovat teoretické pojmy obec a veřejný pořádek a vzájemný vztah těchto pojmů na základě obsahové analýzy právních norem.

II. Dílčím cílem je na základě rozboru právní analýzy dokumentů definovat přehled oblastí veřejného pořádku, které lze regulovat OZV, a které jsou jako přestupek či trestný čin výslovně uvedeny v platné právní úpravě.

III. Dílčím cílem je na základě provedeného výzkumu ve vybraných oblastech veřejného pořádku, porovnání vývoje narušování veřejného pořádku ve městě Tábor, a to za časové období 2014 – 2018.

IV. Dílčím cílem je na základě provedeného výzkumu vyhodnotit místa s nejčastějším narušováním veřejného pořádku.

Na základě provedeného výzkumu zpracovat terénní mapu zachycující místa s nejčastějším narušováním veřejného pořádku ve městě Tábor a dále navrhnout opatření vedoucí ke snížení či omezení narušování veřejného pořádku ve městě.

2.2 Metodika

Práce bude rozdělena na dvě hlavní části, a to teoretickou a aplikační část. Teoretická část této práce se bude zabývat analýzou právních norem zahrnujících obec, veřejný pořádek, oblasti veřejného pořádku a policejní složky dohlízející na dodržování veřejného pořádku v obci. Mezi převažující prameny, které budou použity v této práci, lze zařadit například ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ústavní zákon č. 2/1993Sb., Listina základních práv a svobod, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zákon 251/2016 Sb., o některých přestupcích, zákon 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon 89/2012 Sb.,

občanský zákoník, zákon 553/1991 Sb., o obecní policii. Dále bude použita literatura zahrnující např. historický vývoj Českých policejních složek dohlížejících na dodržování veřejného pořádku v obcích.

V úvodu práce bude nevyhnutelné vyhledat a prostudovat právní prameny, jejichž obsah se týká veřejného pořádku v obci, oblastí a složek dohlížejících na jeho ochranu. Informace získané analýzou těchto právních pramenů budou z důvodu přehlednosti zpracovány do oddělených kapitol, jež budou na sebe navazovat. Výsledkem bude ucelený náhled na pravomoci a povinnosti obce ve vztahu k zajištění veřejného pořádku se zaměřením na definici pojmu veřejný pořádek, přestupkové a trestní jednání související s veřejným pořádkem a na oblasti možné regulace veřejného pořádku v obci za pomoci OZV. Dále bude zkoumána účast policejních složek, mezi jejichž hlavní úkoly patří dohled na dodržování veřejného pořádku v obci. Jako základní metody výzkumu budou využity kvalitativní metody výzkumu, jako je obsahová analýza vybraných dokumentů podle předem stanovených klíčových znaků, jejich následné rozřídění dle navrhovaných částí výzkumu se zaměřením na definici teoretických pojmů „ochrana veřejného pořádku v obci“, pojem „obec“ a vzájemný vztah těchto teoretických pojmů. V této fázi výzkumu budou stanoveny dílčí cíle, které budou sloužit k postupnému řešení zpracování práce. Dílčí cíle I. a II. budou naplňovat základ pro zpracování teoretické části práce. Dílčí cíle III. a IV. budou směřovat zpracování teoretických poznatků v praxi s využitím výzkumem nabytých druhotných statistických dat, poskytnutých z databázi PČR, MěPo v Táboře a oddělení přestupků města Tábor. Následně budou data získaná výzkumem sumarizována s využitím syntézy a zpracována do přehledných tabulek a grafů. Poté bude provedeno jejich vyhodnocení dle sledovaného cíle práce.

Kapitoly této práce budou sestaveny od základního pojmu obec, přes dělení obcí, veřejný pořádek až k policejním složkám. Pojem veřejný pořádek bude podrobně rozebrán ve stejnojmenné kapitole, a to v souvislosti s pojmem veřejné prostranství, nebo stanovením oblastí, jejichž omezení je uvedeno jak v zákoně č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, tak případně v trestním zákoníku. Dále mohou obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích regulovat přesně stanovené oblasti veřejného pořádku vydáváním OZV. Samozřejmě je nutné dohlížet na dodržování těchto

omezení. Složkám, jež se na tomto podílejí, se bude věnovat následující kapitola, ve které dojde k souhrnu historického vývoje a novodobého rozdělení policejních složek.

Zvolené metody výzkumu využité v této práci, zahrnují v počátku výběr zdrojů a informací, které budou po podrobném prostudování základem pro zpracování literární rešerše. Souhrn těchto zdrojů a informací je uveden v seznamu použitých zdrojů. Jako metoda citování bude zvolena forma průběžných poznámek pod čarou, mezi další metody použité při tvorbě této práce bych zařadil popisnou metodu, obsahovou právní analýzu a souhrn dat.

Na úvod aplikační části práce bude představení vybraného města Tábor, jeho členění a rozbor OZV, jež jsou v obci vydané. Dále budou představeny policejní složky, které v daném městě dohlížejí na dodržování veřejného pořádku. Větší část bude věnována MěPo Tábor, vývoji počtu strážníků, finančním nákladům a v souvislosti s veřejným pořádkem počtu odvozů na protialkoholní záchytnou stanici, provedených MěPo Tábor. Tato data a data o vývoji počtu obyvatel ve městě Tábor budou pro lepší přehlednost zpracována za posledních 10 let, tedy za roky 2009 – 2018 a to pomocí metody analýzy časových řad a převedena do přehledných grafů.

Následovat bude zpracování druhotných statistických dat získaných z databází jak od policejních složek, tak i od správního orgánu obce. Bude se jednat o data zahrnující četnost páchání přestupků a dalšího narušování veřejného pořádku v obci za období 5 let, tedy za roky 2014 – 2018. Zpracována budou také za pomoci metody analýzy časových řad a převedena do přehledných tabulek a grafů.

V další části budou připraveny otázky pro provedení strukturovaných rozhovorů s vedoucími pracovníky (případně s jejich zástupci) policejních složek a členem zastupitelstva obce – předsedou komise pro prevenci a bezpečnost města. Kvalitativní metoda sběru dat od respondentů byla zvolena z důvodu velmi dobrých znalostí v oblasti veřejného pořádku. Schéma otázek strukturovaného rozhovoru bude složeno jak z otázek uzavřených, tzn. otázky s výběrem ze dvou nebo více možností, tak i z otázek otevřených. Otevřené otázky umožní respondentům vyjádřit se více a tím napomoci autorovi získat ucelený pohled na daný problém. Zaměření otázek bude na tyto oblasti: identifikace respondentů (instituce, věk, dosažené vzdělání, funkce), oblast OZV, částem obce v souvislosti s narušováním veřejného pořádku, městskému

kamerovému dohlížecímu systému (dále jen MKDS), problematice bezdomovectví ve vztahu k narušování veřejného pořádku. Respondentům bude poskytnut dostatečný prostor vyjádřit se k uvedeným problematikám. Samotné rozhovory budou za pomoci záznamového zařízení nahrávány a poté bude proveden jejich přepis do textové podoby. Přepisy rozhovorů budou vloženy jako přílohy této práce. S obsahem bude autor dál pracovat a zpracovávat informace nejen do textu, ale i za pomoci grafů a tabulek.

Sběr dat pomocí rozhovorů s respondenty bude naplánován na druhé čtvrtletí roku 2019 z důvodů nutnosti vyhodnocení dat spojených se zpracováním statistických údajů do aplikační části práce i za rok 2018.

Z výsledků výzkumu budou vyhodnoceny závěry s využitím metody kompilace, na jejichž základě budou zpracovány návrhy a opatření, jejichž aplikace by měla vést odpovědné vedoucí zaměstnance ke zlepšení zajištění veřejného pořádku v obci.

3 Teoretická východiska

V teoretické části autor zpracuje pohled a dělení obcí, definuje veřejný pořádek, jeho oblasti podle zákonů a OZV a provede krátký exkurz do historické a novodobé podoby policejních složek dohlížejících mimo jiné i na veřejný pořádek v obcích.

3.1 Obec

Jak je definováno v článku 99 Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, je republika členěna na obce, které tvoří základní samosprávné celky a na kraje, které tvoří samosprávné celky na vyšší úrovni.¹

3.1.1 Definice obce

Obec bychom mohli definovat jako zastavěnou, trvale obydlenou oblast. Avšak právní výklad mluví o tom, že obec je základní jednotkou veřejné správy, kterou bychom mohli charakterizovat jako právní osobu ve veřejnoprávní korporaci. Hranice každé obce jsou přesně vymezeny katastrálním územím.

„Obec je veřejnoprávní územní korporace, při realizaci svých pravomocí má povahu veřejného úřadu. V právních vztazích má obec postavení právnické osoby, má právní subjektivitu. Právní subjektivita se vždy pojí s územní samosprávou jako takovou, nikoliv s jednotlivými jejími orgány.“²

Obec je také definována územím, na kterém se rozkládá. Mnohdy ale dochází k chybné definici tohoto území, kdy bývá spojeno s katastrálním územím obce. U malých obcí mohou být hranice území obce s hranicemi katastru obce totožné, avšak u větších obcí zahrnuje administrativní území obce i několik katastrálních území.

¹ čl. 99 zákona 1/1993 Sb. Ústava České republiky

² KOUDELKA, Zdeněk. *Obecní samospráva: zákon o obcích v komentovaném znění*. Brno: Ve spolupráci s nakl. Doplněk vydalo Občanské sdružení pro region, 2006. str. 7

3.1.2 Dělení obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Kritérium pro dělení obcí je uvedeno v odst. 1 ustanovení § 3 výše uvedeného zákona. Ten hovoří o tom, že hranice 3.000 obyvatel (majících trvalý pobyt) v obci určuje, zda se jedná o obec nebo již o město. V případě, že obec získá postavení města, tak je toto postavení již neměnné i v případě, že dojde k poklesu obyvatel pod hranici 3.000. Obec s nižším počtem obyvatel než je 3.000 může podat návrh na poslaneckou sněmovnu o získání statutu „městys“. Poslední kategorií jsou města zvláštního významu, která nesou označení „statutární města“. Seznam těchto měst je uveden v ustanovení § 4 zákona o obcích. Statutární města mohou být z rozhodnutí zastupitelstva dále členěna na městské obvody nebo městské části, které mají vlastní samosprávné orgány. Zvláštní postavení potom užívá Hlavní město Praha.

Obec a město jsou samostatně spravovány zastupitelstvem, radou, starostou, úřadem a zvláštními orgány. Do samostatné správy statutárního města patří zastupitelstvo města a dále potom rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města.

Ústava České republiky v čl. 104 odst. 3 umožňuje zastupitelstvům vydávat OZV. Pravomoc zastupitelstva vydávat OZV je zakotvena i v ustanovení § 84 zákona č. 128/2000 Sb. Tyto vyhlášky samozřejmě nemohou být v rozporu se zákony České republiky. OZV jsou mimo jiné vydávány k ochraně veřejného pořádku v obci.

3.2 Veřejný pořádek

Pojem veřejný pořádek je uveden v Listině základních práv a svobod, a to v člancích 14, 16, 19 a 20. V těchto člancích se hovoří o tom, že může být svoboda a práva omezena v případě, že je to nutné k ochraně mimo jiné i veřejného pořádku. Do soukromého práva se tento pojem dostal s novým občanským zákoníkem, kdy je pojem veřejného pořádku uveden v ustanovení § 1 odst. 2 tohoto zákona.

3.2.1 Veřejné prostranství

Dříve, než se podíváme na definici veřejného pořádku, by autor rád uvedl, co znamená pojem veřejného prostranství, na kterém by mělo k dodržování veřejného pořádku docházet. Obecné využívání a neomezená přístupnost jsou znaky, kterými bychom mohli veřejné prostranství charakterizovat.

Pojem „Veřejné prostranství“ je na rozdíl od veřejného pořádku jasně definován v § 34 zákona o obcích a to:

„Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“³

*„Veřejné prostranství je charakterizováno dvěma pojmovými znaky, jimiž jsou **neomezená přístupnost veřejného prostranství a obecnost jeho užívání**. Obecné užívání veřejného prostranství vznikalo zpravidla obyčejovým způsobem – dlouhodobým užíváním určitého hmotného statku „odnepaměti“. K vymezení pojmu veřejného prostranství lze též odkázat na nálezný sp. zn. Pl. ÚS 21/02, ve kterém Ústavní soud mimo jiné uvedl, že „další prostory, přístupné každému bez omezení“ je nutno chápat jako prostranství obdobného charakteru jako náměstí, tržiště, silnice, místní komunikace, parky a veřejná zeleň.“⁴*

3.2.2 Definice veřejného pořádku

Veřejný pořádek je většinou vnímán jako „ideální“ stav společnosti, jehož znakem je dodržování řádu, klidu a bezpečnosti. V našem právním řádu není definice veřejného pořádku stejně jako definice dobrých mravů nikde stanovena. Pokud by došlo k jasné zákonné definici těchto pojmů, jistě by aplikace těchto zásad pozbyly svého smyslu.

„Veřejný pořádek lze vymezit jako souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upravené právními i neprávními normami, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.“⁵

Je potřeba zdůraznit, že veřejný pořádek jako pojem vznikl v soukromém právu

³ § 34 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích

⁴ VESELÝ, Miroslav, Barbora FIALOVÁ, Sabina TAUSKOVÁ, Dana JANEČKOVÁ a Eva HONZÁKOVÁ. *METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ: Úprava místních záležitostí veřejného pořádku Podle právního stavu k 1. 3. 2018*. Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Praha 4: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Praha 4, 2018 str. 28

⁵ Dvořáček, Z. *Právní základy veřejného pořádku (vybrané kapitoly)*. Praha: Nakladatelství Armex, 2004, str. 6

a teprve odtud se přenesl do práva veřejného. S kategorií veřejného pořádku nepracuje pouze náš občanský zákoník, ale je zmíněn i v občanských zákonících např. států Francie, Španělska a Švýcarska. S omezeními, která jsou zaměřena na veřejný pořádek, ale pracují občanské zákoníky i jiných států.

Z historického hlediska pojem veřejného pořádku nebyl zmiňován v občanských předpisech, nicméně občanský zákoník z roku 1964, ve znění před novelou zákona č. 509/1991 Sb., pracoval jak s pojmem veřejný pořádek, který ale byl schován pod označení „zájem společnosti“, tak i s pojmem dobré mravy, které byly přejmenovány na pojem „pravidla socialistického soužití“. Je jisté, že nemůžeme spojovat zájmy, které měla socialistická společnost se zájmy moderní demokratické společnosti, nicméně můžeme tyto pojmy považovat za pojmy, které mají podobný nejenom smysl, ale i určení. Po novele občanského zákoníku v roce 1991 se veřejný pořádek i dobré mravy z tohoto zákona vytratily a navraceny byly až s novým občanským zákoníkem.

V obecné rovině můžeme říci, že veřejný pořádek *„prostupuje celé právo a zahrnuje pravidla, na nichž leží právní základy společenského řádu zdejší společnosti“*. S tím souvisí i požadavek na transparentní uspořádání soukromých právních poměrů osob.⁶

Jak uvádí F. Melzer na veřejný pořádek lze pohlížet v širším slova smyslu, kdy ho můžeme označit za *„souhrn takových pravidel, jejichž dodržování je podle panujících společenských etických názorů nezbytným, bezvýhradným předpokladem řádného lidského soužití v určité společnosti.“*⁷ Pojetí v širším slova smyslu nediferencuje původ takovýchto pravidel, tím pádem jsou jeho součástí i pravidla, která vycházejí z dobrých mravů. Na druhou stranu pojetí v užším slova smyslu vychází také z pravidel, avšak pouze z těch, jejichž základ je ukotven v právním řádu. Vzhledem ke skutečnosti, že původ právního řádu je mnohdy v etických pravidlech, může docházet do jisté míry k překrývání obou kategorií. Podle I. Telce, kterého cituje F. Melzer, je

⁶ MELZER, Filip. *Občanský zákoník: velký komentář*. Praha: Leges, 2013-. Komentátor str. 20

⁷ tamtéž str. 58

veřejný pořádek vymezen podobně, a to jako „stav věcí vylučující či omezující nebezpečí veřejné poruchy, tzn. poruchy způsobilé ohrozit kohokoli.“⁸

Z výše uvedeného tedy můžeme odvodit, že pokud dojde k narušení veřejného pořádku v širším slova smyslu, musí toto narušení dosahovat takové intenzity, při které dochází k ohrožení soužití ve společnosti tak významným způsobem, že nehledě na podněty jedinců je nutný zásah veřejné moci. V případě narušení veřejného pořádku v užším slova smyslu, tedy už můžeme mluvit o porušení zájmu, který je chráněn právním řádem, z čehož je patrné, že nelze připustit žádné narušení veřejného pořádku.

Veřejný pořádek jako pojem v právním řádu

Jak již autor uvedl, v českém právním řádu je veřejný pořádek zejména ve veřejném právu. Listina základních práv a svobod je primárním právním kodexem, ve kterém se tento pojem objevuje. Jako další právní předpisy je nutné zmínit občanský zákoník, ve kterém můžeme tento pojem najít nejen v ustanovení § 1 odst. 2, ale je výslovně uveden také v ustanovení § 19 pojednávající o přirozených právech spojených s osobností člověka, § 139 o oprávnění právnické osoby přemístit sídlo do zahraničí, § 172 o zrušení právnické osoby soudem, § 588 o neplatnosti právního jednání, § 792 o popření otcovství, § 857 o právu rodičů k usměrňování svého dítěte a § 1551 o vedlejších doložkách závěti. Veřejný pořádek je také výslovně uveden v zákoně č. 91/2012 Sb. o mezinárodním právu soukromém.

V neposlední řadě by autor uvedl zákony, které se oblasti narušování veřejného pořádku věnují jak z pohledu správního práva, kterým je zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, tak i z pohledu práva trestního, a to zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník.

⁸ MELZER, Filip. *Občanský zákoník: velký komentář*. Praha: Leges, 2013-. Komentátor str. 59

3.2.3 Oblasti veřejného pořádku

Autor tuto kapitolu rozděluje na dvě části. První část se bude věnovat narušení veřejného pořádku z pohledu zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a podle zák. č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Druhá část kapitoly se bude věnovat narušení veřejného pořádku z pohledu trestního práva, tak jak je uvedeno v hlavě X trestního zákoníku.

3.2.3.1 Z pohledu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Před tím, než se dostaneme k samostatným přestupkům řešícím oblast veřejného pořádku, je potřeba nejprve formulovat, co se pod pojmem přestupek skrývá. Přesná definice přestupku je vymezena ustanovením § 5 zákona o přestupcích, kde je uvedeno, že „*přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“⁹ Touto definicí je přestupek vymezen způsobem jak pozitivním, což je uvedeno v první části definice, tak i negativním a to tím, že se nesmí jednat o trestný čin. Pro to, aby byl čin přestupku spáchán, je potřeba, aby byly naplněny všechny znaky přestupku, a to jak formální, tak i materiální.

Pachatelem přestupku může být fyzická osoba, která tento čin spáchala zaviněným jednáním, neboť zavinění považujeme za jeden ze základních znaků odpovědnosti za přestupek. Z toho plyne, že přestupek, který nebyl zaviněn úmyslně nebo z nedbalosti, za přestupek nelze považovat. Přestupky na rozdíl od trestných činů mohou být zaviněny i z nedbalosti, ale to pouze za předpokladu, že jiný zákon výslovně nestanoví, že zavinění musí být úmyslné.

*„Zavinění můžeme definovat, jako vnitřní psychický stav pachatele přestupku k protiprávnímu jednání a jeho následku.“*¹⁰

Na rozdíl od zákona o přestupcích z roku 1990, zná tento zákon nový pojem, kterým

⁹ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017 str. 50

¹⁰ tamtéž str. 117

je „nepřímý pachatel“, jež označuje fyzickou osobu, která přestupek nespáchá sama, ale ke spáchání přestupku využije jinou fyzickou nebo právnickou osobu. Jak uvádí důvodová zpráva:

„Například otec, který pošle svého dvanáctiletého syna lovit ryby bez příslušného oprávnění. Otec bude v tomto případě nepřímým pachatelem a naplní skutkovou podstatu přestupku. Jeho syn jako „živý nástroj“ nebude odpovědný za přestupek pro nedostatek věku.“¹¹

Dalším pojmem, který je v přestupkovém zákoně nový, je „organizátor, návodce, pomocník“, tento pojem v daném zákoně ovšem nemá ten samý význam jako v úpravě trestněprávní. Pojem označuje osobu, která stejně jako v předchozím pojmu, přestupek samostatně nespáchala, ale spáchání přestupku připravila, organizovala, nebo u jiné osoby vyvolala rozhodnutí přestupek spáchat, případně jiné osobě učinila možným přestupek spáchat.

„Tyto osoby odpovídají jako pachatel pouze tehdy, stanoví-li tak zákon. Neodpovídají tedy obecně ve všech případech, ale pouze tehdy, stanoví-li tak zákon. Neodpovídají tedy obecně ve všech případech, ale pouze v případech, kde to považuje povaha a závažnost konkrétního přestupku.“¹²

Orgánem, který je oprávněný rozhodovat o vině pachatele přestupku a o výši správního trestu, je správní orgán. Správní orgán rozhoduje ve správním řízení, kdy správní řízení lze definovat jako: „proces aplikace správního práva hmotného, jehož výsledkem je vydání správního aktu, ve kterém rozhoduje o právech a povinnostech konkrétních fyzických nebo právnických osob nebo se vydává rozhodnutí, jimiž se v určité věci prohlašuje, že určitá osoba práva nebo povinnosti má či nemá. Je to zákonem upravený postup správního orgánu, účastníků řízení a jiných osob na řízení

¹¹ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017 str. 118

¹² tamtéž str. 119

*zúčastněných při vydávání, přezkoumávání a nuceném výkonu individuálního správního aktu.*¹³

Na rozdíl od pravidel správního práva je řízení o přestupcích v určitých otázkách odlišné. Specifika tohoto řízení lze spatřovat v tom, že ustanovení zákona o přestupcích se v některých ustanoveních odchylují od správního řádu, nebo i určitá ustanovení správní řád doplňují, případně mohou být některé skutky upraveny jen v tomto zákoně. Tresty, které jsou uloženy za přestupky ve správním řízení, mají sankční povahu.

Přestupky proti veřejnému pořádku

Přestupky proti veřejnému pořádku jsou výslovně uvedeny v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Konkrétně jsou stanoveny v ustanovení § 5 tohoto zákona, jehož odstavec 1 je vyhrazen přestupkům fyzických osob a odstavec 2 přestupkům právnických osob. Sankcím, které je možné uložit za přestupky uvedené v odstavcích 1 a 2 daného paragrafu, se věnují odstavce 3, 4 a 5. Z toho v odstavci 4 jsou stanoveny sankce při opakovaném páčání těchto přestupků. Obsahem § 5 jsou tyto přestupky.

odstavec 1 – fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že:

- a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci – výzva, kterou tato úřední osoba učiní proti adresátovi „*musí být určitá a musí z ní pro konkrétní osobu vyplývat povinnosti něco konat, něčeho se zdržet či něco strpět. Splnění výzvy však nesmí bránit žádná překážka.*“¹⁴
- b) zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci – účelem tohoto odstavce je „*zajištění ochrany zájmu na udržení vážnosti a autority orgánů veřejné moci, jednajících prostřednictvím příslušných úředních osob, ať se jedná o policisty, zaměstnance obecních úřadů či pracovníky úřadu práce,*

¹³ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012. str. 25

¹⁴ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017 str. 1014

sociálních odborů apod.“¹⁵

- c) maří vykázáni ze společného obydlí provedené podle zákona o Policii České republiky nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních – tento odstavec doplňuje mezeru, která byla v zákoně, neboť umožňuje oznámit nebo předat správnímu orgánu k přestupkovému řízení takové jednání, které není trestným činem a to tím, že takové jednání není tak závažné, případně nejde o jednání opakované;
- d) poruší noční klid – doba nočního klidu je zákonem stanovená, ale tato doba může být ve výjimečných případech OZV zkrácena, nebo úplně zrušena;
- e) vzbudí veřejné pohoršení – obsah pojmu „veřejné pohoršení“ není nikde v zákoně definován a je na správním orgánu, aby určil, zda provedený skutek lze či nelze pod tento pojem zařadit. Soudní judikatura obecně vymezuje pojem za pomoci „*tří definičních znaků*“¹⁶, těmito znaky jsou:
 - 1. „*jednání musí být spácháno veřejně na místě veřejně přístupném*“¹⁶
 - 2. „*skutečnost, zda jednání mohlo subjektivně pohoršovat dotčené osoby. Dotčené osoby však musí mít i objektivní důvod k pohoršení, aby se například nejednalo o pomstu či zášť vůči pachateli.*“¹⁷
 - 3. „*skutečnost, zda jednání bylo skutečně pohoršujícím pohledem současné společnosti, respektive zda je v rozporu s tím obsahem mravnosti, na němž se společnost shoduje v konkrétním místě a čase.*“¹⁷
- f) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt, nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu ve veřejném prostranství – za znečištění lze považovat činnost osoby (osob), při které se na tyto prostranství dostanou látky kapalného nebo pevného skupenství, případně jiné znečištění, kdy následně tato osoba (osoby) neprovedou jejich odklizení. Pro definici

¹⁵ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017 str. 1016

¹⁶ tamtéž str. 1025

¹⁷ tamtéž str. 1026

veřejně prospěšného zařízení nám dopomůže ustanovení § 132 trestního zákoníku;

- g) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů – „*Za poškození těchto míst či objektů a zařízení můžeme považovat jejich částečné znehodnocení.*“¹⁸ Podle L. Jemelky jde v případě neoprávněného záboru veřejného prostranství o takové jednání, kdy se někdo tohoto prostranství zmocní, případně ho obsadí;
- h) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení – tento odstavec je jasně v zákoně definován. Rozhodnutí správního orgánu o přestupcích v tomto odstavci se nezapisuje do Rejstříku trestů;
- i) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcích anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání – podmínky potřebné k tomu, aby byl veřejný pořádek zajištěn, si stanovuje obec ve své OZV;
- j) cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci – „*Účel takového zákazu je zřejmý: dostatečným způsobem identifikovat fanouška pro potřeby jak přestupkového, tak i trestního řízení. Bude se tedy jednat o všechny formy zakrytí obličeje (škraboška, kukla, šátek, maska atd.)*.“¹⁹ V zákoně o právu shromažďovacím je v ustanovení § 7 odst. 4 uvedena podobná právní úprava, jaká je uvedena v tomto odstavci.

¹⁸ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017 str. 1029

¹⁹ tamtéž str. 1033

odstavec 2 – právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že:

- a) poruší noční klid;
- b) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt, nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu ve veřejném prostranství;
- c) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů;
- d) zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení;
- e) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání.

3.2.3.2 Z pohledu trestního zákoníku

Zvláštní částí zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, jejímž úkolem je chránit rozsáhlé vztahy ve společnosti, její hodnoty a zájmy, jež jsou potřebné pro funkci demokratického státu, jsou uvedeny v Hlavě X – trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných. Jedná se o trestné činy, které přímo nebo nepřímo „*ohrožují řádnou činnost orgánů státu, územní samosprávy a dalších orgánů veřejné moci nebo jinak ohrožují veřejný pořádek ve věcech veřejných.*“²⁰

Trestné činy proti veřejnému pořádku jsou uvedeny v díle šestém Hlavy X, konkrétně v ustanovení paragrafů 357 až 360. Tresty, které mohou být uloženy za porušení těchto ustanovení, jsou uvedeny vždy u konkrétního paragrafu.

§ 357 Šíření poplašné zprávy – upravuje ochranu obyvatel před vyvoláním vážného znepokojení u obyvatelstva plynoucích ze šíření poplašných zpráv, jejichž podstata není založena na pravdě.

²⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře, str. 2837

§ 358 Výtržnictví – je jedním z trestních činů, jehož podstatou je přímo ochrana soužití mezi občany proti atakům směřujícím k narušování veřejného pořádku a klidu. Pod pojmem výtržnictví můžeme vidět dvě formy jednání, a to jak samotné výtržnictví, tak i neslušnost. Ty mohou být v konkrétním jednání naplněny obě, nebo se mohou v některých případech v jednání překrývat. Hrubou neslušností mohou být útoky vedoucí k degradaci cti a vážnosti oběti takového útoku, nebo to může být také jednání, které není vedeno proti konkrétní osobě, ale např. proti kulturní památce, hrobům, nebo proti nějakému shromáždění lidí.

Naopak v případě výtržnictví jde již o útok, který může mít formu jak fyzického, tak i psychického násilí, směřujícího nejen proti lidem, ale také proti majetku. Vandalství je příkladem výtržnictví, tedy konkrétně příkladem fyzických útoků vedoucích proti věcem „(ničení laviček a přístřešků na stanicích veřejné dopravy, převrácení popelnic a vysypávání jejich obsahu, chození po karosériích zaparkovaných automobilů, rozbíjení telefonních budek, veřejného osvětlení apod.)“²¹

Jak vychází z NS 14/2002-T 352. „*Za trestný čin výtržnictví nelze považovat jakékoli fyzické napadení jiného, spáchané veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném. Pro tento trestný čin je typický zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Při posuzování formálních znaků skutkové podstaty uvedeného trestného činu je proto třeba hodnotit, za jakých okolností byl čin spáchán, zda šlo o pohnutku, kterou pachatel projevil aroganci vůči statním osobám, nebo zda byl např. vyprovokován a vybočil jen z rámce normální reakce. V této souvislosti je nutno hodnotit i další okolnosti případu, zejména věk pachatele, intenzitu útoku a způsob provedení činu. Důležité je i zhodnocení osoby pachatele a následků jeho jednání, včetně odezvy u veřejnosti.*“²²

§ 359 Hanobení lidských ostatků – hlavním úkolem tohoto paragrafu je ochrana lidských ostatků před jejich hanobením, jež jsou uloženy nejenom v hrobech, hrobkách a pohřebištích, ale také na zpopelněné lidské ostatky uložené v urnách.

§ 360 Opilství – podstatou tohoto trestného činu je jednání, které je spácháno

²¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře, str. 3034

²² tamtéž str. 3036

v nepřičetnosti, jež si pachatel vědomě přivodil požitím alkoholu nebo aplikací návykové látky. Ustanovení tohoto paragrafu se aplikuje v případě, že osoba, jež se dopustila v nepřičetnosti činu jinak trestného (jednání naplňujícímu veškeré znaky trestného činu), neunikla trestu.

„Jedná se o tzv. rauschdelikt, který se jeví nejméně komplikovaným přístupem mezi možnostmi, aby byl pachatel za takové situace zcela beztrestný, což by však vedlo k nedostatečné ochraně společnosti před takovým pachatelem, anebo aby byl plně trestně odpovědný, což je v rozporu se zásadou odpovědnosti za zavinění.“²³

3.2.3.3 Úloha obecně závazných vyhlášek

Obce mají možnost na základě ustanovení § 10 zákona č. 128/2000 Sb., stanovovat povinnosti obyvatel na území obce, a to za pomoci OZV. OZV je považována za právní předpis obce, který vydává zastupitelstvo obce v mezích samostatné působnosti.

Oblast, která je příznačná pro regulaci územní samosprávou, je právě veřejný pořádek. Jedná se ale i o oblast, která je vzhledem ke skutečnosti, že obce v některých případech řeší místní problémy stanovením zákazů, případně uložením povinností, dosti konfliktní. Mnohdy se totiž tyto OZV dostávají do rozporu s ústavním právem. Jak uvádí L. Jemelka *„je nepřípustné, aby skutkové podstaty přestupků, které jsou definovány v zákoně, nově nebo podrobněji formulovala například obecně závazná vyhláška obce.“²⁴*

Důvodem je, aby nedocházelo k dvojímu postihu za jeden skutek. Přestupek plynoucí z porušení OZV je pro fyzické, právnické nebo podnikající fyzické osoby stanoven v ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Samotné sankce za tento přestupek jsou uvedeny v ustanovení § 4 odst. 3 a 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

²³ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře, str. 3045

²⁴ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017 str. 52

Oblasti veřejného pořádku, které jsou obce oprávněny regulovat OZV, by se dle autora daly rozdělit do dvou skupin. Do první lze zařadit ty oblasti veřejného pořádku, jejichž narušení by mohlo mít přímý vliv na soužití občanů, na dobré mravy a mohlo by vyústit až v jednání mající znaky přestupku, nebo trestného činu. Jedná se o tyto oblasti:

- 1) Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích – oblast, kde je zakázána konzumace alkoholu je stanovena v ustanovení § 17 zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodami účinky návykových látek. Ovšem jak vychází z ustanovení § 10 písm. a) zák. č. 128/2000 Sb. „*Konzumaci alkoholu lze tedy na některých veřejných prostranstvích zakázat, pokud se skutečně jedná o činnost, která v konkrétních místních podmínkách obce dosahuje takové intenzity, aby ji bylo možné reálně považovat za potenciální ohrožení místního veřejného pořádku*“.²⁵ Z výše uvedeného můžeme vyvodit, že nelze takovýto zákaz plošně aplikovat na veškerá veřejně přístupná prostranství obce.
- 2) Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích – jak vychází z tohoto metodického doporučení, jsou obce oprávněny omezit, nebo zakázat používání pyrotechnických předmětů na území obce a při aplikaci těchto omezení se nedostanou do rozporu se zákonem č. 376/2007 Sb., o hornické činnosti a zákonem č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi. Obce mohou omezit nebo zakázat používání pyrotechnických předmětů nejen na veřejně přístupných místech, ale i na jiných místech, pokud to vyžaduje zajištění veřejného pořádku s ohledem na ochranu před hlukem. Ovšem nelze zakázat nebo omezit jejich používání plošně na území obce a po 365 dní v roce.
- 3) Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu, světelné znečištění
 - obce nemohou na svém území zakázat činnosti a užívání zařízení charakteristických vysokou hlučností, ale je oprávněn používání omezit, a to

²⁵ VESELÝ, Miroslav, Barbora FIALOVÁ, Sabina TAUSKOVÁ, Dana JANEČKOVÁ a Eva HONZÁKOVÁ. *METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ: Úprava místních záležitostí veřejného pořádku Podle právního stavu k 1. 3. 2018.* Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Praha 4: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Praha 4, 2018 str. 28

v přiměřené míře „(např. v ranních a večerních hodinách, po celý jeden den pracovního klidu za předpokladu, za předpokladu, že je to kompenzováno možnostmi užívat je po celý další den víkendu apod.)“.²⁶

- doba nočního klidu je stanovena zákonem č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, obce ale mohou OZV stanovit, že v některých případech výjimečné povahy lze dobu nočního klidu zkrátit, případně vůbec tuto dobu nedodržet.
 - obce v tuto dobu nemají zákonnou pravomoc regulovat problematiku světelného znečištění, ale dle Ministerstva vnitra, lze tuto problematiku regulovat na základě § 10 písm. a) z. č. 128/2000Sb., neboť se „dle názoru Ústavního soudu jedná o činnost, která je nepochybně způsobilá narušit pokojné soužití občanů obce (veřejný pořádek)“.²⁷
- 4) Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství – obce mohou OZV stanovit zákazy takových jednání, které mohou vést k znečišťování veřejných prostranství, jinak řečeno stanovuje povinnosti osobě, která je za znečištění odpovědná, toto znečištění odstranit. Ovšem v OZV „ukládá povinnosti však nesmí kolidovat s povinnostmi uloženými zvláštními předpisy“.²⁸
- 5) Prostituce – „provozování této činnosti ohrožuje dobré mravy a velice významně ohrožuje mravní výchovu dětí a mládeže“.²⁹ Vzhledem ke skutečnosti, že se nejedná o činnost zákonem zakázanou je na místě oprávnění obcí OZV regulovat nabídku prostituce na veřejně přístupných místech, případně ji přímo zakázat.
- 6) Hazardní hry – zákon 186/2016 Sb., o hazardních hrách stanovuje v ustanovení § 12 možnost obcí ve své OZV omezit, nebo zcela zakázat provozování hazardních her na území obce. Vzhledem k tomu, že problematika hazardních her je velmi rozsáhlá, vydalo Ministerstvo vnitra Metodické doporučení k činnosti

²⁶ VESELÝ, Miroslav, Barbora FIALOVÁ, Sabina TAUSKOVÁ, Dana JANEČKOVÁ a Eva HONZÁKOVÁ. *METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ: Úprava místních záležitostí veřejného pořádku Podle právního stavu k 1. 3. 2018.* Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Praha 4: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Praha 4, 2018 str. 33

²⁷ tamtéž str. 40

²⁸ tamtéž str. 45

²⁹ tamtéž str. 53

územních samosprávních celků č. 5 – Tvorba OZV, práva a povinnosti obcí v oblasti regulace hazardních her ISBN: 978-80-87544-51-8.

- 7) Malování po zdech (graffiti) – vzhledem ke skutečnosti, že tuto problematiku řeší ustanovení § 228 zákona č. 40/2009 Sb., nezbývá již mnoho možností k regulaci pomocí OZV a tím by i pozbývala svou účelnost. Na druhou stranu mohou obce OZV určit plochy, kde lze malovat po zdi legálně.

Do skupiny druhé by bylo možné zařadit ty oblasti veřejného pořádku, jejichž narušení nemá až takový dopad na soužití občanů, nicméně i tak může vyústit v jednání mající znaky přestupku nebo trestného činu. Do této skupiny lze zařadit:

- 1) Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí – obec může ve své OZV stanovit podmínky, za kterých je možné pořádat kulturní a sportovní akce, jež jsou veřejnosti přístupné.
- 2) Rozdělávání a udržování otevřených ohňů – obec může OZV zakázat rozdělávání a udržování ohňů, případně spalování nesuchého biologického materiálu. OZV ovšem nelze zakázat „*spalování odpadů, neboť tato problematika je komplexně řešena zákonem o odpadech*“.³⁰
- 3) Ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid) – při tvorbě stanovení omezení a povinností v OZV se musí obec pohybovat pouze v hranicích stanovených pro jejich působnost.
- 4) Chov zvířat; Pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat; Zákaz vstupu se zvířaty – touto OZV lze regulovat chov domácího zvířectva v určitých, většinou lázeňských lokalitách obce, dále lze stanovit pravidla pro pohyb domácích zvířat, případně zakázat vstup na veřejnosti přístupná místa.

³⁰ VESELÝ, Miroslav, Barbora FIALOVÁ, Sabina TAUSKOVÁ, Dana JANEČKOVÁ a Eva HONZÁKOVÁ. *METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ: Úprava místních záležitostí veřejného pořádku Podle právního stavu k 1. 3. 2018.* Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Praha 4: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Praha 4, 2018 str. 47

- 5) Žebrání – i přes skutečnost, že zákon toto jednání přesně nedefinuje, může obec OZV činnost regulovat, neboť „*může mít na určitých místech společenskou, zdravotní a mravní nebezpečnost*“.³¹
- 6) Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemní komunikací – lze ji regulovat pouze v případech, kdy by mohlo dojít při provozování této činnosti k narušení veřejného pořádku, nebo pokud by chtěla obec OZV chránit veřejnou zeleň.
- 7) Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku) – jak už z názvu vychází, lze OZV regulovat, případně omezit vstup na některá zařízení ve vlastnictví obce.
- 8) Nepovolené vylepování plakátů – jak vyplývá z nálezu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), může mít porušení OZV vztahujících se k vylepování plakátů znaky přestupkového jednání a může být postihováno podle ustanovení § 5 zákona č. 250/206 Sb., a § 66d zákona č. 128/2000 Sb.
- 9) Provozní doba pohostinských zařízení – přelomový mezníkem v možnosti regulovat provozní dobu hostinských zařízení, s ohledem na ochranu veřejného pořádku a narušování nočního klidu, byl nálezn Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/09 na jehož základě muselo Ministerstvo vnitra změnit náhled na „*do té doby konzistentní výklad Ústavního soudu, že regulaci provozní doby hostinských zařízení a obdobných provozoven v OZV je nepřípustná, a to z důvodu kolize s ústavně zaručeným právem podnikat*“.³²
- 10) Pouliční produkce (busking) – pouliční produkce, jež mohou narušovat svým hlukem, případně vlastní produkcí veřejný pořádek a bývají spojené s dobrovolnou odměnou, mohou obce OZV regulovat, případně je zakázat. Zakáz nelze ovšem

³¹ VESELÝ, Miroslav, Barbora FIALOVÁ, Sabina TAUSKOVÁ, Dana JANEČKOVÁ a Eva HONZÁKOVÁ. *METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ: Úprava místních záležitostí veřejného pořádku Podle právního stavu k 1. 3. 2018.* Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Praha 4: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Praha 4, 2018 str. 52

³² tamtéž str. 58

aplikovat plošně na celkové území obce, ale musí být v OZV specifikována přesná místa se zákazem.

- 11) Umístění reklamních zařízení – šíření reklamy na místech veřejně přístupných je možné zakázat na základě ustanovení § 2 odst. 1 písm d) zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. Z toho důvodu mohou obce v OZV regulovat obsah reklamních ploch, a to z pohledu jejich estetického zaměření.

Dle nálezu Ústavního soudu sp. Zn. Pl. ÚS 33/05 a sp. Zn. Pl. ÚS 28/09 „*V oblasti veřejného pořádku plní obec jednu ze svých „policejních funkcí“ a při nedostatku zákonné opory se snaží vydáváním vlastních právních předpisů stanovit zákazy určitého chování, které považuje za škodlivé a které přitom není regulováno platnými zákony. Aby obec nepřekročila svou zákonnou příslušnost, vždy musí jít o místní záležitosti – tedy o nežádoucí jednání, které nemá charakter jednání jinak státem postihovaného (trestný čin, přestupek) a které má místní charakter.*“³³

3.3 Policejní složky dohlížející na veřejný pořádek

V této kapitole se autor nebude snažit podat komplexní fakta o vývoji policejních složek, jejichž úkolem bylo mimo jiné dohlížet i nad veřejným pořádkem, nýbrž se pokusí o krátký exkurz do jejich historie. Vzhledem ke skutečnosti, že z historického hlediska se jejich vývoj velmi prolínal, bude se autor stručně věnovat tomuto vývoji jako jednomu celku.

3.3.1 Historický vývoj policejních složek

Ochrana pořádku v obcích a městech byla potřebná již od dávného starověku a byla spojena s budováním prvních obcí. Prvotní ochrana byla v gesci armády, která zajišťovala obranu proti vnějším nepřátelům. Postupem času bylo nutné zajistit obranu i proti vnitřním nepřátelům, a tak vznikaly složky mající na starosti právě zabezpečení

³³ VESELÝ, Miroslav, Barbora FIALOVÁ, Sabina TAUSKOVÁ, Dana JANEČKOVÁ a Eva HONZÁKOVÁ. *METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ: Úprava místních záležitostí veřejného pořádku Podle právního stavu k 1. 3. 2018.* Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Praha 4: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Praha 4, 2018 str. 12

vnitřního pořádku a jejich výkon byl řízen buď panovníky, nebo šlechtou a později i městy. V té době se o pořádek starali městští žoldnéři, kteří v mírovém období zabezpečovali pořádkovou službu v ulicích měst, střežení městských vězení, ochranu městských mýt a pronásledování lupičů a vrahů do okolí města. Rozhodnutí o vině či nevině případných narušitelů měla na starosti městská rada, jež měla za úkol na základě rozhodnutí určit výši pokuty. Za výběr pokut a za dohled nad těmi, kteří porušili dobré mravy (např. opilci, šejdíři atd.), byl zodpovědný rychtář. Jeho činnost řídila vrchnost a ta také rozhodovala, do jaké kasy se finanční prostředky z pokut přesunou, zda do pokladny města nebo do pokladny vrchnosti.³⁴

V období Habsburské monarchie, kdy byly české země její součástí, byla trvalým sídlem Habsburských panovníků Vídeň. Z tohoto důvodu se stala vídeňská policie předlohou pro vznik obdobných jednotek po celém území Habsburské monarchie. Po obléhání Vídně tureckou armádou v roce 1529 došlo ke zřízení městské gardy, která měla povahu vojenskou. Úkoly, které byly gardě stanovené, však nevykonávala samostatně, ale dělila se o jejich zabezpečení s měšťanstvem. V roce 1650 byla založena bezpečnostní složka, jejímž úkolem bylo čelit výtržnostem. Tato složka zajišťovala jak denní, tak i noční stráž a odlišovala se jednotným oděvem, který již nesl znaky uniformy.³⁵

Dalším mezníkem byla první polovina 19. století, kdy se v rakouských bezpečnostních složkách objevil prvně pojem četnictvo. Nejednalo se ale o pojem nový, neboť se z historického hlediska objevuje již na počátku 17. století ve Francii, kdy takto byly označeny elitní jednotky chránící královu osobu. Četnictvo Lombardie se v roce 1849 stalo jakýmsi předobrazem uspořádání bezpečnostních složek po celém území monarchie. Zákonem z roku 1850 bylo četnictvo označeno za vojensky organizovaný strážní sbor, jehož úkolem bylo udržení bezpečnosti, klidu a pořádku ve veřejném životě. Organizačně bylo začleněno pod císařsko – královskou armádu, kdy její vedení mělo na starosti ministerstvo války. V případě plnění služebních úkolů, které byly prováděny pro civilní správu, spadaly tyto jednotky pod ministerstvo vnitra. Hlavním

³⁴ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva I*. Praha: Themis, 1997. str. 10 - 13

³⁵ tamtéž str. 45 - 62

úkolem četníků byla prevence možného porušování zákonů. Měli oprávnění zasahovat proti civilním i vojenským osobám na základě vyžádání oprávněného úřadu, případně bez tohoto vyžádání, v souladu se služebními předpisy. Rok 1860 znamenal pro četnictvo razantní snížení počtu jejích příslušníků, a to o více jak polovinu četníků. Jeho vojenská organizační struktura i prvořadý úkol zajištění bezpečnosti ve veřejném životě zůstaly zachovány. V období dualizmu, tj. po roce 1867, došlo v důsledku významných změn ve státním zřízení i ke změnám v organizační struktuře policejních složek. Čímž došlo k odlišení organizace policejních složek v různých částech monarchie. Markantním příkladem byla oblast Litavska, kdy zákonem z roku 1867 došlo k vyjmutí předlitavského četnictva ze struktury armády a zalitavské četnictvo bylo úplně zrušeno. Jeho služební činnost byla převedena na zemské a místní úřady. Funkce četnictva na celém uherském území byla obnovena až v roce 1881. Policejní sbory tvoří neoddělitelnou součást státního aparátu každé země bez ohledu na politické zřízení. Typ politického zřízení, který může mít podobu autokratického nebo demokratického režimu, však významně ovlivňuje funkčnost policejních složek.³⁶

Rok 1918 byl pro Čechy důležitým mezníkem, neboť v říjnu tohoto roku vznikl samostatný československý stát a vešel v platnost zákon č. 11/1918 Sb. z. a n., o zřízení samostatného státu československého. Vzhledem ke skutečnosti, že v tomto zákoně nebyla určena státní forma nového státu, byla tato dočasně převzata z Rakousko – uherského právní řádu. Tedy v zemích českých platily zákony rakouské a na Slovensku právo uherské. Moc výkonnou a zákonodárnou začal vykonávat Národní výbor. Došlo k převzetí nejen právního řádu, ale i také organizace policejních složek, četnictva a obecní policie. V obcích a městech zajišťovala bezpečnost policie a obecní policie, v terénu potom četnictvo. Obce v rámci samostatné působnosti a ze svých prostředků zřizovala a financovala komunální policii, a to vzhledem k vlastním potřebám. Nadřízeným komunální policii byl starosta obce. Dále obec stanovovala, jakou výstrojí a výzbrojí bude místní sbor vybaven a také určovala úkoly, které tento sbor plnil. Nejpočetnějším bezpečnostním sborem bylo četnictvo, jehož prvotní organizace vycházela z původní rakouské struktury. Konečnou podobu organizační

³⁶ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva I*. Praha: Themis, 1997. str. 64 - 80

strukturu četnictva dal až zákon č. 299/1920 Sb. z. a n., o četnictvu, který definoval, že „Četnictvo republiky Československé jest vojensky organisovaný sbor strážný, jenž určen jest k tomu, aby podle stávajících zákonných předpisů a podle nařízení příslušných úřadů státních udržoval v celém území Československé republiky veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost.“³⁷ Četnictvo se řídilo vojenským služebním řádem a spadalo pod vojenskou jurisdikci. Při výkonu služby byla četníkovi zákonem udělena práva civilní i vojenské stráže a také mu plynulo ze zákona oprávnění užit zbraně.³⁸

Listopad roku 1918 byl stěžejní ještě pro jednu bezpečnostní složku, jež byla založena po vzniku Československé republiky, a to z důvodu nestabilní situace ve státním policejním aparátu (včetně četnictva). Jednalo se o novou armádní bezpečnostní složku nesoucí název Vojenská policie (dále jen VP). Oficiální založení bylo datováno ale až k začátku roku 1919. Klíčovým důvodem založení byla snaha o upevnění stavu, zajištění zákonitosti, nabytí a udržení kázně v nově se utvářející armádě. Ovšem trvání této jednotky bylo velmi krátké, a již na konci roku 1919 došlo k jejímu zrušení. Hlavním důvodem ke zrušení VP byla nedostatečná praxe a nízké zkušenosti s policejní prací. Po jejím zrušení převzalo úkoly VP československé četnictvo.³⁹

Mnichovská konference z roku 1938 byla pro Československo počátkem období velkých změn. V té době byla velká část území zabrána Německem, Maďarskem a Polskem a na těchto územích zajišťovaly bezpečnostní situaci policejní jednotky daných států. To, co z Československa zbylo, bylo označováno jako Česko-slovenská republika. Ani ta ale neměla dlouhé trvání, neboť již v březnu roku 1939 byl vyhlášen Hitlerův dekret, kterým vznikl Protektorát Čechy a Morava. V té době se už nejednalo o suverénní stát, ale o součást Německé říše. V Protektorátu začala působit řídicí německá správa, jejíž součástí byly i bezpečnostní složky tvořené pořádkovými jednotkami – Ordnungspolizei (dále jen Orpo) a bezpečnostní policií –

³⁷ § 1 zákona č. 299/1920 Sb. z. a n. ze dne 14. dubna 1920

³⁸ MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva II*. Přeložil Lubomír UHLÍŘ. Praha: Police History, 1999. str. 9 – 20, str. 73 - 74

³⁹ DOLEJŠÍ, Ladislav. *Vojenská policie: Military Police Czech Republic*. 3., přepracované vydání. Přeložil Jan JINDRA, přeložil Jan ŠMÍD. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2016. str. 8 - 9

Sicherheitspolizei. Vedle těchto jednotek působily i jednotky, jež byly cíleně vytvořeny pro válečné potřeby. „*V čele jednotek Orpo stál velitel pořádkové policie u říšského protektora v Čechách a na Moravě*“⁴⁰, který byl podřízen „*Hlavnímu úřadu pořádkové policie (SS-Hauptamt der Ordnungspolizei)*“³⁸. Podoba bezpečnostních složek na území Československa byla zachována ve stejné struktuře i po vzniku protektorátu. I nadále zde působily jednotky státní a obecní policie a četnické jednotky. Mezníkem ve změně struktury bezpečnostních složek byl rok 1944, kdy došlo ke sloučení všech složek pod jednu, jež byla označována jako policie protektorátní. Po novu bylo součástí této jednotky i „*Hasičstvo z povolání*“^{41 42}.

Pro Československou republiku se stal významný rok 1945, kdy po ukončení II. světové války bylo nutné provést rychlou úpravu policejních sborů z hlediska práva. Na základě toho byly stanoveny tyto zásady pro výstavbu nových policejních složek:

- „1. Četnictvo a policii nerozpouštět, ale očistit a ponechat ve výkonu služby, protože je zatím nemůžeme nahradit novými vycvičenými orgány;
2. podchytit ozbrojenou masu občanstva a snažit se urychleně začlenit mladé a vhodné kandidáty do bezpečnostní služby;
3. utvořit zvláštní pohotovostní jednotky jako zálohy pro pohraničí.“⁴³

Postupem času začala vznikat pouze jedna bezpečnostní složka, která nesla název Sbor národní bezpečnosti (dále jen SNB). Úkolem této složky bylo v souladu s dosud platnými zákony a nařízeními dohlížet na udržování bezpečnosti a veřejného pořádku na celém území republiky. SNB byl výkonným orgánem správních úřadů, které byly zákonem 149/1947 Sb. o národní bezpečnosti, pověřeny k zajištění:

„*Ochrany veřejné bezpečnosti, zejména ústavního zřízení, lidových práv a svobod, zaručených ústavou, bezpečnosti osob a bezpečnosti veřejného i soukromého majetku,*

⁴⁰ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva III*. Praha: Police History, 2001. str. 47

⁴¹ tamtéž str. 56

⁴² tamtéž. str. 7, str. 16 - 56

⁴³ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva IV*. Praha: Police history, 2011. str. 38

dohled nad veřejným pořádkem a veřejnou mravností tak, aby každý občan mohl žít bez obav.“⁴⁴

Organizačně byl SNB dělen na veřejnou bezpečnost (dále jen VB) a státní bezpečnost (StB), kdy StB byla představitelem politické policie a zároveň zajišťovala i činnost zpravodajské služby. SNB procházel po roce 1945 několika vývojovými etapami a s tím spojenými změnami příslušných zákonů, kdy poslední taková změna zákona, jež upravoval činnost a postavení této složky, byl zákon 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti. V poválečném období byla také snaha o zapojení obyvatelstva do úkolů zajištění bezpečnosti. To vedlo k postupnému vytváření stráží z řad obyvatelstva, které byly označovány jako pomocná stráž veřejné bezpečnosti (dále jen PS VB). Příslušníci PS VB nebyli uniformovanou složkou, ale službu konali v civilním oděvu, kdy byli od ostatních civilních obyvatel odlišeni modrou páskou umístěnou na levé ruce a nesoucí žlutý nápis PS VB. Na základě vyhlášky č. 56/1962 Sb. o Pomocné stráží Veřejné bezpečnosti, došlo ke změně pásky na žlutou barvu s modrým písmem.⁴⁵

Vedle této složky byla na základě novely zákona č. 69/1967 Sb. o národních výborech, z roku 1971, stanovena národním výborům možnost si zřídit v obci nebo městě Inspekci veřejného pořádku (dále jen IVP). Příslušníci IVP vykonávali dle nařízení národního výboru a v mezích jeho obvodu a působnosti úkoly, spojené s místními záležitostmi veřejného pořádku. Tito příslušníci nosili civilní oděv a na levém záloktí byli označeni páskou v modré barvě nesoucí nápis „IVP“.⁴⁶

Armáda v té době i přes to, že měla vlastní justici a vězeňství, nedisponovala žádnými stálými složkami dohlížejícími na pořádek příslušníků armády. Pouze v posádkových městech byly zřízeny některé služby, mezi které patřily posádková pořádková hlídka, posádková stráž, posádková hotovost a automobilní technická inspekce. Samostatnou

⁴⁴ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva IV*. Praha: Police history, 2011. str. 39

⁴⁵ tamtéž str. 38–84, str. 133–137

⁴⁶ VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. str. 22–24

složkou potom byla Tanková a automobilní inspekce, jež byla předchůdcem nynější vojenské police.⁴⁵

Revoluce, ke které došlo 17. listopadu roku 1989, přinesla mnoho změn pro společnost a státní aparát. Na to navazovaly mnohé organizační změny v rezortu Ministerstva vnitra ČR, jež se významným způsobem dotýkaly SNB a jemu podřízených složek. Rokem 1991 se začaly psát nové dějiny ozbrojených sil a bezpečnostních sborů.

3.3.2 Novodobé policejní složky

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, období po listopadu roku 1989 přineslo několik změn v policejních složkách. V první řadě došlo ke zrušení SNB a zavedení původního názvu „Policie České republiky“. Další důležitá změna vycházela z ustanovení § 14 odst. 1 písm. o) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve kterém je uvedeno oprávnění obce v mezích samostatné působnosti vydáním OZV zřídit obecní (městskou) policii. V neposlední řadě došlo ke vzniku VP jako armádní policejní složky.

Všechny tyto policejní složky mají stanovenou věcnou, místní a osobní působnost. Tyto působnosti jsou pro každou konkrétní policejní složku uvedeny v jejím příslušném zákoně, těmi jsou zákon o PČR, zákon o obecní policii a zákon o Vojenské polici.

3.3.2.1 Policie České republiky

PČR patří mezi ostatní složky státní správy, která z hlediska bezpečnostní správy vykonává tu nejrozsáhlejší činnost. V zákoně je PČR ustanovena jako „jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Jednotnost, organizačně vyjádřená hierarchickou vnitřní organizací s pevně danými vztahy nadřízenosti a podřízenosti, je z povahy jeho činnosti charakteristickým znakem každého policejního sboru, resp. každého bezpečnostního sboru. Přestože je policie rozdělena na organizační složky státu, tj. a) Policejní prezidium a celostátní útvary policie vystupující v právních vztazích a při nakládání s majetkem státu jako součást organizační složky státu, tj.

*Ministerstvo vnitra ČR (viz § 7) a b) na krajská ředitelství, je pevně svázána vztahy služební nadřízenosti a podřízenosti.*⁴⁷

Organizačně je tedy členěna na:

- Policejní prezidium České republiky
- Útvary policie s celostátní působností
- Krajská ředitelství policie
- Útvary zřízení

V čele této složky stojí Policejní prezident, do jeho podřízenosti spadají ředitelé jednotlivých součástí, mezi které patří např. ředitelství služby pořádkové policie, služby dopravní policie, služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, nebo také úřad služby kriminální policie a vyšetřování.

Úkoly a působnost PČR jsou stanovené v ustanovení § 2 a 3 zákona č. 283/2008 Sb.

*„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.*⁴⁸

- **Místní působnost:** Působnost PČR je stanovena na celém území České republiky, a to i na místech, která jsou v působnosti jiných ozbrojených složek. V některých případech PČR působí i v zahraničí. V těchto případech se činnost PČR řídí platnými mezinárodními smlouvami.
- **Osobní působnost:** vzhledem ke skutečnosti, že PČR působí proti všem občanům nacházejícím se na území České republiky, není osobní působnost zákonem nikterak vymezená. Pouze v některých zvláštních

⁴⁷ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. Beckovy texty zákonů s komentářem. str. 54

⁴⁸ tamtéž str. 63

případech může být působnost PČR omezena (zejména v případech poslanců, nebo diplomatů).

Mezi další činnosti, v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti, které PČR vykonává, mohou být zařazeny kriminalisticko-technická, pyrotechnická, znalecká a vědeckovýzkumná, vzdělávací a výcvikovou činnost a mnoho dalších. Dále PČR působí v rámci Integrovaného záchranného systému.

Z výše uvedeného vyplývá, že PČR je jedinou složkou, jejíž působnost je proti všem osobám, a to na celém území České republiky.

3.3.2.2 Obecní policie

Zabezpečení bezpečnosti obyvatel a ochrana veřejného pořádku je záležitostí společnosti jako celku. Na jejich zabezpečení se podílejí nejenom státní orgány, ale také ostatní orgány a běžní občané. Zajištění veřejného pořádku v obci patří mezi stěžejní otázky samosprávného celku obcí. V jejich samostatné působnosti je jak projednávání správních deliktů, vydávání OZV a zřizování obecních policií. Zřízení obecní policie je podmíněno vydáním OZV zastupitelstvem. Samozřejmě, že není povinností zastupitelstva obecní policii zřídit. V případech, kdy není obecní policie v obci zřízena, může být pověřen pracovník z řad obecního úřadu, který bude plnit úkoly vedoucí k zabezpečení veřejného pořádku uvnitř hranic obce. Další možností je uzavření veřejnoprávní smlouvy. Na základě této smlouvy působí strážníci obecní policie obce, jež se nachází ve stejném územně správním celku, na území obce, jež nemá na svém území obecní policii zřízenou. Obsahem této smlouvy může být i v jakém rozsahu bude působnost v dané obci prováděna.

Obecní (městská) policie se právě ve velké míře podílí na ochraně veřejného pořádku v obci a její místní a věcná působnost se řídí zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Jedná se tedy o specifický orgán zřízený obcí, který na území obce zajišťuje klid a dohlíží nad pořádkem. Z pohledu zákona není rozdíl mezi pojmy obecní a městská policie. Označení si tato policie nese podle toho, zda ji zřizuje obec, či zda je zřizována městem, statutárním městem, nebo jeli zřizována hlavním městem Praha.

Vzhledem ke skutečnosti, že obcím není stanovena zákonná povinnost, ale právo zřídit si obecní policii, dochází z tohoto důvodu k různým nejednotným strukturám

této složky, a to podle konkrétní obce. Obce s obecní policií složenou z jednoho nebo několika málo strážníků žádnou strukturu ani nepotřebují. Na druhou stranu města, mezi která můžeme zařadit hlavní město Praha, nebo dále Brno, Ostravu, jejíž MěPo působí na rozlehlém teritoriu již nějakou strukturu a hierarchii samozřejmě potřebuje.⁴⁹

Obecní policie není, jak vyplývá z ustanovení § 1 zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, bezpečnostním sborem. Můžeme ji ale „vymezit jako **pořádkový orgán obce, nebo jako veřejný ozbrojený sbor, anebo jako veřejný sbor.**“⁵⁰ V případě výkonu činnosti v oblasti veřejné správy ji lze označit jako správní orgán. Nejedná se ovšem o obvyklý správní orgán, ale jako orgán „sui generis“ vedoucí správní řízení pouze v případech, kdy je mu to zákonem dovoleno. Zejména se jedná o ukládání pokuty příkazem na místě, případně příkazovým blokem na místě nezaplaceném.

Z výše uvedeného vyplývá, že zřízení obecní policie, jež je tvořena zaměstnanci obce, je podmíněno vydáním OZV. Z tohoto důvodu je jejím vedením podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 500/1991 Sb. o obecní policii, stanoven starosta, případně jiný pověřený člen zastupitelstva obce. Také je možné v souladu s ustanovením odstavce 2 stejného paragrafu svěřit vedení obecní policie do rukou určeného strážníka. Ten ovšem musí před pověřením předložit negativní lustrační osvědčení. Zaměstnanci, kteří jsou zařazeni k obecní policii, jsou v zákoně označeni jako strážníci, čekatelé, nebo jiní zaměstnanci. Ovšem vykonávat úkoly stanovené zákonem o obecní policii mohou pouze strážníci. Strážníkem se může stát osoba, jež je občanem České republiky, je bezúhonná, spolehlivá, dosáhla úplného středoškolského vzdělání, je starší 18 let a je odborně způsobilá. Podmínka úplného středoškolského vzdělání byla do zákona vložena změnovým zákonem č. 274/2008 Sb. s platností od 1. 1. 2009. Překlenovací období pro doplnění úplného středoškolského vzdělání, u již sloužících strážníků, bylo stanoveno do 31. 12. 2015. Změnou uvedenou ve změnovém zákoně

⁴⁹ VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy komentáře. str. 3-7

⁵⁰ VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. str. 27

č. 248/2017 Sb. s platností k 1. 1. 2018, prošla i minimální věková hranice pro přijetí k obecní policii, jež je nyní stanovena na 18 let. K tomuto kroku zákonodárce vedlo odstranění rozdílu v podmínkách pro přijetí mezi touto složkou a ostatními bezpečnostními sbory. Před tímto změnovým zákonem byla hranice pro přijetí stanovena na 21 let., to bylo hlavně z důvodu výkonu povinné základní vojenské služby a vydání zbrojního průkazu, u kterého právě věk 21 let tvoří spodní hranici pro vydání.

Strážníci mají věcnou působnost pouze při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, které nemohou překročit hranice, jež jsou stanoveny pro samostatnou působnost obce. Mohou také plnit jiné úkoly, které jsou jim stanoveny v zákoně o obecní policii, případně zvláštním zákonem.

Úkoly stanovené obecní policii jsou přesně a konkrétně uvedeny v ustanovení § 2 zákona o obecní policii. V úvodu tohoto ustanovení se uvádí:

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) **přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku** – primárně je tento úkol zařazen mezi hlavní úkoly Policii ČR, ale v místních záležitostech a v rámci působnosti obce k jejímu zajištění přispívá i obecní policie,
- b) **dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití** – v případě porušení těchto pravidel jsou strážníci oprávněni je řešit uložením pokuty příkazem na místě,
- c) **dohlíží na dodržování OZV a nařízení obce** – dohled nad OZV patří k jednomu z hlavních úkolů obecní policie,
- d) **se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích** – zvláštním zákonem je primárně zákon o provozu na pozemních, který stanovuje strážníkům obecní policie množství oprávnění, povinností a výjimek z některých ustanovení tohoto zákona,
- e) **se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení** – jedná se o zásadní úkol stanovený

obecní policii v oblasti místní záležitosti obce. Do této oblasti můžeme zařadit také některé OZV, i přes to, že dohled na jejich dodržování je uveden výše v písm. c),

- f) **se podílí na prevenci kriminality v obci** – „na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti ... a to převážně k dětem, starším spoluobčanům, rizikovým skupinám obyvatel, ale i veřejným prostranstvím (viz. např. kamerové systémy),“⁵¹
- g) **provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci** – čistota veřejného prostranství patří ke stěžejním oblastem veřejného pořádku v místních záležitostech a mnohdy bývá usměrňována vydáním OZV,
- h) *odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce,*⁵²

Jak již bylo uvedeno výše, plní také úkoly stanovené zvláštními zákony. Mezi tyto zákony bychom mohli zařadit:

- **zákon o silniční dopravě** – převážně se zaměřením na kontrolu taxislužby a oprávnění zabránění v jízdě
- **zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek** – a to při dohledu na dodržování všech povinností stanovených tímto zákonem.
- **zákon o specifických zdravotních službách** – v souvislosti umístěním osob, které jsou pod vlivem alkoholu, či jiné návykové látky a nekontrolují své chování na záchytnou stanici.
- **zákon o odpovědnosti za přestupky** – jež stanovuje v ustanovení § 91 odst. 2 písm. e) příslušnost strážníka „k projednání některých přestupků uložením napomenutí nebo pokuty příkazem na místě, a to za přestupek, jehož projednání je v působnosti obce, za přestupek proti občanskému soužití, pokud

⁵¹ VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy komentáře. str. 65

⁵² tamtéž ustanovení § 2

nebyl spáchán porušením zákona o silničním provozu a za přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný neoprávněným stáním vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při stanovení podmínek stanovených tímto nařízením.⁵³ Příslušnost k projednání přestupku příkazem na místě není stanovena pouze v tomto zákoně, ale i v mnoha dalších (např. v zákonech o provozu na pozemních komunikacích, o obcích, o spotřebních dáních, o odpadech a mnoha dalších).

- **Správní řád** – především se jedná o případy, kdy strážník při ukládání napomenutí a pokut příkazem na místě vystupuje jako správní orgán.⁵⁴

Působnost obecní policie

- **Místní působnost:** obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Z tohoto důvodu je její místní působnost omezena pouze na katastrální území obce, jež ji zřídila. Katastrální území obce ale může zahrnovat i vícero obcí. To znamená, že působnost obecní policie není omezena pouze na pomyslné hranice jedné obce, vymezené dopravním značením začátek a konec obce. Obecní policie může plnit jí svěřené úkoly i na katastrálním území jiné obce, ale pouze za předpokladu, že mají tyto obce mezi sebou uzavřenou veřejnoprávní smlouvu.
- **Osobní působnost:** je u obecní policie ve svém základu a v některých omezeních shodná s osobní působností PČR.

Pokud bychom zrekapitulovali působnost obecní policie, je její výkon ve své podstatě hlavně omezen katastrem obce. Z jedné strany je toto omezení ale velkým nedostatkem stávající právní úpravy, neboť jakmile strážník překročí hranice katastru obce, ztrácí svá oprávnění a postavení úřední osoby, tzn. „*Pokud by strážník například pronásledoval pachatele, kterého přistihl při přestupku nebo dokonce trestném činu,*

⁵³ VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy komentáře. str. 18

⁵⁴ tamtéž str. 25-32

*a chtěl vůči němu uplatnit některá svá oprávnění podle zákona o obecní policii, mohl by tak učinit pouze na území, na které jsou jeho oprávnění vázána.*⁵⁵ Po překročení hranice katastru by „*již nemohl využít zákonné donucovací prostředky (ani vůči pachateli ani vůči jiným osobám), ale mohl by činit pouze to, co může činit jakýkoliv jiný člověk.*“⁵⁵

3.3.2.3 Vojenská policie

VP je na rozdíl od předchozích složek specifická a to tím, že vždy byla složkou armádní. Avšak již od svého vzniku v dubnu roku 1990, se jednalo na rozdíl od armády o složku složenou pouze z profesionálních vojáků. Činnost VP se řídila zákonem 124/1992 Sb., o Vojenské policii. V roce 2013 vešel v platnost nový zákon o Vojenské policii č. 300/2013 Sb. Z počátku měla organizační strukturu tvořenou po vzoru armády, což se ale nejevilo jako účelné. Z toho důvodu došlo k reorganizaci a rozdělení území ČR na 9 teritorií, kdy na každém bylo vytvořeno Velitelství vojenské policie, která byla podřízena přímo náčelníkovi VP. Tato teritoriální velitelství se nacházela v posádkách Praha, Karlovy Vary, Tábor, Klatovy, Stará Boleslav, Hradec Králové, Brno, Kroměříž a Olomouc. Časem ale docházelo k postupným reorganizacím těchto teritoriálních velitelství až do konečné podoby, kterou tvoří:

- Hlavní velitelství Vojenské policie Praha – jako nadřizený stupeň všech velitelství;
- Velitelství ochranné služby Vojenské policie Praha – jejíž místní působnost je na území města Prahy;
- Velitelství Vojenské policie Tábor – jehož místní působnost je na celém území Čech mimo Prahu;
- Velitelství Vojenské policie Olomouc – jehož místní působnost je na území Moravy.

⁵⁵ VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. *Obecní policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. str. 105

Vnitřně je VP členěna na několik složek, kterými jsou:

- Kriminální služba
- Dopravní a pořádková služba
- Pohotovostní služba
- Služba ochrany objektů a letadel
- Ochrana zásobovacích úseků
- Pyrotechnická služba
- Kynologická služba

Působnost a úkoly Vojenské policie

Rozsah činnosti a úkoly stanovené pro vojenskou policii mají úzkou spojitost s Ministerstvem obrany a Armádou České republiky. Působnost stejně jako úkoly, které plní VP, jsou stanoveny v zákoně č. 300/2018 Sb., o vojenské policii.

- **Věcná působnost:** *Vojenská policie plní úkoly policejní ochrany Ministerstva obrany, ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a ostatního majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo.⁵⁶*
- **Místní působnost VP České republiky:** *Vojenská policie působí na území České republiky a při plnění úkolů policejní ochrany ozbrojených sil na území jiných států.⁵⁷ Na rozdíl od předchozích policejních složek, které působí pouze na území státu, má VP v zákoně stanovenou místní příslušnost i mimo území našeho státu. Ovšem její příslušnost je omezena na zákonem stanovené objekty.*

⁵⁶ § 1 věta první, Zákon č. 300/2013 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2013, částka 115, ze dne 21. 8. 2013

⁵⁷ tamtéž § 2 věta první

➤ **Osobní působnost:** VP je jedinou složkou, která má zákonem jasně vyjmenované osoby, vůči nimž působí. Působí tedy vůči:

- i) vojákům v činné službě,*
- j) osobám, které se nacházejí ve vojenských objektech a ve vojenském prostoru, kde ozbrojené síly plní své úkoly nebo kde se koná vojenské cvičení nebo kde je zajišťována bezpečnost chráněné osoby,*
- k) osobám, které jsou podezřelé, že spáchaly nebo páchají trestné činy nebo přestupky proti vojákům ve vojenském objektu nebo prostoru, kde ozbrojené síly plní své úkoly nebo kde se koná vojenské cvičení, nebo trestné činy nebo přestupky spolu s vojáky nebo proti vojenskému objektu, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo⁵⁸.*

Z výše uvedeného vyplývá, že VP je ve výkonu své činnosti omezena jak místní působností pouze na zákonem stanovení objekty, tak hlavně osobní působností, a to pouze vůči osobám stanoveným zákonem.

⁵⁸ § 3, Zákon č. 300/2013 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2013, částka 115, ze dne 21. 8. 2013

4 Aplikační část práce

V teoretické části byl uveden výklad pojmů v souvislosti s veřejným pořádkem a právní úprava českého práva se zaměřením na veřejný pořádek. Dále byly uvedeny subjekty dohlížející na dodržování veřejného pořádku.

Pro aplikaci výsledků získaných výzkumem v teoretické části práce si autor vybral město Tábor. V této části práce budou zhodnocena za pomoci obsahové analýzy druhotná data získaná z databází subjektů zabývajících se správním řízením přestupků a trestných činů v oblasti veřejného pořádku. Dále pro zpracování aplikační části práce budou také využita prvotní data, získaná strukturovaným rozhovorem se zastupitelem města – předsedou komise pro prevenci a bezpečnost města, vrchním komisařem Městské police, zástupcem vedoucího územního odboru PČR a vedoucím obvodního oddělení PČR města Tábor.

Komparace získaných informací povede k zhodnocení bezpečnostní situace ve městě Tábor z hlediska veřejného pořádku a k nalezení možných problematických částí města v oblasti veřejného pořádku.

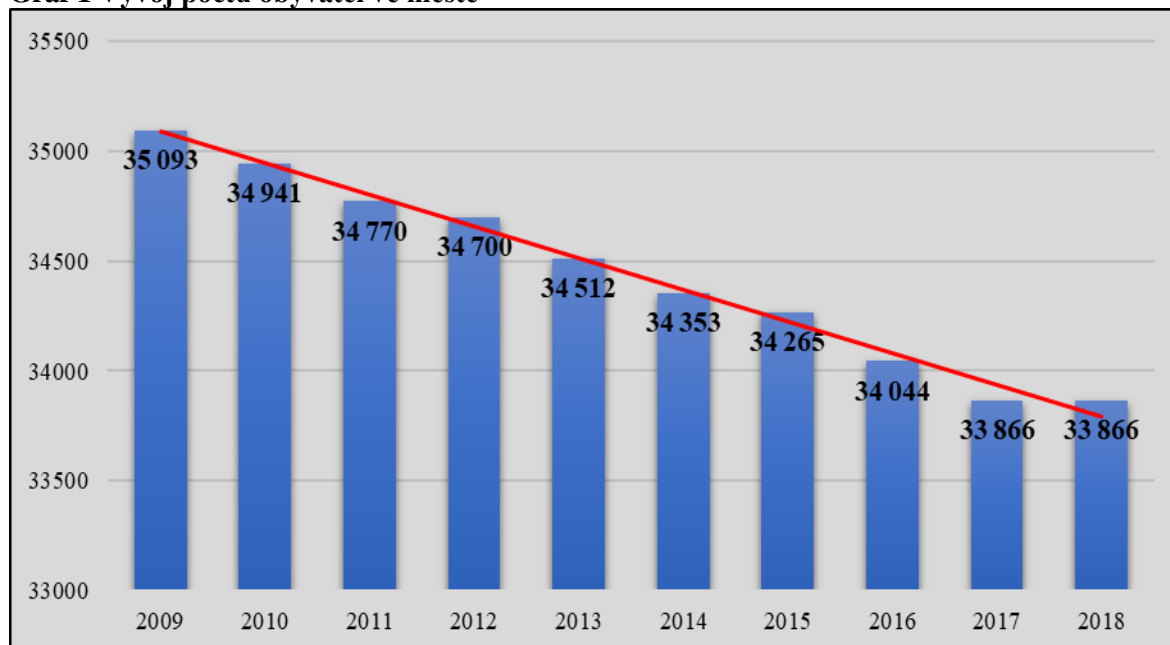
4.1 Představení města Tábor

Město Tábor se nachází na severním cípu Jižních Čech a rozkládá se na březích řeky Lužnice. Z historického hlediska došlo k jeho vzniku tak, že bylo původní město Hradiště roku 1420 přebudováno husity, a to na nové vojenské město nesoucí název Tábor. Tento název dali městu husité podle biblické hory Thabor v Nazarethu. Následně se stalo jejich centrem a vedli odtud své vítězné výpravy vedeni hejtmany Janem Žižkou a Prokopem Holým. V roce 1437 byl udělen městu, na základě privilegia krále Zikmunda, statut královského města.⁵⁹

⁵⁹ Tábor v kostce. *Tábor v kostce* [online]. [cit. 2019-08-20]. Dostupné z: <https://www.visittabor.eu/o-meste>

I přes klesající počet obyvatel v posledních 10 letech (jak je uvedeno v grafu níže), je Tábor stále druhým největším městem Jihočeského kraje.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel ve městě

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik MěPo

Ve městě Tábor v současné době dohlíží na dodržování veřejného pořádku primárně MěPo a PČR. Menší měrou se na dohledu podílí také VP, ale pouze v souvislosti s příslušníky Armády ČR.

4.1.1 Územní členění

Katastrální území města Tábor je tvořeno centrální částí starého a nového města a předměstskými částmi, kterými jsou Sídliště nad Lužnicí, Pražské sídliště, Blanické předměstí a Marešův vrch. Dále potom příměstské části, které tvoří obce Stoklasná Lhota, Náchod u Tábora, Klokoty, Zahradky, Všechov, Čekanice, Hlinice, Záluží, Měšice, Smyslov, Zárybnická Lhota, Čelkovice, Horky.

Obrázek 1 Příměstské části města Tábor

Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/82/Katastr%C3%A1ln%C3%AD_mapa_T%C3%A1bora.png

4.1.2 Obecně závazné vyhlášky města Tábor vztahující se k veřejnému pořádku

Město v souvislosti s touto problematikou vydala 3 OZV, jejichž náplně jsou uvedeny níže.

OZV č. 02/2012 o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a o vymezení prostorů pro volné pobíhání psů (dále jen o pohybu psů)

Náplní vyhlášky je stanovení podmínek, za jakých je možné se na veřejném prostranství pohybovat se psem. Dále vymezuje prostranství, na kterých je umožněn volný pohyb psů, které musí být pod stálým dohledem osoby doprovázející psa. Mapové podklady, na kterých jsou vyznačeny části města, kde je volný pohyb psů zakázán a kde povolen, tvoří přílohy č. 1 – 4 uvedené vyhlášky.⁶⁰

⁶⁰ *Vyhláška 02/2012 o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a o vymezení prostorů pro volné pobíhání psů* [online]. 5.4.2012 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/assets/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=55007

Resumé

Obsah vyhlášky je, dle autora práce, pro potřeby města plně dostačující. Prostory určené pro volný pohyb psů, které jsou uvedeny v přílohách vyhlášky, jsou obrazově znázorněny a pro obyvatele srozumitelné.

OZV č. 03/2014 o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích (dále jen o požívání alkoholu)

Důvodem zavedení vyhlášky bylo omezení konzumace alkoholu na některých místech veřejného prostranství, a tím zajištění opatření vedoucí k ochraně veřejnosti a proti narušování dobrých mravů. Nejvíce ohroženou skupinu, na kterou působí negativními jevy spojené s konzumací alkoholu, tvoří hlavně děti a mladiství. Části města, na kterých je veřejná konzumace alkoholu zakázána, jsou přesně graficky znázorněné v přílohách č. 1-6 dané vyhlášky.

Tato vyhláška se nevztahuje na restaurační zahrádky, jež jsou umístěny v zónách se zákazem podle příloh č. 1-6. Dále také v době konání kulturních, společenských a sportovních akcí a ve dnech 31. prosince a 1. ledna.⁶¹

Resumé

Grafické znázornění oblastí se zákazem konzumace alkoholu jsou provedeny na fotomapách Tábora a vyobrazeny jsou žlutou barvou. Vzhledem ke skutečnosti, že tato barva v některých případech splývá s okolním prostředím mapového podkladu, může tím docházet ke zkreslení oblasti, na které je zákaz stanoven.

OZV č. 04/2017 o regulaci provozování hazardních her (o hazardu)

Obsahem vyhlášky je stanovení míst a oblastí, na kterých je zakázáno provozovat bingo, technické hry, živé hry nebo turnaje malého rozsahu. Přesné vyobrazení čísel

⁶¹ *Vyhláška 03/2014 o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích* [online]. 6.6.2014 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/assets/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=55040

popisných, na kterých je zakázáno provozování těchto her, je vyobrazeno na mapových podkladech příloh č. 1-15 uvedené vyhlášky.⁶²

Resumé

I přes to, že obsah vyhlášky je pro obyvatele srozumitelný, toto se již nedá říci o přílohách vyhlášky. Přílohy obsahují výčet míst, kde je zákaz provozování hazardních her, ovšem ne jako oblast nebo část území města, ale nýbrž jsou zde uvedena čísla popisná budov, na které se tento zákaz vztahuje.

4.2 Orgány dohlížející na veřejný pořádek ve městě Tábor

4.2.1 Městská policie

MěPo je institucí města, jejíž příslušníci mají jako hlavní náplň práce dohled nad veřejným pořádkem. V tomto ohledu město Tábor, stejně jako i jiná města s podobnou velikostí, má v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii zřízeno MěPo a to OZV č. 6/1992.

Historický exkurz

Historie komunálního sboru, jehož náplní byl dohled nad pořádkem a klidem v obci, je v Táboře datován již ke konci 19. století. V té době patřili do sboru ponocní, biřici a strážníci. Zřizovatelem bylo, stejně jako tomu nyní, město a velení zajišťoval starosta, purkmistr nebo hejtman. Nejstarší dochovaná zmínka o Policii města Tábor je z roku 1901 a píše se v ní o Janu Hostinském, jež měl v podřízenosti cca 3 strážníky. Postupem času se počet příslušníků zvyšoval a mezi povinnosti připadla roku 1935 i správa městské věznice, v té době tvoří Policii Města Tábor 23 příslušníků. Největšího rozmachu ovšem dosahovala až v letech 1939 až 1945, kdy

⁶² *Vyhláška 04/2017 o regulaci provozování hazardních her* [online]. 22.5.2017 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/assets/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=55005

v roce 1943 dokonce přebrala od četnictva stanici v obci Alt Tábor (nynější Sezimovo Ústí). Její činnost byla ukončena roku 1945 a došlo k převedení pod SNB.⁶³

Novodobý vývoj

MěPo Tábor byla zřízena ke dni 01. 05. 1992 a to na základě OZV č. 6/1992. Jednalo se o orgán obce určený k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v rozsahu působnosti města Tábor. V té době ji tvořilo 9 zaměstnanců a jejich hlavní náplní byl dohled na dodržování OZV. V následujících letech docházelo k postupnému navyšování strážníků, kteří absolvovali všechny odborné kurzy potřebné pro činnost strážníka. V průběhu let docházelo k některým mezníkům, mezi které bychom mohli zařadit:

- rok 1994 - zavedení nepřetržitého provozu MěPo,
- rok 1996 – zřízení tísňové bezplatné linky 156,
- rok 1998 – zvýšení pravomocí v oblasti dopravy, s tím související dohled nad placeným parkováním ve městě a problematika autovraků,
- rok 2001 – zřízení MKDS,
- rok 2003 – příslušníkem se stal historicky první služební pes,
- rok 2006 – v návaznosti na nový, tzv. „tabákový zákon“ získala MěPo pravomoc při provádění orientačních dechových zkoušek a to jak při kontrole mladistvých v restauračních zařízeních, tak i při kontrole řidičů,
- rok 2009 – od začátku roku byla MěPo svěřena pravomoc převážet osoby pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, které například narušují veřejný pořádek do záchytné protialkoholní stanice,
- rok 2012 – zřízení mobilní stanice na Sídlišti nad Lužnicí – ovšem o tuto službu byl jen minimální zájem, a proto došlo v druhé polovině roku 2013 k jejímu ukončení,

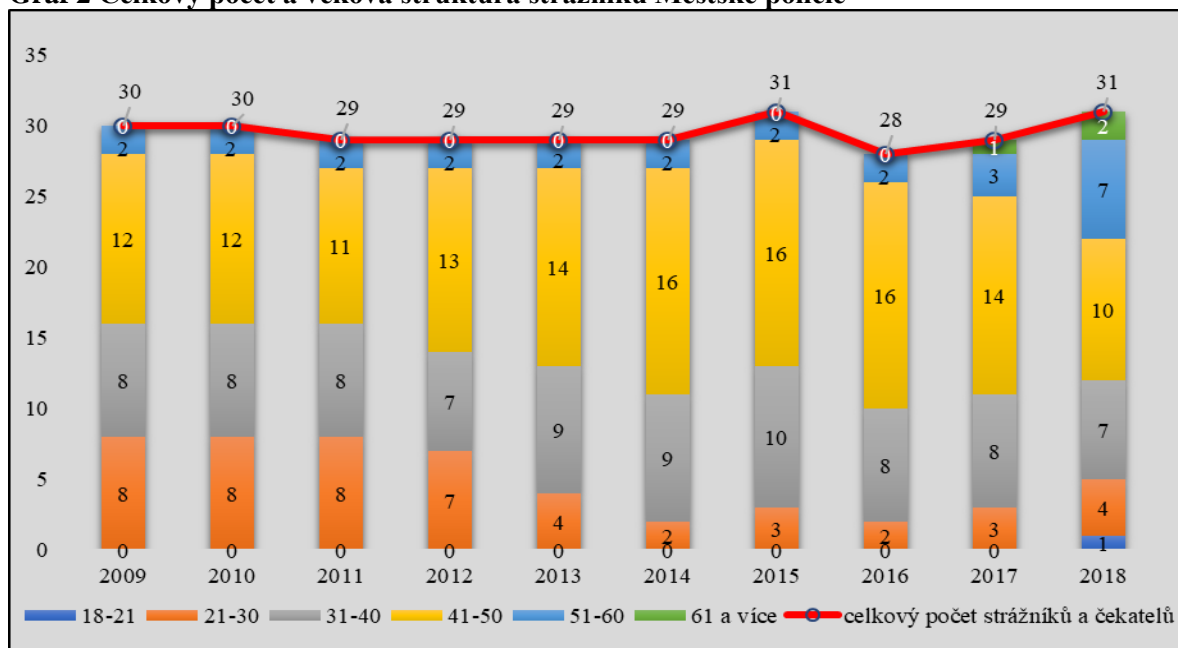
⁶³ *Historie městské policie Tábor* [online]. město Tábor [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: <http://www.taborcz.eu/historie/ds-2777>

- rok 2017 – v tomto roce se MěPo potýkala s nedostatkem personálu a nemožnosti obsadit volná místa strážníků.

V současné době má MěPo Tábor 32 zaměstnanců, z kterých je 31 strážníků a jeden je veden jako ostatní zaměstnanec, který je neuniformovaný a jeho náplní je dohled nad MKDS.

V následujícím grafu je znázorněná věková struktura strážníků MěPo Tábor za posledních 10 let.

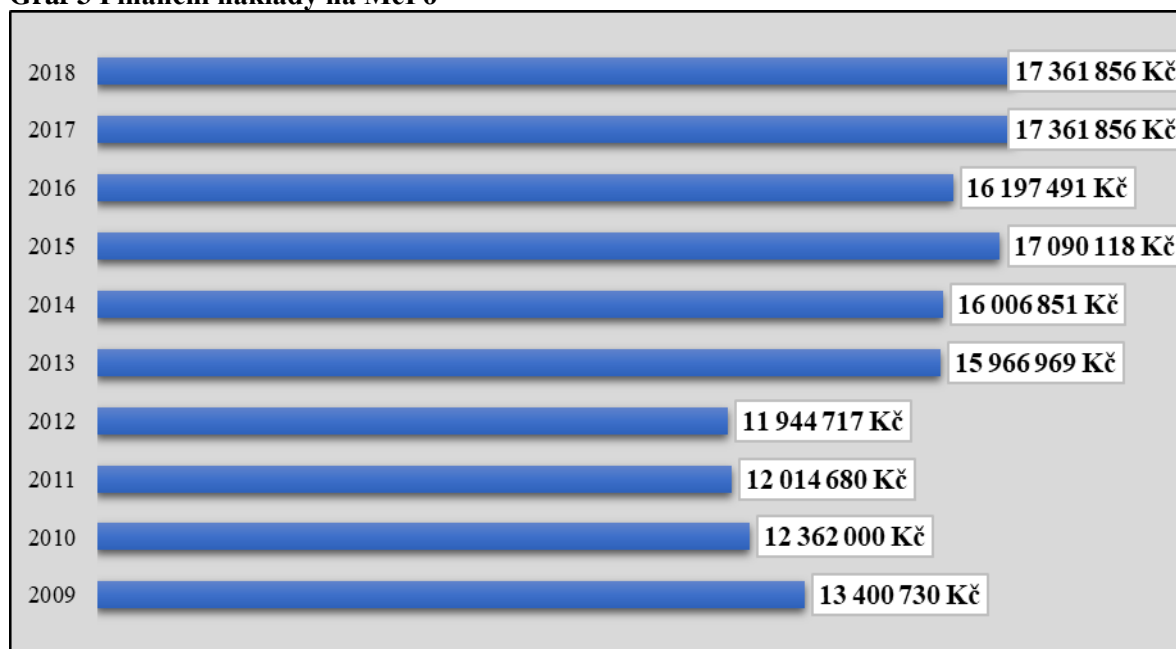
Graf 2 Celkový počet a věková struktura strážníků Městské policie

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik MěPo

Graf č. 3 uvádí finanční náklady na provoz MěPo za posledních 10 let. V posledních 2 letech jsou výdaje shodné, ale vyšší oproti předchozím letům, a to mimo jiné z důvodu zvýšení „zvláštního příplatku“ pro strážníky na částku 8.200,-Kč. Na základě zvýšení „zvláštního příplatku“ a s tím souvisejícím i zvýšením platu se podařilo v roce 2018 obsadit volná místa strážníků jež byla neobsazená od roku 2017.

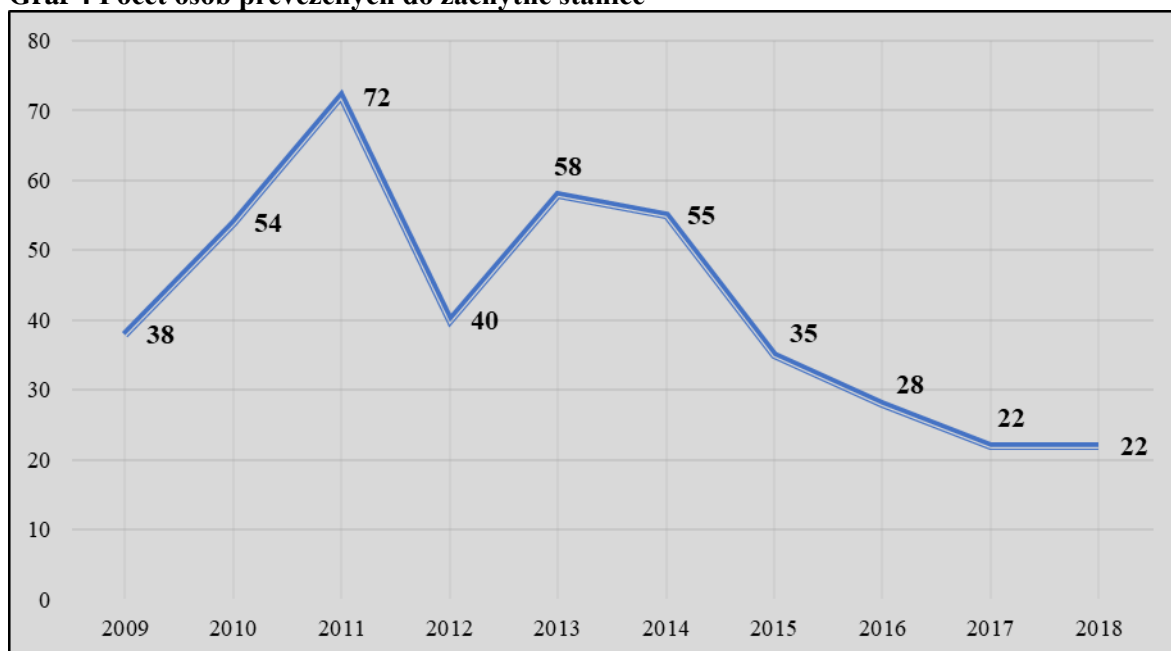
Graf 3 Finanční náklady na MěPo

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik MěPo

Vzhledem k tomu, že veřejný pořádek narušují také osoby pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek, prováděla MěPo Tábor, v souvislosti s uvedenou problematikou také prevoz osob do záchytné protialkoholní stanice v Českých Budějovicích. Pro názornost jsou níže uvedeny, v přehledném grafu, počty osob převezených do této stanice za posledních 10 let. Z grafu je patrné, že právě vydání OZV č. 03/2014 o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích vedlo ke snížení počtu osob převážených do záchytné protialkoholní stanice.

Graf 4 Počet osob převezenných do záchytné stanice

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik MěPo

Městský kamerový dohlížecí systém

Jako jeden z preventivních prostředků napomáhajících k ochraně veřejného pořádku ve městě Tábor je MKDS. V případě deliktního jednání slouží právě záznamy z MKDS jako důkazní prostředek při řešení přestupků či trestných činů. V době zahájení provozu MKDS v roce 2001 MěPo disponovala 4 kamerami. Následující roky byl MKDS postupně rozšiřován, a to v počtu 1–2 kamer ročně, kdy byly při jejich pořizování využívány dotace z programu prevence proti kriminalitě. V současnosti tedy MěPo disponuje 32 kamerami, z kterých je 22 otočných a 10 pevných.

Jedním z bodů letošního programu rady pro prevenci a bezpečnost města Tábor je modernizace MKDS a její rozšiřování v lokalitách, ve kterých dochází ve větší míře k jednání vedoucího k narušení veřejného pořádku. Jak samotná modernizace, tak i případné rozšíření MKDS je ovšem závislé na financích, které jsou získávány z dotací a z rozpočtu města.

4.2.2 Policie České republiky

V Táboře jako bývalém okresním městě je umístěn Územní odbor PČR, jehož součástí je Oddělení tisku a prevence, Oddělení obecné kriminality, Oddělení hospodářské

kriminality a Dopravní inspektorát. Dále se ve městě nachází Obvodní oddělení, jež je na rozdíl od Územního odboru dislokováno v části tábořského starého města.

Právě příslušníci Obvodní oddělení PČR se, mimo jiné úkoly, podílí velkou měrou na dodržování právních předpisů v souvislosti s ochranou veřejného pořádku. Porušení těchto předpisů mohou příslušníci řešit uložením pokuty příkazem na místě nebo případně takovéto jednání oznámí příslušnému správnímu orgánu. V případě, že je zjištěno porušení OZV města, nejsou příslušníci PČR oprávněni takovéto jednání řešit uložením pokuty příkazem na místě, ale musí takovéto jednání oznamovat vždy správnímu orgánu města Tábor.

4.2.3 Vojenská policie

Ve městě Tábor je dislokováno Velitelství Vojenské policie Tábor, jehož působnost je na celém území Čech s výjimkou hlavního města Prahy a Moravy. Jak již bylo uvedeno výše, tvoří jednu ze složek VP i dopravní a pořádková služba. Do oblasti úkolů, které jsou pro tuto složku VP stanoveny, patří právě i dohled na dodržování pořádku vojáků v činné službě na veřejném prostranství. Vzhledem ke skutečnosti, že voják v činné službě je osobou podléhající jiné kázeňské pravomoci, není možné u těchto osob řešit případné přestupkové jednání uložením pokuty příkazem na místě. Takovéto jednání je potřeba na místě zdokumentovat a následně předat příslušnému správnímu orgánu, kterým je velitel daného vojáka, k projednání.

4.3 Statistické údaje

V této části, za pomoci tabulek a grafů, autor přiblíží počty přestupků proti veřejnému pořádku ve městě Tábor. Podklady byly získány jako druhotná statistická data z databází PČR, MěPo a oddělení přestupků města, jež spadá pod kancelář starosty města Tábor.

4.3.1 Statistiky PČR

Za posledních 5 let řešila PČR **3 425** přestupků proti veřejnému pořádku, které jsou pro lepší orientaci znázorněny v následující tabulce č. 1 a poté rozpracovány v grafech č. 5 a 6.

Tabulka 1 Celkový počet řešených přestupků PČR

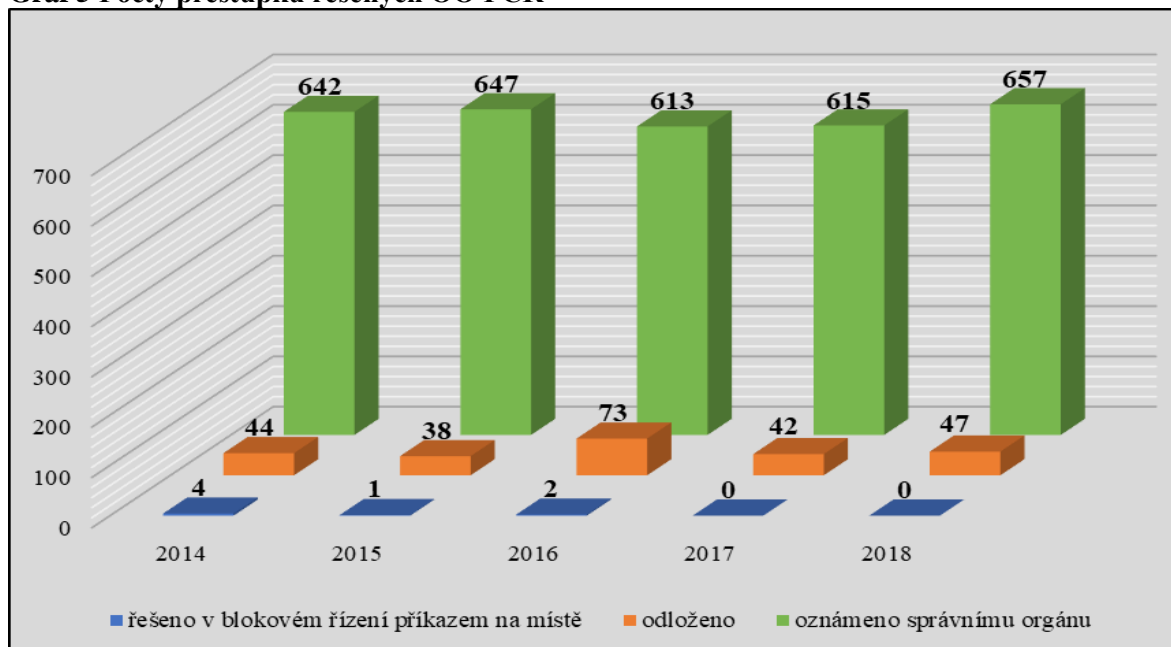
	2014	2015	2016	2017	2018
Přestupky proti veřejnému pořádku	690	686	688	657	704

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik PČR

Z této tabulky vyplývá, že rozdíly mezi řešenými přestupky v letech 2014 – 2016 byly minimální. V roce 2017 došlo ke snížení počtu přestupků v řádu o cca 30 přestupků, ale naopak v roce 2018 řešila PČR o zhruba 50 přestupků více než v roce předcházejícím.

V grafu č. 5 jsou přehledně rozděleny přestupky podle způsobu řešení. Nejvíce přestupků bylo PČR oznámeno správnímu orgánu k dořešení. Velmi nízký počet přestupků byl v letech 2014 – 2016 řešen na místě uložením blokové pokuty. V letech 2017 a 2018 nebyl žádný z přestupků proti veřejnému pořádku řešen PČR na místě uložením blokové pokuty a všechny přestupky byly oznámeny správnímu orgánu nebo případně odloženy PČR. Počty odložených přestupků k počtu přestupků řešených (ať již na místě blokově či oznámených správnímu orgánu) se pohyboval v rozmezí 6 – 7%, výjimku tvořil rok 2016 kdy bylo PČR odloženo necelých 12% zjištěných přestupků.

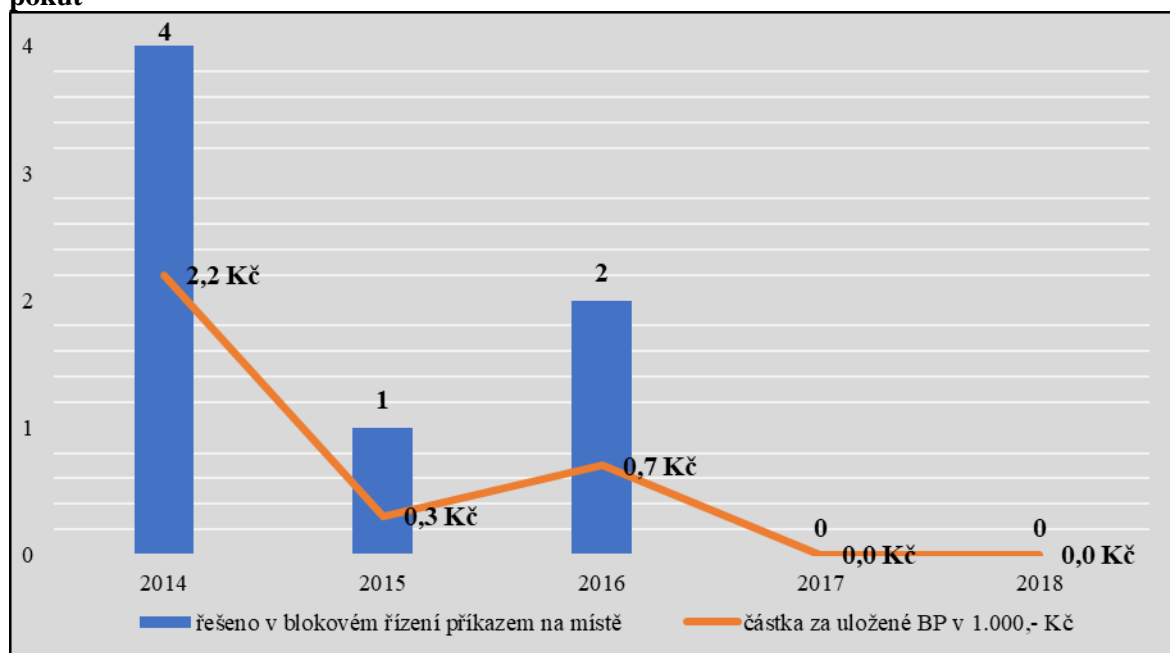
Graf 5 Počty přestupků řešených OO PČR

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik PČR

V grafu č. 6 jsou uvedeny přestupky řešené PČR uložením blokové pokuty na místě s uvedením částky za tyto pokuty. Jedná se o přestupky podle přestupkového zákona, nikoly o porušení OZV města. Výše uložených pokut se pohybovala v průměru kolem 500,-Kč za jednu uloženou blokovou pokutu.

Graf 6 Počty přestupků řešených PČR v blokovém řízení na místě s celkovou výší uložených pokut

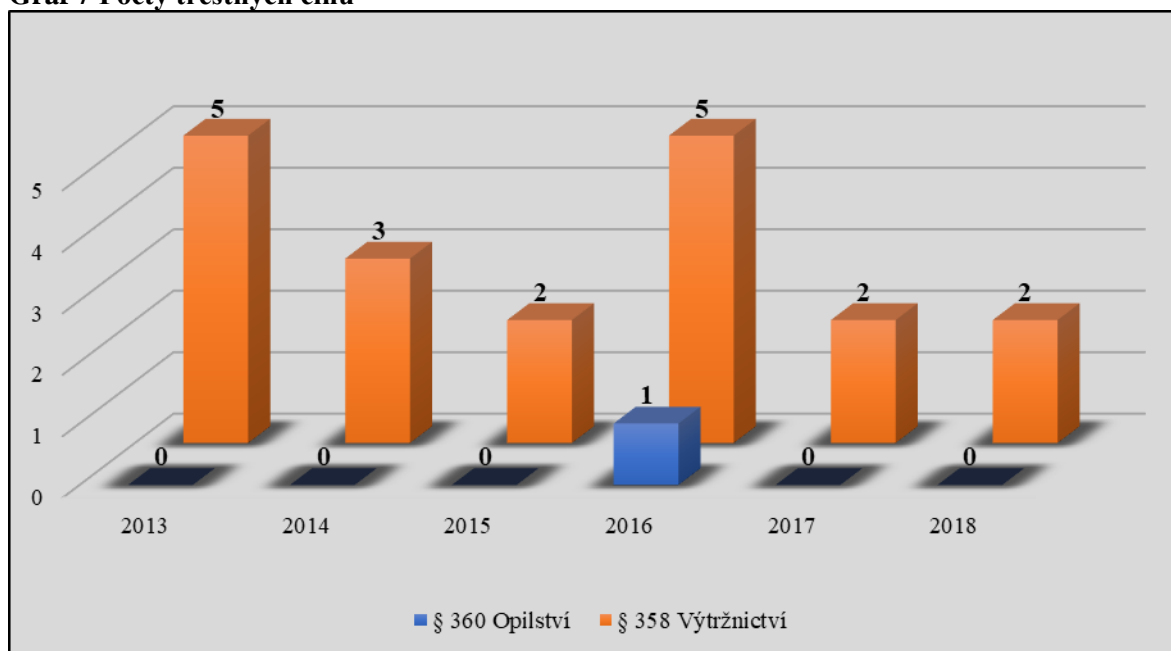

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik PČR

Trestné činy

Na rozdíl od přestupkového jednání, které PČR statisticky vede v souhrnu jako přestupky proti veřejnému pořádku, trestné činy PČR statisticky vede dle konkrétního trestného činu podle trestního zákoníku. V oblasti veřejného pořádku tedy řešila PČR v posledních 5 letech **20** trestných činů. V **19** případech se jednalo o trestný čin výtržnictví (ustanovení § 358 trestního zákoníku) a v 1 případě se jednalo o trestný čin opilství (ustanovení § 360 trestního zákoníku).

Graf 7 Počty trestných činů

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik PČR

4.3.2 Statistiky MěPo

MěPo řešila za posledních 5 let **783** přestupků proti veřejnému pořádku, které stejně jako u předešlé kapitoly jsou znázorněny níže v tabulce a poté rozpracovány v následujícím grafu.

Tabulka 2 Celkový počet řešených přestupků MěPo

	2014	2015	2016	2017	2018
Přestupky proti veřejnému pořádku	359	228	82	57	57

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik MěPo

Z tabulky vyplývá, že došlo k rapidnímu poklesu počtu přestupků v roce 2016 a to o **77%** oproti roku 2014 a o **64%** oproti roku 2015. V následujících letech se již držel na nízké úrovni a v posledních dvou letech byl počet identický. Při rozhovoru s Vrchním komisařem MěPo došlo z jeho strany k vysvětlení tak výrazného poklesu přestupků. Jako důvody uvedl:

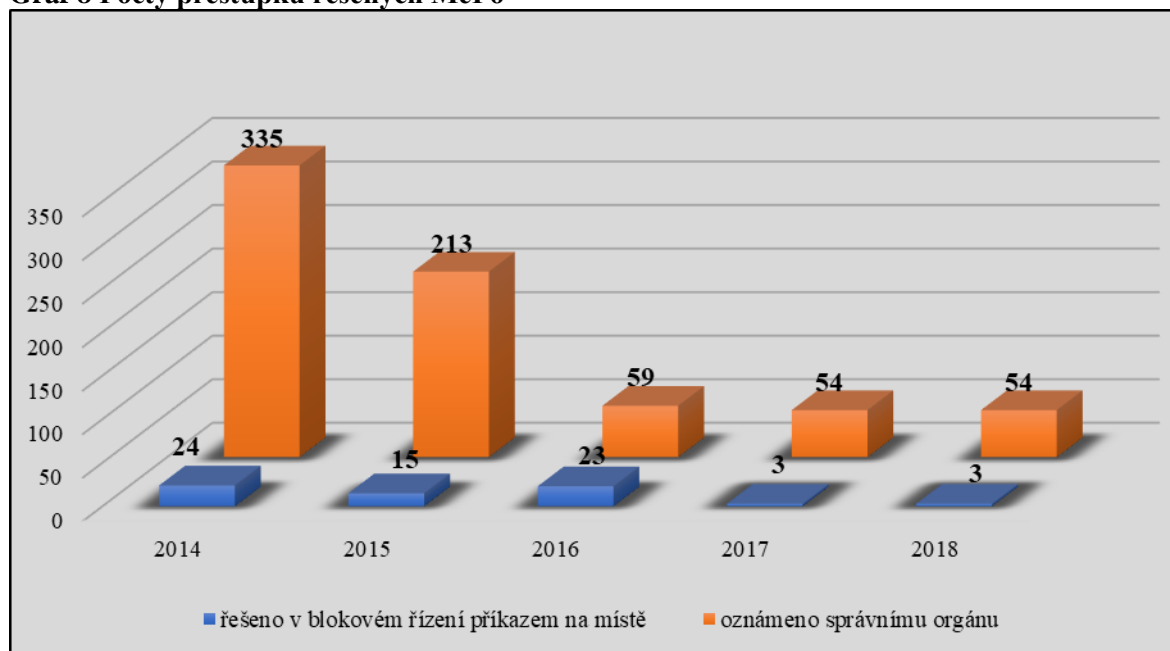
1. Došlo ke zvýšení počtu přestupků proti veřejnému pořádku v roce 2012 a to v návaznosti na novou OZV č. 6/2012, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích, která byla v roce 2014 novelizovaná a přijatá pod č. 03/2014. Také v té době došlo k přijetí dvou nových strážníků MěPo, kteří

se věnovali problematice konzumace alkoholu na veřejnosti, a to hlavně mezi bezdomovci. Důsledky platnosti této vyhlášky se začaly objevovat právě v roce 2016, kde převážně bezdomovci velmi omezili konzumaci alkoholu v místech, kde je to OZV zakázáno.

2. Dalším důvodem snížení počtu těchto přestupků bylo ukončení činnosti několika zábavních klubů (např. Milénium, Music Club Nyx, omezení provozu Music clubu Kotnov, aj.), které se nacházely na území města Tábor.

Z níže uvedeného grafu č. 8 vyplývá, že počet přestupků, které řešili strážníci MěPo uložením blokové pokuty na místě se pohybuje v rozmezí 5,5 – 7%. Výjimku tvořil rok 2016, kdy strážníci MěPo řešili přestupky v blokovém řízení na místě ve zhruba 39% v porovnání s přestupky oznámenými. Při porovnání řešení přestupků v blokovém řízení mezi MěPo a PČR je patrný značný rozdíl ve prospěch MěPo. Tento rozdíl je převážně způsobem tím, že MěPo je jedinou policejní složkou, jež je oprávněna řešit porušení OZV v blokovém řízení na místě.

Graf 8 Počty přestupků řešených MěPo

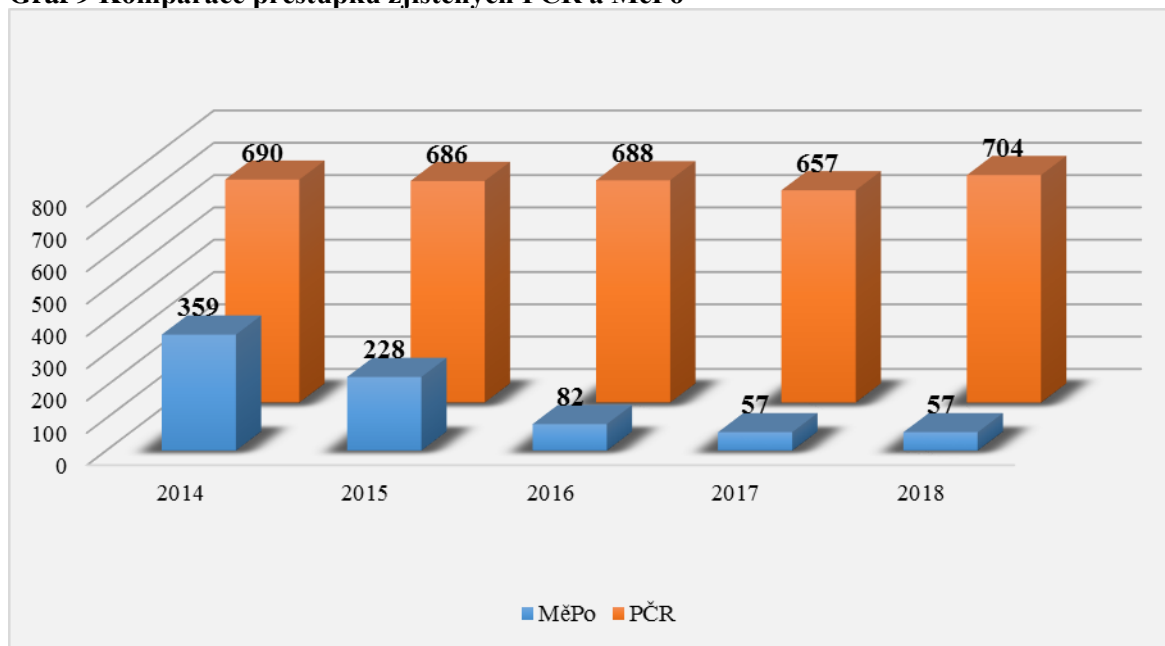

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik MěPo

Komparace přestupků PČR a MěPo v oblasti veřejného pořádku

Pokud porovnáme počet přestupků řešených PČR a MěPo za uplynulých 5 let, tak přestupky řešené MěPo byly v průměru ve výši 23% množství přestupků řešených PČR. Jak je ale patrné z grafu č. 9, v případě porovnání počtu přestupků za poslední 3 roky, počet přestupků řešených MěPo dosahoval výše pouhých 10% proti množství přestupků řešených PČR. Důvodem takového rozdílu mohl být fakt, že se MěPo primárně zabývá řešením porušování OZV. Dále k tomu mohl přispět nedostatečný počet odborně zkušených strážníků, který byl zapříčiněn personálními změnami v posledních letech. V neposlední řadě by mohl být důvodem i fakt, že počet příslušníků PČR sloužících v pravidelných hlídkách je několikanásobně vyšší než počet strážníků v hlídkách MěPo.

Graf 9 Komparace přestupků zjištěných PČR a MěPo

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.3 Statistiky oddělení přestupků města Tábor

V oblasti veřejného pořádku bylo na oddělení přestupků města Tábor za posledních 5 let oznámeno PČR a MěPo **707** přestupků a **605** porušení OZV. Celkem oznámené přestupky a porušení OZV jsou pro přehlednost rozděleny v tabulce č. 3.

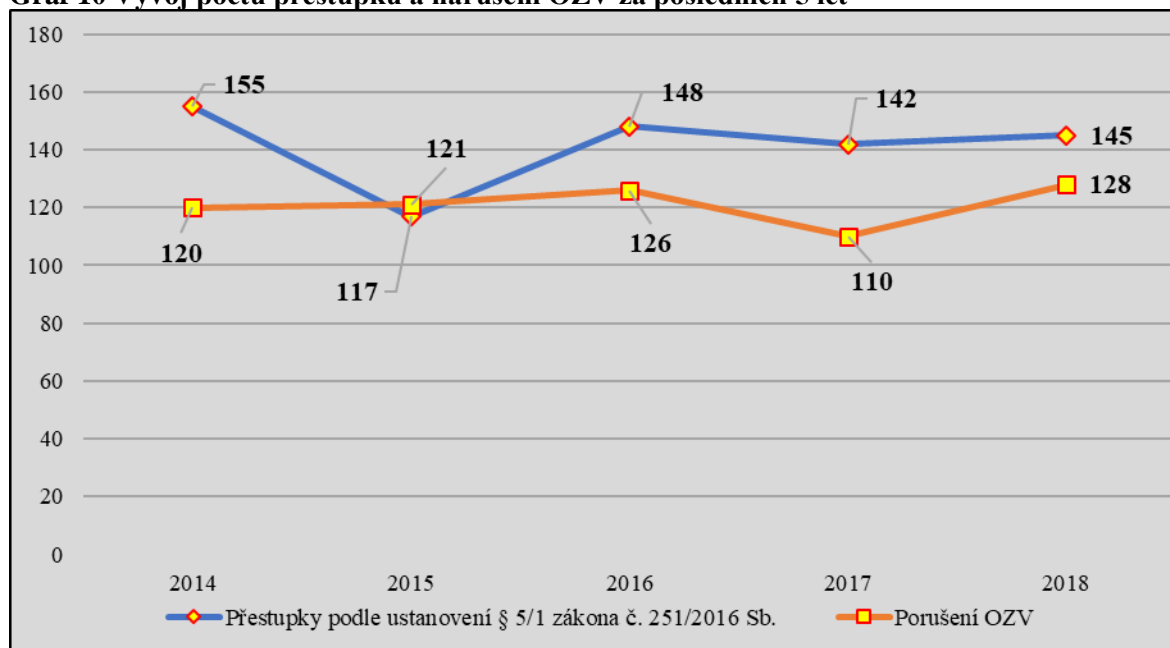
Tabulka 3 Rozdělení přestupků a porušení OZV celkově za posledních 5 let

Přestupky podle ustanovení § 5/1 zákona č. 251/2016 Sb.				Porušení OZV			
a) neuposlechné výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci	b) zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci	d) poruší noční klid	f) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt, nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu ve veřejném prostranství	OZV č. 03/2014 o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích	OZV č. 02/2012 o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a o vymezení prostorů pro volné pobíhání psů	OZV č. 04/2017 o regulaci provozování hazardních her	nepovolené vylepování plakátů
189	19	261	238	410	167	0	28

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik oddělení přestupků města Tábor

Z grafu č. 10 je patrné, že přestupky a porušení OZV v oblasti veřejného pořádku jsou v posledních 5 letech konstantní. Výjimku tvořil rok 2015, ve kterém došlo k mírnému poklesu oznámených přestupků.

Graf 10 Vývoj počtu přestupků a narušení OZV za posledních 5 let

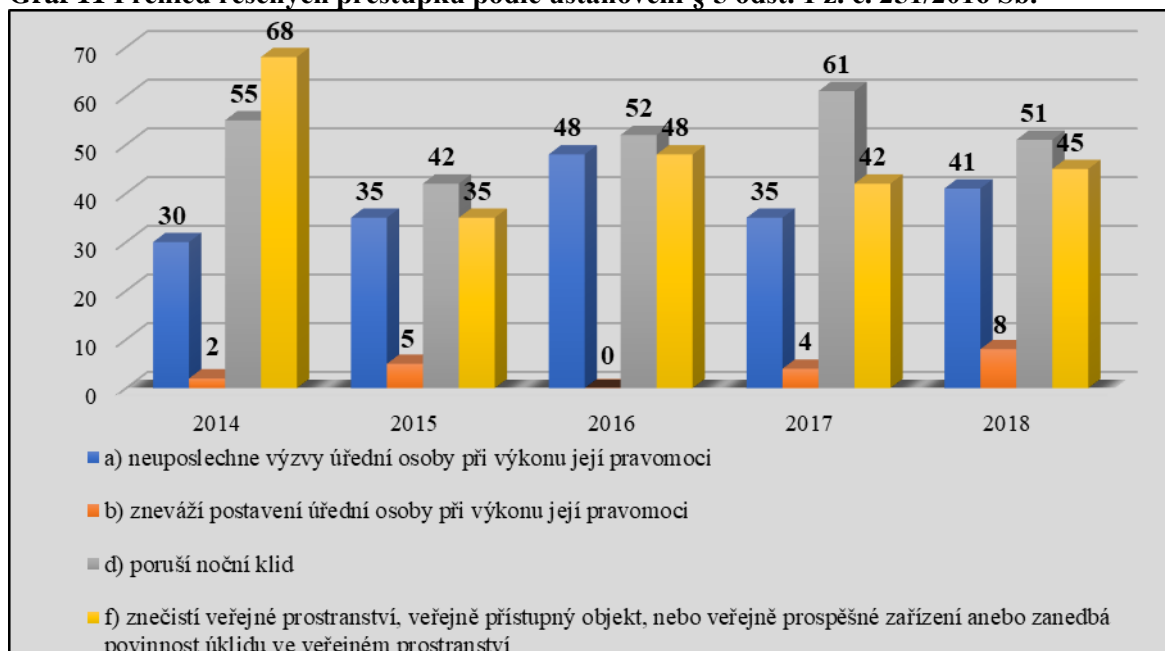

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik oddělení přestupků města Tábor

Do statistik, které jsou vedeny na oddělení přestupků města Tábor, nejsou zahrnuty přestupky, u kterých došlo před zahájením řízení k odložení a k uložení blokové pokuty příkazem na místě. Dále v případech, kdy správní orgán postoupil věc k řešení jinému správnímu orgánu.

Z přestupků uvedených v ustanovení § 5 odst. 1 z. č. 251/2016 Sb., jsou v grafu č. 11 přehledně uvedeny konkrétní přestupky, které byly řešeny oddělením přestupků města Tábor.

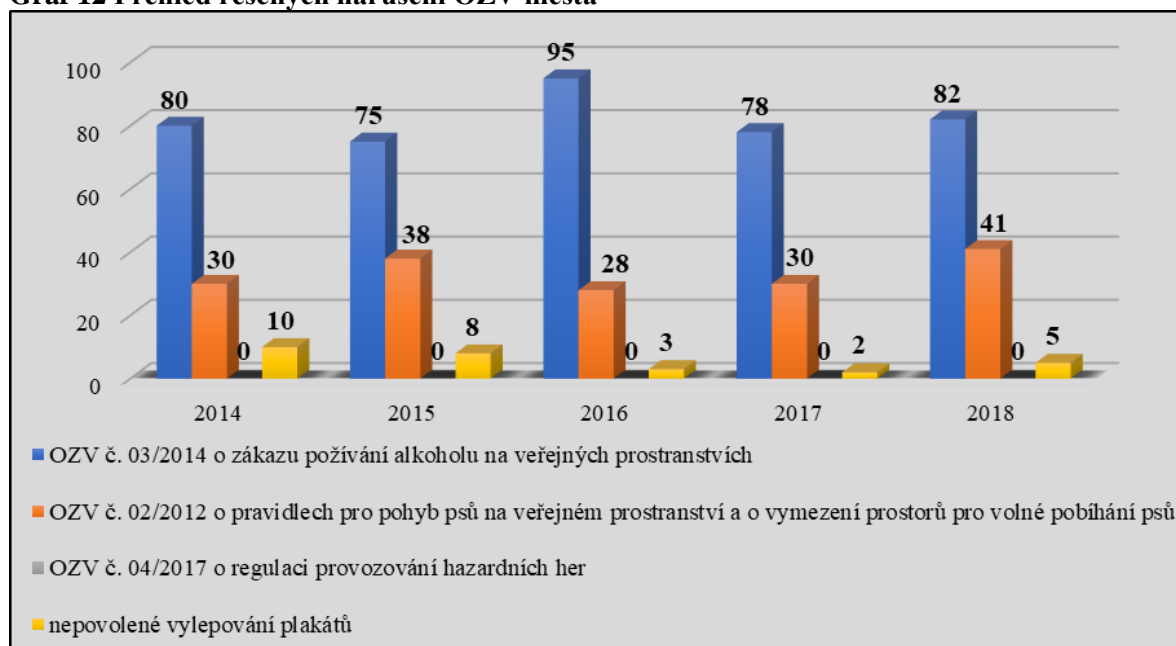
Graf 11 Přehled řešených přestupků podle ustanovení § 5 odst. 1 z. č. 251/2016 Sb.

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik oddělení přestupků města Tábor

Z OZV v oblasti veřejného pořádku vyhlášených městem Tábor dochází nejvíce k porušování OZV o požívání alkoholu a OZV o pohybu psů, jak je patrné v grafu č. 12. Na druhou stranu za posledních pět let nebylo zaznamenáno žádné porušení OZV o hazardu. Dále ze statistik vyplývá, že i když město Tábor nemá vydanou OZV o nepovoleném vylepování plakátů, bylo toto nelegální vylepování plakátů na oddělení přestupků oznamováno a následně řešeno jako přestupek proti veřejnému pořádku.

Graf 12 Přehled řešených narušení OZV města

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik oddělení přestupků města Tábor

4.4 Strukturovaný rozhovor

Rozhovory byly provedeny se zastupitelem města – předsedou komise pro prevenci a bezpečnost města, vrchním komisařem Městské police, zástupcem vedoucího územního odboru PČR a vedoucím obvodního oddělení PČR města Tábor. Tyto rozhovory proběhly v naplánovaných termínech, a to v polovině roku 2019.

Po celou dobu byly tyto rozhovory nahrávány na záznamové zařízení, a to samozřejmě po předchozím souhlasu všech respondentů. Nahrávky byly následně přepsány do podoby textu, kdy odpovědi jsou uvedeny pod otázkami v červené barvě písma a kurzívou. Tyto přepisy rozhovorů tvoří přílohy č. 2 – 5 této diplomové práce.

Pro snadnější vyhodnocování rozhovorů tvořil jejich osnovu dotazník, jenž je přílohou č. 1.

4.4.1 Vyhodnocení rozhovorů

První část rozhovoru byla zaměřena na identifikaci respondentů, která je zpracována do přehledné tabulky. Pro zjednodušení bylo respondentům přiřazeno označení R1 – R4.

Tabulka 4 Identifikace respondentů

	pohlaví	věk	vzdělání	instituce	zastávaná funkce
R1	muž	49	vysokoškolské	OO PČR	vedoucí oddělení
R2	muž	52	vysokoškolské	MěPo	vrchní komisař
R3	muž	48	vysokoškolské	ÚO PČR	zástupce vedoucího územního odboru
R4	muž	36	vysokoškolské	město Tábor	zastupitel města a předseda komise pro prevenci kriminality a bezpečnost města

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 2 – obsahem byly OZV ve vztahu k veřejnému pořádku vydané městem Tábor. Respondenti měli číselně oznámkovat, která OZV je dle jejich názoru nejvíce porušovaná a nejhůře vymahatelná.

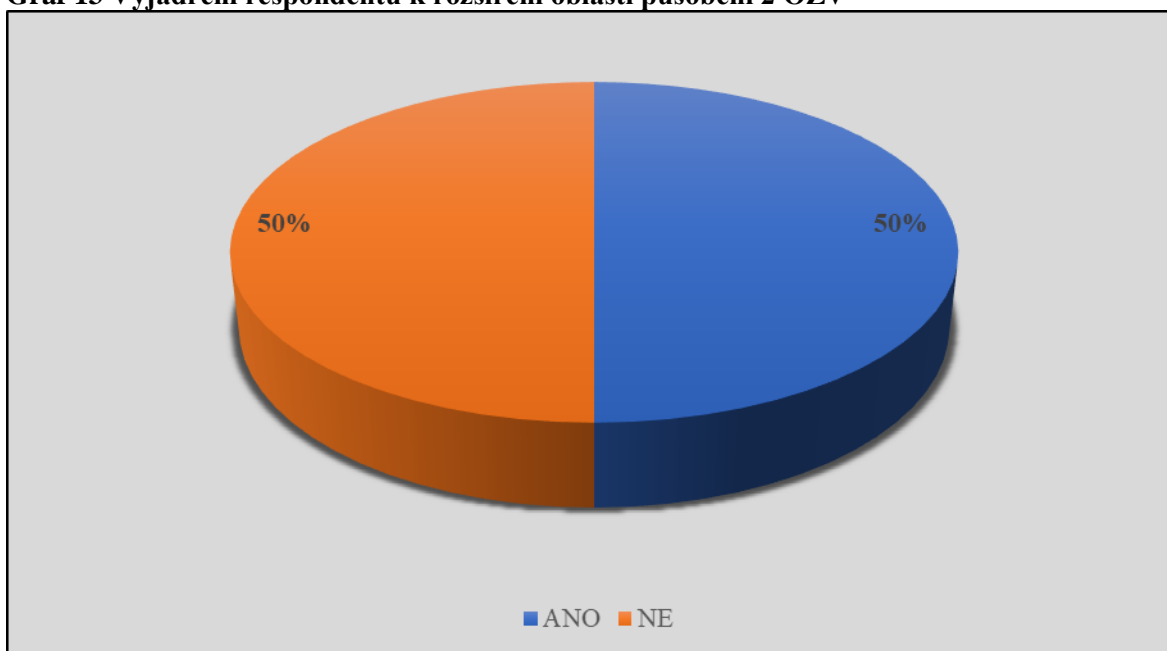
R1 k uvedené otázce uvedl, že příslušníci OO PČR porušování OZV neřeší, a to z důvodu, že nemohou toto porušení řešit uložením blokové pokuty na místě a museli by tudíž veškeré porušování oznamovat správnímu orgánu obce. Z tohoto důvodu na místo zjištění povolávají strážníky MěPo, kteří jsou jediní, kdo řeší porušování OZV blokově na místě. Tudíž by byla v jeho hodnocení uvedena u všech OZV hodnota „0“.

Ostatní respondenti se shodli na tom, že nejméně porušovanou vyhláškou a s tím i spojené nejjednodušší vymáhání je u OZV o hazardu. Na druhé straně jako nejvíce porušovaná a nejhůře vymahatelná byla vybrána OZV o požívání alkoholu. Pouze R2 uvedl, že je sice podstatně škodlivější porušování OZV o požívání alkoholu, ale statisticky se jedná až o druhou příčku a podle něj je nejvíce porušovanou OZV o pohybu psů. R4 se ke statistickému poklesu vyjádřil, že sice k poklesu dochází, ale tento pokles je zapříčiněn i tím, že u MěPo Tábor došlo k personálním změnám, spočívajících v odchodu zkušených strážníku a nástupu nových a nezkušených strážníků.

Otázka č. 3 - směřovala k tomu, zda by bylo příhodné rozšířit oblast působení OZV o požívání alkoholu a o hazardu.

Z grafu č. 13 je patrné, že 2 respondenti byli proti rozšíření a 2 pro, a to shodně u obou uvedených OZV.

Graf 13 Vyjádření respondentů k rozšíření oblasti působení 2 OZV

Zdroj: vlastní zpracování

R1 uvedl, že z pohledu OO PČR nevidí potřebu rozšiřování oblastí působení OZV v souvislosti s tím, že tuto oblast neřeší.

R2 se vyjádřil, že by rozšíření u OZV o požívání alkoholu bylo zásahem do určité svobody lidí a k samotnému zavedení této OZV došlo hlavně z důvodu spojeného s problematikou osob bez domova, a ne v souvislosti s jinými osobami. Rozšíření OZV o hazardu není potřeba, a to z důvodu, že v souvislosti s veřejným pořádkem neviduje MěPo žádné problémy.

R3 a R4 se shodně vyjádřili k rozšíření oblastí, ale určitě ne na celé území města. Hlavním důvodem je již povědomost problematických osob o oblastech se zákazem požívání, následkem toho dochází k přesunu těchto osob do oblastí, kde požívání alkoholu zakázáno není. Na druhou stranu by oba respondenti byli pro celoplošné rozšíření OZV o hazardu, a to i přes to, že se jedná o nemalý příjem do městské kasy. Dalším důvodem je i nepřehlednost stávajícího grafického provedení vytyčených oblastí uvedených v přílohách těchto OZV.

Otázka č. 4 - byla zaměřena na oblasti veřejného pořádku, které je možné regulovat za pomoci OZV. Pro jednodušší orientaci byly tyto oblasti v otázce uvedeny, vyjma těch oblastí, které již v obci regulovány OZV jsou.

Z výčtu uvedených oblastí respondenti vybrali ty, které by bylo dobré nějakým způsobem v obci regulovat vydáním OZV:

1. Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích

Všichni respondenti se shodli na tom, že by bylo pro obyvatele přínosem zavedení OZV v této oblasti. Dle jejich názoru by měly být v obsahu vyhlášky vyjmenovány zastavěné aglomerace, ve kterých používání zábavní pyrotechniky bude zakázáno a na kterých volných prostranstvích bude používání povoleno. Respondenti se shodli i na tom, že následné zjištění přestupce by bylo dosti problematické. Dle R4 by bylo dobré se nejdříve dotázat obyvatel města, zda by takovou OZV přivítali.

2. Malování po zdech (graffiti)

Z důvodu vyššího výskytu malování po zdech v posledních letech by bylo dle respondentů dobré, aby město přijalo vyhlášku k této problematice. Obsahem vyhlášky by ale nebyl zákaz malování po zdech jako takový, ale obsahem by bylo stanovení míst, kde by bylo možné legálně po zdech malovat. Tím by mohlo dle respondentů dojít ke snížení malování po zdech na ostatních místech.

Nelegální malování po zdech je výslovně uvedeno v trestním zákoníku jako trestný čin. R1 uvedl, že hranicí mezi trestným činem a přestupkem je, dle vyjádření státní zástupkyně Okresního soudu v Táboře, jeho samotné provedení. V případě provedení fixou se jedná o přestupek, o trestný čin se jedná v případě provedení sprejem.

3. Žebrání

R2 a R4 uvedli, že by bylo dobré, aby město zavedlo OZV o žebvání. Tato vyhláška by byla, stejně jako OZV o požívání alkoholu, namířena hlavně na osoby bez domova a kopírovala by i oblasti se zákazem uvedené v OZV o požívání alkoholu. Na druhou stranu oba respondenti uvedli, že vymahatelnost porušení této OZV by byla na stejné úrovni jako u OZV o požívání alkoholu. R1 k této oblasti uvedl, že není potřeba vydávat žádnou OZV, neboť lze žebvání řešit jako přestupky proti „občanskému soužití“, nebo případně jako „nedovolené podnikání“.

4. Provozní doba pohostinských zařízení

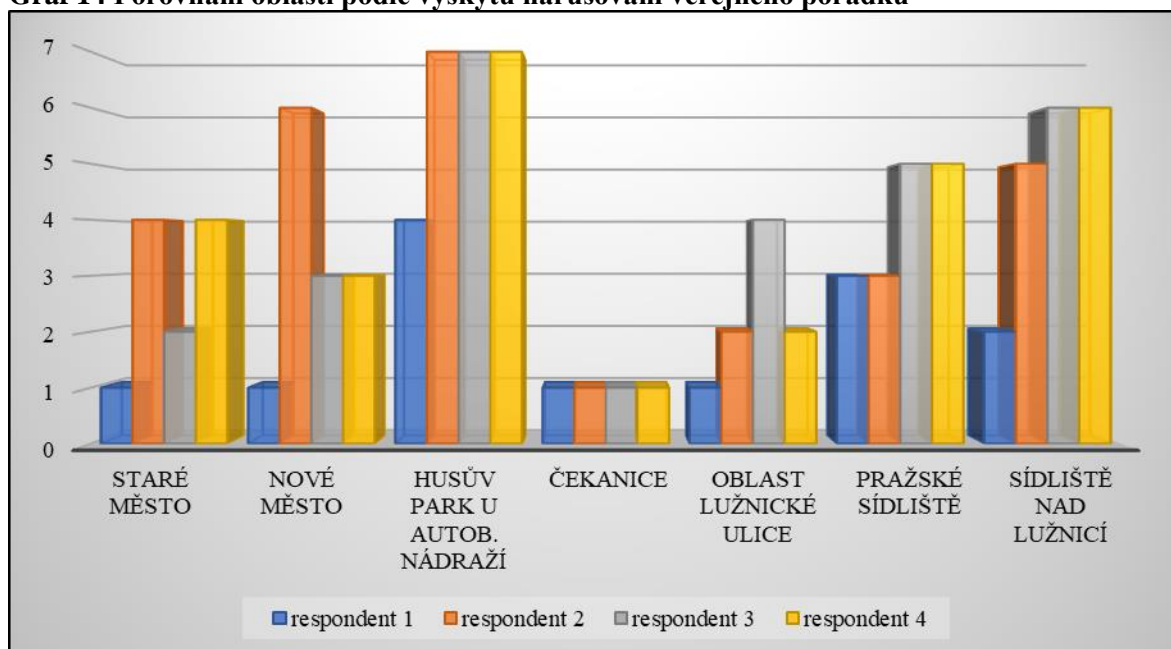
K této oblasti se vyjádřili R2 a R4, kteří se shodli na tom, že se jedná velmi účinný represivní nástroj na některé provozovatele pohostinských zařízení. Samotné zavedení vyhlášky omezující provozní dobu by se ale týkalo buď pouze některé oblasti, nebo případně konkrétního provozovatele, se kterým by nebylo možné se jinak dohodnout.

R4 ještě zmínil zavedení omezení akustické reklamy, a to za pomoci OZV nebo formou rozšíření stávajícího Nařízení města tábor č. 1/2018, o stanovení opatření k zamezení mobilní akustické reklamy za účelem propagace hazardních her, podpory spotřeby a prodeje zboží. Toto nařízení by bylo vhodné rozšířit na veškerou mobilní akustickou reklamu, neboť obyvatel města si v tomto případě nemůže vybrat, zda chce nebo nechce být konzumentem takové reklamy.

Otázka č. 5 – cílem otázky bylo seřazení lokací podle výskytu narušování veřejného pořádku v Táboře.

Smyslem této otázky bylo vytvoření mapy města s výskytem narušování veřejného pořádku. Jak je patrné z grafu č. 14, nejvíce ohroženými částmi jsou Husův park u autobusového nádraží, Sídliště nad Lužnicí, Pražské sídliště a oblast Starého města. Právě na oblast Husova parku je dle vyjádření R1 vydáno předběžné opatření pro vyšší dohledovou činnost v této oblasti. Také R2 uvedl, že i strážníci MěPo provádějí častější hlídky v této oblasti.

Graf 14 Porovnání oblastí podle výskytu narušování veřejného pořádku

Zdroj: vlastní zpracování

R1 postavil na roveň 4 části města, které označil hodnotou 1, další 3 části již seřadil a označil rozdílnými hodnotami. Z tohoto důvodu jsou hodnoty modrých polí u grafu č. 14 zkreslené. Dále při rozhovoru respondent uvedl, že PČR vede mapu kriminality, která je ve zjednodušené verzi uvedena i na stránkách Ministerstva vnitra ČR. Mapa kriminality, kterou má PČR k dispozici ovšem znázorňuje deliktní jednání, a to do konkrétního skutku a s přesným uvedením data, času a místa spáchání skutku. R2 a R4 uvedli, že o výskytu takto podrobné mapy ani nevěděli a určitě by byla pro ně přínosem. R3 se k mapě kriminality vyjádřil, že by bylo velmi problematické, v návaznosti na autorská práva, tuto mapu poskytnout pro potřeby MěPo.

Otázka č. 6. – měla přiblížit názor respondentů, zda by bylo přínosem a prevencí, zřízení stálých služeben v problematických částech města.

Z uvedených odpovědí některých respondentů vyplynulo, že v případě zřízení služebny by se dalo uvažovat pouze o oblasti Sídliště nad Lužnicí. R1 a R2 shodně uvedli, že vzhledem k dojezdovým časům hlídek, je zřízení služebny neekonomické. K tomu se ještě dále R2 vyjádřil, že by jedinou možnou variantou bylo zřízení společné služebny s MěPo Sezimovo Ústí, a to z důvodu že spolu tato města přímo sousedí. Právě téměř na hranici těchto měst se nachází problematická diskotéka

Apollo. Tímto doplněním by se také napomohlo MěPo Sezimovo Ústí k zajištění hlídek 24 hodin 7 dní v týdnu (dále jen 24/7).

R3 a R4 se vyjádřili, že zřízení služebny MěPo na Sídlišti nad Lužnicí by mělo kladný vliv na prevenci, a to nejen v oblasti veřejného pořádku. Samozřejmě by bylo nutné zajistit hlídky v režimu 24/7. Oba respondenti si byli vědomi finanční zátěže, jakou by taková služebna měla na městský rozpočet. R4 ještě uvedl, že by bylo možné zřídit tzv. denní stacionář (vybavená místnost), kde by zahájil a ukončil svou hlídkovou činnost strážník. Tím by došlo k úspoře času, který zabere přesun na místo prostřednictvím MHD. Tyto denní stacionáře by mohly být i v jiných částech města.

Otázka č. 7 – jaký je přínos MKDS dle respondentů

Všichni respondenti uvedli, že jako důkazní prostředek je MKDS nenahraditelný. Jako další pozitivum uváděli působnost MKDS jako preventivního prostředku.

R2 ještě uvedl, že nelze zjistit protiprávní jednání v reálném čase. Důvodem je, že obsluhu a dohled nad kamerami zajišťuje pouze 1 strážník MěPo, v jehož silách není možnost pokrýt všech 38 kamer.

Otázka č. 8 – dostatečnost stávajícího MKDS

Většina respondentů se shodla na tom, že MKDS je co do počtu kamer v tuto chvíli dostatečný, samozřejmě čím více kamerových bodů na území města tím lépe. V tuto chvíli je největším nedostatkem stávajícího MKDS kvalita záznamů. Kamerové body jsou zastaralé s velmi nízkým rozlišením, kdy v některých případech nelze ani rozeznat registrační značky vozidel, či obličeje osob. Dle všech je tedy potřeba nejdříve investovat do modernizace stávajících kamerových bodů a až poté do nákupu nových.

Otázka č. 9 – investice do MKDS

Investice do MKDS je dle respondentů účelná, a to nejen z jejich pohledu, jako bezpečnostních složek, ale i z pohledu samotných obyvatel města. Jak ještě uvedl R2 je potřeba mít na paměti, že samotné kamery nezamezí páčání protiprávního jednání na území města, ale že je potřeba mít i v ulicích města hlídky jak strážníků MěPo, tak i PČR.

R4 uvedl, že právě MKDS patří mezi hlavní programové body komise pro prevenci a bezpečnost města a komise bude předkládat studii na modernizaci a doplnění stávajících kamerových bodů.

Otázka č. 10 – stížnosti proti MKDS

Z odpovědí respondentů vyplynulo, že proti MKDS jsou jen stížnosti od zástupce Komunistické strany Čech a Moravy, který namítal, že se jedná o velký zásah do práv a svobod občanů města, a že to zvyšuje kriminalitu. Námitka na zvyšující se kriminalitu se samozřejmě nepotvrdila. Jiné stížnosti respondenti v rámci svých institucí nezaznamenali. V některých případech si obyvatelé města spíše povzdychli, že v některém konkrétním místě zrovna kamerový bod není. Většinou to bývá v souvislosti s dopravní nehodou, případně aby byl umístěn kamerový bod v blízkosti jejich bydliště.

Otázka č. 11 – řešení problematiky osob bez domova

Respondenti uvedli, že tuto problematiku řeší hlavně odbor sociální péče a neziskové organizace. R2 se vyjádřil, že MěPo staví každodenně 1 hlídku strážníků, která dohlíží na dodržování veřejného pořádku těmito osobami a dále MěPo spolupracuje s neziskovými organizacemi. K neziskovým organizacím se vyjádřil R4, kdy v minulosti právě neziskovými organizacemi poskytovaný servis vedl ke zvýšení počtu těchto osob na území města a v budoucnu by bylo potřeba poskytovat pouze „základní servis“.

Dle R3 není ani tak problém s lidmi bez domova, jako spíše s lidmi ze sociálních ubytoven, kteří přes den narušují veřejný pořádek.

Otázka č. 12 – řešení narušování OZV ze strany osob bez domova, jako součást otázky byly vybrány autorem některé možnosti

K této otázce se R1 vyjádří, jako již na začátku rozhovoru, že PČR OZV neřeší.

Ostatní respondenti uvedli, že při porušení OZV o požívání alkoholu je nejefektivnějším trestem právě odebrání alkoholu těmto osobám. Ukládání pokut je totiž naprosto nereálné a veškeré přestupky, kterých se tyto osoby dopustí, se oznamují správnímu orgánu. V otázce odebrání agresivních psů osobám bez domova by bylo potřeba provést změnu v legislativě. Nyní pokud se osobě bez domova pes

odebere, je následně umístěn do útulku, kam si pro něj tato osoba může dojít a je jí pes vydán zpět. Změna v legislativě by měla dle R4 směřovat k tomu, že pokud je osoba nacházející se na veřejném prostranství ve stavu vylučujícím způsobilost za doprovodu psa, měl by jí být pes odebrán a ona by již neměla mít možnost ho získat zpět.

Otázka č. 13 – měla návaznost na předchozí otázku a jejím obsahem bylo zjištění, jakým způsobem je řešeno vymáhání pohledávek osob bez domova za přestupkové jednání

I přes to, že vymáhání pohledávek není v kompetenci ani jednoho z respondentů, se většina z nich k tomuto tématu vyjádřila. Shodně uvedli, že se v případě osob bez domova, nebo osob žijících na sociálních ubytovnách jedná o nereálné pohledávky. R2 k uvedenému ještě dodal, že vymahatelnost takovýchto pohledávek by byla možná, jen pokud by byla možná exekuce na životní nebo existenční minimum.

Otázka č. 14 – tato otázka měla spojitost s otázkou č. 12 a 13 a směřovala k tomu, zda by respondenti uvítali znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“ u osob bez domova, případně jiného trestu v souvislosti s opakovaným páčáním přestupků ve stejné oblasti veřejného pořádku

Respondenti uvedli, že proces vykázání z obce byl možný pouze u osob, které měly v obci trvalý pobyt. Dále R3 uvedl, že důvodem, proč se zákaz pobytu vrátil jen do trestního řízení, bylo rozhodnutí ústavního soudu, ze kterého vyplývá, že o přestupkovém vykázání z obce by měl vždy rozhodovat soud. Ale i přes to uvedli, že by znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“ přivítali. Pouze by bylo potřeba stanovit jednodušší podmínky pro rozhodování správního orgánu o vykázání.

K druhé části otázky respondenti vyjadřovali souhlasné stanovisko se zavedením evidence přestupků proti veřejnému pořádku. Dále k možnosti vzniku alternativních trestu při opakovaném přestupkovém jednání, nebo případně změna takového jednání v trestný čin. K alternativním trestům se vyjádřil R4, který uvedl jako příklad uložení veřejně prospěšných prací. Neplnění tohoto trestu by mělo za následek: 1 neodpracovaná hodina = 1 den výkonu trestu. Toto by bylo možné aplikovat i při neuhrazených pohledávkách za přestupkové jednání. Respondenti si jsou ale vědomi,

že zavedení takovéto změny by bylo možné pouze za předpokladu změny správního řízení.

Otázka č. 15 – poslední otázka byla respondentům položena záměrně, neboť dle autora vznikne v krátké budoucnosti v obci Tábor problém v souvislosti s nově vznikajícími ubytovny pro zahraniční pracovníky

Většina respondentů se k této otázce vyjádřila, že už v poslední době se zvyšuje počet případů, kdy dochází k narušování veřejného pořádku ze strany cizinců, kteří zde pracují a jsou ubytováni na ubytovnách. V těchto ubytovnách jsou ubytováni cizinci různých národností a náboženského vyznání, kteří k sobě cítí mnohdy historickou nenávisť, což je počátek problémů. Tato averze se samozřejmě zvyšuje s množstvím zkonsumovaného alkoholu. Jak se vyjádřil R1, v některých případech nemají tito cizinci ani žádnou úctu k českým zákonům.

Se zahraničními pracovníky mají již velké problémy přilehlá města Sezimovo Ústí a Planá nad Lužnicí. Právě v Plané nad Lužnicí vznikly v průmyslové zóně nové výrobní podniky, které zaměstnávají velký počet zahraničních pracovníků, ovšem ubytovací služby jim zajišťují firmy, které budují ubytovny v přilehlých městech. Právě se vznikem nových ubytoven pro zahraniční pracovníky je, podle R4, evidováno již několik stížností od občanů žijících v okolí právě takové ubytovny a v poslední době byla doručena k vedení města Tábor petice proti vzniku nové ubytovny v Kolárově ulici pod OD Dvořák.

S možným řešením přišel R2, který uvedl, že by bylo potřeba jasně stanovit podmínky při výstavbě nového výrobního podniku. Podmínkou by právě měla být výstavba ubytovny v areálu firmy, tím by se alespoň částečně eliminovalo narušování veřejného pořádku i jiného protiprávního jednání.

5 Výsledky a diskuse

Z analýzy právních norem a ostatních dokumentů vyplynulo, že ochrana veřejného pořádku je v zájmu všech občanů. Ve většině případů je veřejný pořádek vnímán jako „ideální“ stav společnosti, jejímž znakem je dodržování řádů, klidu a bezpečnosti.

Pro teoretickou část práce byly autorem stanoveny dva dílčí cíle, ze kterých po zpracování vyplynulo následující. Pojem obec by bylo možné definovat jako zastavěnou a trvale obydlenou oblast. Právní výklad ji ovšem definuje jako základní jednotku veřejné správy, jejíž hranice jsou přesně vymezeny katastrálním územím. Dále po provedené analýze právních norem bylo autorem zjištěno, že pojem veřejný pořádek se sice v právních pramenech objevuje, ale v žádném z těchto pramenů není uvedena jeho přesná definice. Po zpracování druhého dílčího cíle bylo zjištěno, že oblasti veřejného pořádku uvedené v právních normách jsou dostačující. Oprávnění obcí regulovat určité oblasti veřejného pořádku OZV se ale může v některých případech dostávat do konfliktu s ústavním právem. Pomocí OZV totiž nelze nově nebo podrobněji definovat skutkové podstaty přestupků, jež jsou již zákonem definovány. Lze ale v některých případech zákonný dopad vydáním OZV zmírnit. Příkladem může být v případech výjimečné povahy zkrácení případně úplné zrušení nočního klidu. Jako další příklad lze uvést „malování po zdi“ (graffiti), kdy se obecně jedná o trestný čin podle ustanovení § 225 zákona č. 40/2009 Sb., ale obec může stanovit ve své OZV místa, kde je možno malovat po zdi legálně.

Dílčí cíle III. a IV. stanovené pro aplikační část této práce jsou shrnuty v následujících kapitolách.

5.1 Statistické údaje

Z výsledků analýzy druhotných statistických dat, získaných z databázi PČR, MěPo a oddělení přestupků města Tábora, vztahujících se k přestupkovému jednání v oblasti veřejného pořádku za posledních 5 let, tedy za období 2014 – 2018, vyplynulo několik závěrů. Město Tábor nepatří mezi města s vysokou kriminalitou a tomu odpovídá i počet přestupků proti veřejnému pořádku. Po provedené sumarizaci dat získaných od všech subjektů uvedených výše bylo zjištěno, že v průměru dochází k narušení veřejného pořádku v počtu 3 přestupky na den, a to včetně porušení OZV. Pokud

bychom počet přestupků přepočítali na 100 obyvatel, s trvalým pobytem na území města Tábor, tak bychom získali hodnotu 3,2 přestupku na 100 obyvatel. Tento údaj ovšem nemůžeme brát jako směrodatný, a to z toho důvodu, že se přestupků proti veřejnému pořádku dopouštějí mnohdy lidé, kteří nemají na území města Tábora trvalý pobyt. Tím by byl počet přestupků spáchaných obyvateli města Tábora ještě podstatně nižší. Dále ze statistik MěPo vyplynulo, že v posledních 3 letech došlo k poklesu přestupků proti veřejnému pořádku zhruba o 20%. Výzkum ukázal, že důvodem poklesu může být novelizace OZV č. 6/2012 o zákazu požívání alkoholu na veřejnost přijaté pod č. 3/2014, ve které došlo k rozšíření oblastí se zákazem konzumace alkoholu. Důsledky účinnosti této vyhlášky začaly být patrné až v roce 2016. Také ukončení činnosti několika zábavných podniků nacházejících se na území města Tábor po roce 2016 je dalším důvodem snížení počtu těchto přestupků. I přes pokles přestupků bylo ze statistik oddělení přestupků města Tábor zjištěno, že nejvíce porušovanou OZV je právě vyhláška o požívání alkoholu.

Dále bylo zjištěno, že velmi nízký počet přestupků byl řešen v příkazním řízení na místě uložením blokové pokuty. Ještě v letech 2014 – 2016 byla 2% přestupků z celkového počtu přestupků řešena uložením blokové pokuty. Ovšem v letech 2016 – 2018 se jednalo v průměru již o pouhých 0,3% přestupků řešena uložením blokové pokuty. Jedním z důvodů je, že u osob bez domova, které velkou měrou narušují veřejný pořádek v obci, není možné vyřešit přestupkové jednání na místě v blokovém řízení a veškerá tato jednání se postupují ke správnímu orgánu. Dále bylo při rozhovorech zjištěno, že příslušníci PČR nejsou oprávněni řešit porušování OZV uložením blokové pokuty na místě a jsou nuceni veškerá takováto jednání oznamovat správnímu orgánu. I přes to, že oznamování přestupků je zdlouhavý a administrativně náročný proces, tak hlavním důvodem, proč není PČR oprávněna řešit porušování OZV uložením blokové pokuty na místě je to, že uložené pokuty za porušení OZV tvoří příjem obce. V případě, že by PČR byla oprávněna porušování OZV řešit v blokovém řízení, výnos z pokut by netvořil příjem do rozpočtu obce, ale tvořil by příjem státního rozpočtu.

5.2 Rozhovory s respondenty

Z provedených strukturovaných rozhovorů bylo zjištěno, že ze tří vydaných OZV nebylo v posledních letech zaznamenáno žádné porušení OZV o hazardu. I přes to, že k porušení v posledních letech nedochází, se 3/4 respondentů shodly na tom, že by bylo vhodné rozšířit působnost této OZV na celé území města. Pro rozšíření OZV o požívání alkoholu byla polovina respondentů, proti byl pouze R2, který se vyjádřil, že by se jednalo o zásah do svobody lidí a že přijetí této vyhlášky bylo především v souvislosti s komunitou lidí bez domova žijících na území města Tábor. Jeden respondent se k této otázce nevyjádřil. V otázce zaměřené na výběr částí města, ve kterých dochází ke zvýšené míře narušování veřejného pořádku, našli všichni respondenti shodu. Na základě výsledků této otázky byla vybrána 4 místa s nejvyšším výskytem narušování veřejného pořádku a ta byla pro přehlednost zpracována do terénní mapy, která tvoří přílohu č. 5 této práce. Rozpor nastal u otázky týkající se zřízení nových služeben MěPo v problematických částech města, kdy R1 a R2 se vyjádřili, že navýšení nových služeben MěPo není třeba vzhledem k dojezdovým časům hlídek po celém městě a také z důvodu vysokých finančních nákladů. Respondenti R3 a R4 uvedli, že zřízení služeben s plnohodnotným provozem by bylo přínosem v oblasti prevence proti narušování veřejného pořádku. Zásadním problémem dle respondentů je otázka vymahatelnosti pokut za deliktní jednání u osob bez domova a u osob žijících na sociálních ubytovnách. Shodně připustili, že by byla nutná změna v legislativě, která by umožňovala exekuce na životní či existenční minimum, nebo možnost ukládat alternativní tresty, případně za neustále se opakující přestupkové jednání uložení trestu odnětí svobody. Dále uvedli, že by uvítali znovuzavedení správního trestu vykázaní z obce, ale pouze za předpokladu jasně stanovených a jednodušších podmínek, než jaké byly v minulosti. Nově vznikajícím problémem na území města je podle jejich vyjádření zřizování nových ubytoven pro zahraniční pracovníky z nedalekých průmyslových zón. Právě v těchto nově vzniklých ubytovnách je v poslední době zvýšený počet případů narušování veřejného pořádku osobami cizí státní příslušnosti žijících na ubytovnách ve městě. Řešením této problematiky by mohlo být podmínění výstavby nového výrobního podniku, výstavbou ubytovny pro cizince přímo v areálu výrobního závodu. Tím by se alespoň částečně eliminoval tento problém. Při zpracování otázek, jejichž obsahem byl

MKDS, bylo zjištěno, že nejsou přínosem pouze pro policejní složky jako důkazní prostředek, ale také pro samotné obyvatele města. V této době se ovšem město potýká s nedostatečnou kvalitou a počtem kamerových bodů. Z toho důvodu byla vypracována komise pro prevenci kriminality a bezpečnost města analýza MKDS. Tato bude následně předložena radě a zastupitelstvu města, přílohu této analýzy bude tvořit návrh řešení na modernizaci stávajících kamerových bodů a také na doplnění MKDS novými kamerovými body. Modernizaci a doplnění kamerových bodů by bylo nutné v první řadě provést v problematických částech města jako je Sídliště nad Lužnicí a Pražské sídliště.

5.3 Navrhovaná opatření

Po zpracování rozhovorů bylo zjištěno několik problémů, jejichž možná řešení se pokusí autor navrhnout v následujících kapitolách.

5.3.1 Vznik nových OZV

Jednou z otázek strukturovaného rozhovoru byla i otázka, jejímž obsahem byly veškeré oblasti veřejného pořádku, které může obec ve své samostatné působnosti vydávat. Respondenti vybrali z těchto oblastí čtyři, u kterých by dle jejich názoru bylo vhodné přijmout OZV.

Dle autora by bylo největším přínosem přijetí OZV, regulující používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích. Obsahem této vyhlášky by mělo být stanovení zákazu používání zábavní pyrotechniky v zastavěných aglomeracích. Vhodné by také bylo určení otevřených prostranství, na kterých by bylo možné zábavní pyrotechniku používat legálně. Hlavním problémem je, že při používání zábavní pyrotechniky v zastavěných oblastech jsou nedobrovolnými konzumenty obyvatelé těchto oblastí a dále tím trpí domácí zvířata, která nadměrný hluk velmi stresuje.

Další oblastí, u které by bylo vhodné ji regulovat pomocí OZV je malování po zdech (graffiti). Obsahem této OZV by ovšem nebylo stanovení zákazu provozování nelegálního malování po zdech, neboť to je již uvedeno v trestním zákoníku, ale naopak stanovení ploch s možností legálního provozování graffiti. Jak je již patrné

z praxe jiných měst, právě stanovení legálních ploch v OZV mělo za následek snížení nelegálního provozování malování po zdech. Tyto obce se snaží nacházet další možná místa, na kterých by bylo možné legálně provozovat graffiti jako formu street artu.

5.3.2 Změna zákazu kouření v restauračních zařízeních

Respondenti se dále vyjádřili, že se zvýšily v letních obdobích výjezdy hlídek k restauračním zařízením. Důvodem těchto výjezdů bylo „rušení nočního klidu“ hlasitým projevem a kouřem z cigaret zákazníky nacházející se před restauračním zařízením. S tímto problémem se samozřejmě nepotýká pouze město Tábor, ale všechna města a obce České republiky.

Z tohoto důvodu by bylo dle názoru autora nejlepším řešením změna právní úpravy ve věci zákazu kouření v restauracích a navrácení kuřáků z ulic zpět do restauračních zařízeních. Podmínkou pro povolení kouření v restauraci by bylo zřízení oddělené místnosti pro kuřáckou veřejnost až za nekuřáckou částí. Tato místnost by musela být vybavena odsávacím zařízením se zabudovanou filtrací. Tím by došlo ke snížení obtěžování obyvatel bydlících v okolí restaurací jak cigaretovým kouřem, tak i hlasitými projevy kuřáků z ulice. Vzhledem k tomu, že zákaz kouření byl stanoven přijetím zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, tak nelze změnu zákona provést pouhým vydáním OZV. Výsledky zjištění autora by bylo možné využít pro možnou iniciativu změny zákona č. 65/2017 Sb., vznesenou v parlamentu prostřednictvím senátorů a poslanců.

5.3.3 Mapa kriminality

Z odpovědi otázky č. 5 strukturovaného rozhovoru, jejímž obsahem bylo zjistit místa s nejvyšším výskytem narušování veřejného pořádku v Táboře, byla vytvořena terénní mapa s vyznačenými místy, kde dochází a docházelo nejvíce k narušování veřejného pořádku. Na mapě jsou chronologicky číslována místa podle míry narušování veřejného pořádku.

Mimo to, že respondenti vybrali tato místa, bylo zjištěno, že PČR vede mapu kriminality, ve které jsou znázorněna veškerá delikttní jednání v celé republice. U každého skutku je uveden datum, čas, přesné místo a o jaký skutek se jedná.

Z pohledu prevence by se jednalo o velký přínos pro MěPo, pokud by měla možnost nahlížet do této mapy. Pro potřeby MěPo by nebylo nutné mít on-line přístup k těmto datům, ale stačilo by poskytnutí mapy kriminality jednou za měsíc, případně jednou za čtvrtletí. Problém ale nastává v autorských právech na tuto aplikaci. Vedení města, jako zřizovatel MěPo, by muselo požádat Ministerstvo vnitra o vyjádření k možnému přístupu k mapě kriminality, například na základě smluvního vztahu.

V tuto chvíli ale není mapa kriminality PČR dostupná pro MěPo. Z tohoto důvodu byla terénní mapa vytvořená autorem poskytnuta vedení MěPo pro plánování většího počtu hlídek nebo případně zvýšení četnosti kontrolní činnosti v inkriminovaných místech města.

6 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo na základě analýzy právní úpravy zpracovat problematiku ochrany veřejného pořádku, zejména se zaměřením na vyhodnocení platné právní úpravy a na subjekty dohlížející na dodržování veřejného pořádku v obci.

Dále si autor stanovil čtyři dílčí cíle. Naplněním dílčího cíle I. se mu podařilo blíže definovat pojmy, kterými se v této práci zabýval. Pojmem, o jehož charakteristiku se autor pokusil jako první, byla „obec“. Ta je v právním výkladu definována jako základní jednotka veřejné správy, jejíž hranice jsou přesně vymezeny katastrálním územím. Zda se jedná o obec nebo již o město vychází z ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Dalším pojmem, kterým se autor zabýval, byl „veřejný pořádek“. Po prostudování právních pramenů bylo zjištěno, že není v žádném z nich uvedena jeho přesná definice. I přes tuto skutečnost se ale pojem veřejný pořádek v několika z nich objevuje, a to zejména ve veřejném právu. Jako příklad by autor uvedl Listinu základních práv a svobod, která je primárním právním kodexem, ve kterém se tento pojem objevuje. Spojení těchto pojmů by mělo být cílem všech zastupitelstev obcí. Dodržováním řádu, klidu a bezpečnosti v obcích dochází k naplňování veřejného pořádku, vnímaného jako „ideální“ stav společnosti. Obsahem dílčího cíle II. bylo definovat oblasti veřejného pořádku, jež je možné regulovat OZV, a které jsou výslovně uvedeny v zákonech jako přestupek nebo trestný čin. Za pomoci rozboru právní analýzy dokumentů bylo autorem zjištěno, že oblasti veřejného pořádku, jež jsou uvedeny v právních normách, jsou dostačující. Přestupky proti veřejnému pořádku jsou výslovně uvedeny v ustanovení § 5 odst. 1 a 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Oblast trestných činů proti pořádku ve věcech veřejných je uvedena v ustanovení paragrafů 357 až 360 Hlava X díl 6 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dále mohou obce na základě ustanovení § 10 zákona č. 128/2000 Sb., stanovovat za pomoci OZV povinnosti a omezení obyvatelů na území obce. OZV je považována za právní předpis obce, který vydává zastupitelstvo obce v mezích samostatné působnosti. V některých případech se ale může snaha obce o regulaci za pomoci OZV dostat do konfliktu s ústavním právem. Skutkové podstaty přestupků, které jsou již zákonem definovány, totiž nelze za pomoci OZV definovat

nově nebo podrobněji. Lze ale v některých případech zákonný dopad vydáním OZV zmírnit, jako příkladem může být stanovení legálních ploch pro malování po zdi (graffiti), které je jinak považováno za trestný čin.

Po provedené analýze dat získaných od PČR, MěPo a oddělení přestupků města Tábor, jejichž obsahem byl počet přestupkových jednání v oblasti veřejného pořádku za uplynulých 5 let, tedy za období let 2014 – 2018, autor vytvořil ucelený náhled na problematiku veřejného pořádku vyskytující se na území města Tábor. Výsledkem provedené sumarizace těchto dat bylo zjištěno, že počet přestupků proti veřejnému pořádku ve městě Tábor dosahuje v průměru hodnoty 3 přestupků na 1 den. V tomto počtu je zahrnuto i porušování OZV. V případě, že bychom počet přestupků přepočítali na 100 obyvatel, s trvalým pobytem na území města Tábor, tak bychom se dostali na hodnotu 3,2 přestupku na 100 obyvatel. Ve skutečnosti je ale počet přestupků na jednoho obyvatele ještě nižší, neboť se přestupků proti veřejnému pořádku dopouštějí mnohdy i osoby, které nemají trvalý pobyt na území města Tábor.

Z provedené analýzy také vyplynulo, že v posledních 3 letech došlo k výraznému poklesu přestupků proti veřejnému pořádku, které řešila MěPo, a to o 20%. Po provedené komparaci dat PČR a MěPo bylo zjištěno, že v posledních 3 letech (2016 – 2018) dosahoval počet přestupků řešených MěPo v průměru pouhých 10% počtu přestupků řešených PČR. Pro porovnání poklesu řešených přestupků MěPo poslouží komparace přestupků MěPo a PČR za roky 2014 – 2015, kdy počet přestupků řešených MěPo dosahoval výše 43% řešených přestupků PČR. Důvodem takového rozdílu mezi MěPo a PČR může být, jak nedostatečný počet odborně zkušených strážníků, ke kterému došlo v posledních letech po personálních změnách, tak i počet hlídek dohlížejících na dodržování veřejného pořádku ve městě. PČR má totiž několikanásobně vyšší počet hlídek než MěPo. Provedená sumarizace a následná komparace druhotných dat vedla k naplnění dílčího cíle III.

Dále bylo zjištěno, že velmi nízký počet přestupků byl řešen v příkazním řízení na místě uložením blokové pokuty. Odpověď na to, proč tomu tak je, získal autor po provedení strukturovaných rozhovorů. Při těch bylo zjištěno, že u osob bez domova a osob žijících na sociálních ubytovnách, které se velkou měrou podílejí na narušování veřejného pořádku ve městě, není možné vyřešit přestupkové jednání v příkazním

řízení na místě a je nutné veškeré deliktní jednání oznamovat správnímu orgánu. Z rozhovorů dále vyplynulo, že příslušníci PČR nejsou oprávněni řešit porušení OZV v příkazním řízení na místě a musí veškeré takovéto jednání oznamovat správnímu orgánu.

Z poznatků získaných kvalitativním výzkumem prostřednictvím strukturovaných rozhovorů získal autor od respondentů mnohdy různorodé názory v oblasti veřejného pořádku ve městě Tábor. Z vyhodnocení získaných poznatků byla mimo jiné zjištěna shoda většiny respondentů na provedení změny OZV, jejichž obsahem by bylo rozšíření stávajících míst se zákazem provozování hazardu a míst se zákazem konzumace alkoholu na veřejnosti na oblast celého města Tábor. Tím by došlo ke zjednodušení orientace, kde lze a kde již nelze konzumovat alkohol na veřejnosti nebo provozovat hazardní hry.

Z rozhovorů také vyplynula místa ve městě Tábor, ve kterých dochází nejvíce k narušování veřejného pořádku. Tato místa byla následně zakreslena do terénní mapy, která tvoří přílohu č. 5 této práce. Fakticky byl tento dokument již využit při plánování hlídek k zajištění veřejného pořádku v obci.

Rozdílné názory měli respondenti při dotazování na zřízení nových služeben MěPo v problematických částech města. Polovina respondentů se přikláněla ke zřízení nové služebny alespoň v problematické části Sídliště nad Lužnicí. Respondenti, kteří byli proti zřízení služebny, argumentovali vysokými finančními náklady na její zřízení a také na nemožnost jejího obsazení dostatečným počtem strážníků. Z poznatků autora práce by bylo vhodné v prostoru Sídliště nad Lužnicí zřídit služebnu, jež by zajišťovala dohled nad veřejným pořádkem v systému služby 24/7.

Shodně se respondenti vyjádřili k otázce vymahatelnosti pohledávek za přestupkové jednání u osob bez domova a u osob žijících na sociálních ubytovnách. Změnou by mohlo být ukládání alternativních trestů, nebo případně exekuce na životní nebo existenční minimum. Tomu by ale musela předcházet změna v legislativě, která by to umožňovala.

Velmi kladně se respondenti vyjadřovali k otázce na přínos záznamů z MKDS jako důkazního prostředku, ovšem negativně se vyjádřili ke kvalitě záznamů z MKDS. Dle vyjádření jednoho z respondentů bude v řádu několika následujících měsíců

předložena radě a zastupitelstvu města Tábor studie MKDS s navrhovaným řešením na modernizaci stávajícího MKDS.

I přes to, že na území města Tábor dochází k narušování veřejného pořádku, tak se ve sledovaném období let 2014 – 2018 řadí mezi města České republiky se střední mírou kriminality.

Zajištění záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s kriminalitou a porušováním OZV v obci je stále jedním z nejdůležitějších témat, které se dotýká obyvatel všech obcí. Proto by vedení mělo zajištění veřejného pořádku v obci považovat za prioritu, do standartu života v obci totiž patří nejenom dobrá vybavenost, ale i vhodné prostředí, které je zcela zřejmě veřejným pořádkem ovlivněno.

Závěrem lze konstatovat, že naplněním stanovených dílčích cílů teoretické části a cíle aplikační části práce byl splněn celkový cíl této diplomové práce.

7 Seznam použitých zdrojů

1. JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-666-1.
2. KOUDELKA, Zdeněk. *Obecní samospráva: zákon o obcích v komentovaném znění*. Brno: Ve spolupráci s nakl. Doplněk vydalo Občanské sdružení pro region, 2006. ISBN 80-7239-193-3.
3. *Listina základních práv a svobod v aplikační praxi ČR*. Praha: C.H. Beck, 1997. *Zákony s poznámkami* (C.H. Beck). ISBN 80-7179-149-0.
4. MELZER, Filip. *Občanský zákoník: velký komentář*. Praha: Leges, 2013-. Komentátor. ISBN 978-80-87576-73-1.
5. NOLČ, Jiří. *Ústava České republiky s úvodním komentářem*. Brno: CP Books, 2005-^^^^. *Právní předpisy v platném znění* (Computer Press). ISBN 80-251-0362-5.
6. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-109-3.
7. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2010. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-178-9.
8. VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7400-142-0.
9. VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o obecní policii: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-729-3.
10. Zákon č. 128/2000 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2000, částka 38, ze dne 15. 5. 2000.
11. Zákon č. 300/2013 Sb., zdroj: SBÍRKA ZÁKONŮ ročník 2013, částka 115, ze dne 21. 8. 2013.
12. DVOŘÁČEK, Zdeněk. *Právní základy veřejného pořádku: (vybrané kapitoly)*. Praha: Armex, 2004. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-86795-04-7.

13. HORZINKOVÁ, Eva. VEŘEJNÝ POŘÁDEK A BEZPEČNOST. *Moderní obec* [online]. 25. 4. 2000 [cit. 2018-10-25]. Dostupné z: <https://moderniobec.cz/verejny-poradek-a-bezpecnost/>
14. HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012. Student (Leges). ISBN 978-80-87576-15-1.
15. HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. Praha: Leges, 2010. Student (Leges). ISBN 978-80-87212-55-4.
16. DOLEJŠÍ, Ladislav. *Vojenská policie: Military Police Czech Republic*. 3., přepracované vydání. Přeložil Jan JINDRA, přeložil Jan ŠMÍD. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2016. ISBN 978-80-7278-675-6.
17. *Kniha o městě Tábor*. Praha: Milpo media, 2001. Knihy o českých městech. ISBN 80-86098-18-4.
18. MACEK, Pavel, Antonín FILÁK a Josef POŽÁR. *Pořádková činnost policie: obecná část*. 3. upr. Praha: Policejní vyd. akademie České republiky, 1999. ISBN 80-7251-017-7.
19. MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva I*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4.
20. MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva II*. Přeložil Lubomír UHLÍŘ. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902670-0-9.
21. MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva III*. Praha: Police History, 2001. ISBN 80-86477-01-0.
22. MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva IV*. Praha: Police history, 2011. ISBN 978-80-86477-55-8.
23. MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie II*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2003. ISBN 80-7251-133-5.
24. MACEK, Pavel a Antonín FILÁK. *Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti*. Praha: Police History, 2004. ISBN 80-86477-21-5.
25. VESELÝ, Miroslav, Barbora FIALOVÁ, Sabina TAUSKOVÁ, Dana JANEČKOVÁ a Eva HONZÁKOVÁ. *METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ: Úprava místních*

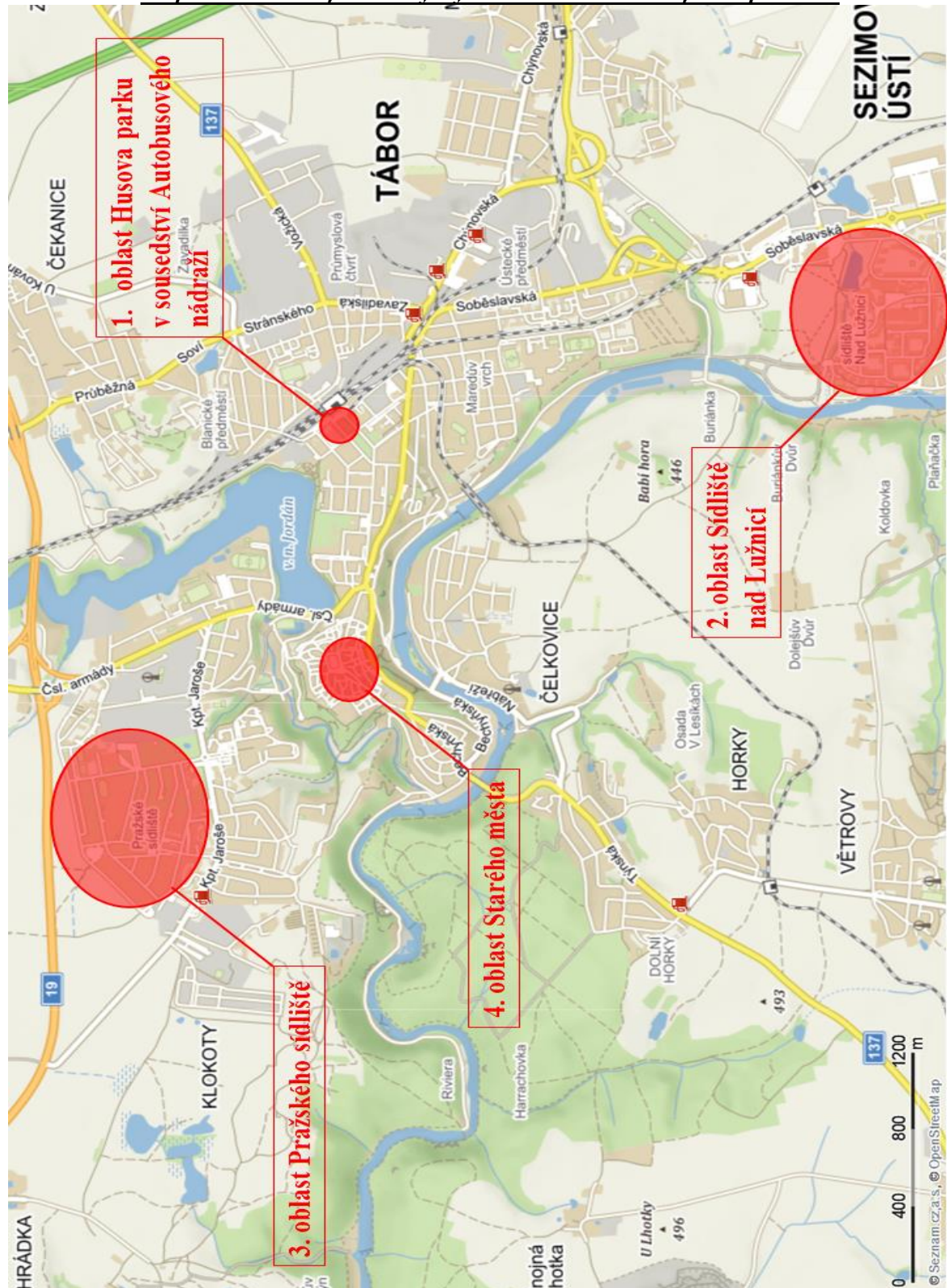
- záležitostí veřejného pořádku Podle právního stavu k 1. 3. 2018.* Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. Praha 4: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Praha 4, 2018. ISBN 978-80-87544-76-1.
26. VETEŠNÍK, Pavel, Ivo CHAUER a Aleš ZÍDKA. *Obecní policie.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3.

Internetové zdroje

1. Tábor v kostce. *Tábor v kostce* [online]. [cit. 2019-08-20]. Dostupné z: <https://www.visittabor.eu/o-meste>
2. *Vyhláška 03/2014 o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích* [online]. 6.6.2014 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/assets/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=55040
3. *Vyhláška 04/2017 o regulaci provozování hazardních her* [online]. 22.5.2017 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/assets/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=55005
4. *Vyhláška 02/2012 o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a o vymezení prostorů pro volné pobíhání psů* [online]. 5.4.2012 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/assets/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=55007
5. *Historie městské policie Tábor* [online]. město Tábor [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: <http://www.taborcz.eu/historie/ds-2777>

8 Přílohy

Příloha č. 1 *Mapa oblastí s největším výskytem narušování veřejného pořádku*

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 2 Strukturovaný rozhovor

instituce: _____

pohlaví: _____

funkce: _____

věk: _____

nejvyšší dosažené vzdělání: _____

1) **Jak dlouho zastáváte svoji funkci?** _____

2) **Oznámujte číselnou řadou od 1 do 3 (kdy 1 je nejvíce), oblasti veřejného pořádku regulované v obci obecně závaznou vyhláškou, podle kritérií uvedených v tabulce:**

Obecně závazné vyhlášky	nejvíce porušované	nejhůře vymahatelné
O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech		
O regulaci provozování hazardních her		
O volném pohybu psů		

3) **Považoval byste za příhodné rozšířit oblast zákazu těchto vybraných obecně závazných vyhlášek na celé území obce?**

- a. O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech ANO / NE
- b. O regulaci provozování hazardních her ANO / NE

4) **Která další oblast veřejného pořádku je v obci nejvíce problematická a bylo by potřeba ji chránit vydáním obecně závazné vyhlášky?**

- a. Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích
- b. Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu, světelné znečištění
- c. Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
- d. Prostituce
- e. Malování po zdech (graffiti)
- f. Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
- g. Rozdělávání a udržování otevřených ohňů
- h. Žebrání
- i. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemní komunikací

- j. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
- k. Nepovolené vylepování plakátů
- l. Provozní doba pohostinských zařízení
- m. Pouliční produkce (busking)
- n. Umístění reklamních zařízení

5) Ve kterých částech města dochází nejčastěji k narušování veřejného pořádku. Seřadte části města uvedené v tabulce od částí s nejnižším výskytem po část s nejvyšším výskytem.

a.	Staré město	
b.	Nové město	
c.	Oblast Husova parku (u autobusového nádraží)	
d.	Čekanice	
e.	Oblast Lužnické ulice	
f.	Pražské sídliště	
g.	Sídliště nad Lužnicí	

6) Bylo by dle Vašeho názoru přínosem a prevencí zřízení stálých služeben na Sídlišti nad Lužnicí a na Pražském sídlišti, případně v jiné části?

7) V čem spatřujete přínos kamerového systému?

8) Je dle vašeho názoru kamerový systém ve vašem městě dostatečný?

9) Je dle Vašeho názoru investice do kamerového systému v obci účelná?

10) Objevují se stížnosti občanů na kamerový systém? Pokud ano, v jakých souvislostech?

- a. v souvislosti s ochranou soukromí,
- b. v souvislosti s vysokou finanční náročností, spojených s rozpočtem města,
- c. v souvislosti s nedostatečným počtem kamer ve městě, spojených s požadavkem o zřízení většího počtu kamer.

11) Jakým způsobem je řešena problematika bezdomovectví v oblasti města?

12) Jakým způsobem je u osob uvedených v otázce č. 11 řešeno porušování obecně závazných vyhlášek obce, případně přestupkové jednání? Např.

- a. odebráním alkoholu,
- b. odebráním agresivních psů,
- c. ukládáním pokut.

- 13) V návaznosti na předchozí otázku, jak je řešeno vymáhání pohledávek za přestupkové jednání u těchto osob?**
- 14) Uvítal byste, u opakovaného páčání stejných přestupků, znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“ u bezdomovců? Případně vzniku trestného činu při opakovaně neuhrazených pokutách za spáchané přestupky?**
- 15) Dochází vzhledem k rozšiřujícím se průmyslovým zónám v příměstských a předměstských částí obce a s tím spojeným nárůstem zahraničních pracovníků v těchto částech ke zvýšenému narušování veřejného pořádku?**

Příloha č. 3 Rozhovor s příslušníkem PČR zastupujícím obvodní oddělení Tábor

instituce: *PČR*

pohlaví: *muž*

funkce: *vedoucí oddělení*

věk: *49*

nejvyšší dosažené vzdělání: *vysokoškolské*

1) **Jak dlouho zastáváte svoji funkci? 10 let**

2) **Oznámujte číselnou řadou od 1 do 3 (kdy 1 je nejvíce), oblasti veřejného pořádku regulované v obci obecně závaznou vyhláškou, podle kritérií uvedených v tabulce:**

Obecně závazné vyhlášky	nejvíce porušované	nejhůře vymahatelné
O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech	<i>0</i>	<i>0</i>
O regulaci provozování hazardních her	<i>0</i>	<i>0</i>
O volném pohybu psů	<i>0</i>	<i>0</i>

PČR neřeší obecně závazné vyhlášky, neboť není oprávněna řešit na místě blokově. Tím pádem není možno porovnat narušování obecně závazné vyhlášky, z jejich pohledu u všech oblastí 0.

3) **Považoval byste za příhodné rozšířit oblast zákazu těchto vybraných obecně závazných vyhlášek na celé území obce?**

- a. O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech *ANO / NE*
b. O regulaci provozování hazardních her *ANO / NE*

Z pohledu vedoucího OO PČR není potřeba rozšiřovat oblast zákazu u těchto vyhlášek, za poslední léta nemáme jediný záznam v oblasti hazardu, nebo spojené s alkoholem.

4) **Která další oblast veřejného pořádku je v obci nejvíce problematická a bylo by potřeba ji chránit vydáním obecně závazné vyhlášky?**

- a. Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích
– *Není vůle města omezit, ale bylo by vhodné přijmout tuto vyhlášku, ale její vymahatelnost spojená s dohledáním pachatele je problematická.*
b. Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu, světelné znečištění
– *není potřeba regulovat*
c. Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
– *není potřeba regulovat*

- d. Prostituce
 - v Táboře není
- e. Malování po zdech (graffiti)
 - za poslední 2 roky velký nárůst, ale je to v rovině trestní činnosti. Podle státní zástupkyně je hranicí mezi přestupkem a trestným činem:
 - i. pokud je to provedené fixem, jedná se o přestupek
 - ii. pokud je to provedené sprejem, jedná se o trestný čin.
- f. Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
 - na základě judikátu, pokud se jedná o krátkodobé, a ne pravidelné akce, musí je lidi strpět. Nešlo by to paušalizovat na všechny akce a musela by být vyhláška vydaná konkrétně na každou akci. V Táboře jsou pouze 2 velké akce a není tedy potřeba.
- g. Rozdělování a udržování otevřených ohňů
 - je to zbytečné, jsou jiné mechanismy, jako např. zákon o požární ochraně.
- h. Žebrání
 - v případě oznámení to lze napasovat na občanské soužití, na nedovolené podnikání, případně na rušení veřejného pořádku
- i. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemní komunikací
 - není potřeba regulovat
- j. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
 - není potřeba regulovat
- k. Nepovolené vylepování plakátů
 - lze řešit jako poškozování cizí věci, není potřeba omezovat vyhláškou
- l. Provozní doba pohostinských zařízení
 - nejsou žádné stížnosti, jsou pouze stížnosti na návštěvníky, kteří kouří před pohostinskými zařízeními a hlučí.
- m. Pouliční produkce (busking)
 - není problém
- n. Umístění reklamních zařízení
 - řeší se jako zábor veřejného prostranství

5) Ve kterých částech města dochází nejčastěji k narušování veřejného pořádku. Seřaďte části města uvedené v tabulce od částí s nejnižším výskytem po část s nejvyšším výskytem.

a.	Staré město	1
b.	Nové město	1
c.	Oblast Husova parku (u autobusového nádraží)	4
d.	Čekanice	1
e.	Oblast Lužnické ulice	1
f.	Pražské sídliště	3
g.	Sídliště nad Lužnicí	2

PČR vede mapu kriminality, ve které jsou uvedeny nejen trestné činy, ale i veškeré přestupky. Přestupky jsou zaneseny do mapy přesně podle souřadnic GPS.

V souvislosti s Husovým parkem je vydáno PČR předběžné opatření pro častější dohledovou činnost.

6) Bylo by dle Vašeho názoru přínosem a prevencí zřízení stálých služeben na Sídlišti nad Lužnicí a na Pražském sídlišti, případně v jiné části?

Dle mého názoru není potřeba, vzhledem k dojezdové době hlídek, je umístění služebny neekonomické.

7) V čem spatřujete přínos kamerového systému?

Jako důkazní prostředek je to velmi užitečné.

8) Je dle vašeho názoru kamerový systém ve vašem městě dostatečný?

Je dostatečný, ale samozřejmě čím víc pokrytých míst ve městě tím lépe.

9) Je dle Vašeho názoru investice do kamerového systému v obci účelná?

Ano je, a to jak z pohledu PČR, tak i z pohledu poškozených

10) Objevují se stížnosti občanů na kamerový systém? Pokud ano, v jakých souvislostech?

- a. v souvislosti s ochranou soukromí,
- b. v souvislosti s vysokou finanční náročností, spojených s rozpočtem města,
- c. v souvislosti s nedostatečným počtem kamer ve městě, spojených s požadavkem o zřízení většího počtu kamer.

PČR nezaznamenala žádné stížnosti směřované na kamerový systém

11) Jakým způsobem je řešena problematika bezdomovectví v oblasti města?

Problematiku bezdomovectví řeší odbor sociální péče a neziskové organizace

12) Jakým způsobem je u osob uvedených v otázce č. 11 řešeno porušování obecně závazných vyhlášek obce, případně přestupkové jednání? Např.

- a. odebráním alkoholu,
- b. odebráním agresivních psů,
- c. ukládáním pokut.

PČR neřeší, řeší to MěPo, která je v OZV uvedena jako jediný orgán, který je oprávněn ukládat blokové pokuty na místě. Za mou osobu vnímám nemožnost řešit narušení OZV blokově jako chybné. V případě zjištění si porušení OZV, věc neoznamujeme, ale na místo si přivoláme hlídku MěPo.

13) V návaznosti na předchozí otázku, jak je řešeno vymáhání pohledávek za přestupkové jednání u těchto osob?

PČR neřeší

14) Uvítal byste, u opakovaného páchaní stejných přestupků, znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“ u bezdomovců? Případně vzniku trestného činu při opakovaně neuhrazených pokutách za spáchané přestupky?

Jedná se o rozhodnutí správního orgánu. Vykázat, a to ještě velmi složitě, lze pouze lidi bez trvalého pobytu na území (cca 75-80% má ve městě trvalé bydliště). Osobám bez domova je jedno zda svým jednáním páchají přestupek či trestný čin.

15) Dochází vzhledem k rozšiřujícím se průmyslovým zónám v příměstských a předměstských částí obce a s tím spojeným nárůstem zahraničních pracovníků v těchto částech ke zvýšenému narušování veřejného pořádku?

V poslední době se jedná o rozšiřující se velký problém, neboť poslední alkoholy, které jsme na OO PČR řešili, se týkali právě cizinců pracujících v příměstských částech. Tito cizinci nemají žádnou úctu k českým zákonům. V budoucnosti budeme mít problémy právě s pracujícími cizinci na území města.

Je škoda, že město nemá možnost regulovat vznik ubytoven.

Příloha č. 4 Rozhovor se zástupcem MěPo Tábor

instituce: *MěPo*

pohlaví: *muž*

funkce: *vrchní komisař*

věk: *52*

nejvyšší dosažené vzdělání: *vysokoškolské*

1) **Jak dlouho zastáváte svoji funkci?** *23 let*

2) **Oznámujte číselnou řadou od 1 do 3 (kdy 1 je nejvíce), oblasti veřejného pořádku regulované v obci obecně závaznou vyhláškou, podle kritérií uvedených v tabulce:**

Obecně závazné vyhlášky	nejvíce porušované	nejhůře vymahatelné
O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech	2	1
O regulaci provozování hazardních her	3	3
O volném pohybu psů	1	3

Samozřejmě, ale mnohem škodlivější je porušování OZV o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech. Nicméně v poslední letech je velký pokles v této oblasti.

3) **Považoval byste za příhodné rozšířit oblast zákazu těchto vybraných obecně závazných vyhlášek na celé území obce?**

- a. O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech ~~ANO~~ / *NE*
b. O regulaci provozování hazardních her ~~ANO~~ / *NE*

Ad a) vzhledem k určité svobodě lidí není z mého pohledu potřeba rozšiřovat. K zavedení této vyhlášky bylo město donuceno v souvislosti s problematikou osob bez domova, s jinými není problém.

Ad b) s hazardem nemáme v obci, v souvislosti s veřejným pořádkem, větší problémy, z tohoto důvodu není ani potřeba rozšiřovat oblasti zákazu provozování. Spíše se jedná o problémy vztahující se k odboru sociální péče.

4) **Která další oblast veřejného pořádku je v obci nejvíce problematická a bylo by potřeba ji chránit vydáním obecně závazné vyhlášky?**

- a. Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích
– *bylo by vhodné zavedení regulace OZV v souvislosti s používáním zábavní pyrotechniky v zastavěných částech obce.*

- b. Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu, světelné znečištění
– *není potřeba regulovat*
- c. Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
– *není potřeba regulovat*
- d. Prostituce
– *není potřeba regulovat*
- e. Malování po zdech (graffiti)
– *bylo by dobré OZV vymezit prostory pro legální malování po zdech*
- f. Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
– *není potřeba regulovat*
- g. Rozdělávání a udržování otevřených ohňů
– *není potřeba regulovat*
- h. Žebrání
– *k zamyšlení by bylo rozšíření OZV o zákaz požívání alkoholu o zákaz žebrání, a to na stejných místech jako je právě tato vyhláška.*
- i. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemní komunikací
– *není potřeba regulovat*
- j. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
– *není potřeba regulovat*
- k. Nepovolené vylepování plakátů
– *občasný problém, který ale nevyřeší OZV*
- l. Provozní doba pohostinských zařízení
– *jedná se o velmi represivní pokus o regulaci podnikání. V některých případech, kdy není možné se domluvit s provozovatelem, se jedná o možnost, jak stanovením provozní doby OZV snížit dopad na narušování veřejného pořádku z řad návštěvníků tohoto zařízení.*
- m. Pouliční produkce (busking)
– *není s tím v Táboře problém*
- n. Umístění reklamních zařízení
– *řeší v obci odbor dopravy jako zábor veřejného prostranství*

5) Ve kterých částech města dochází nejčastěji k narušování veřejného pořádku.
Seřad'te části města uvedené v tabulce od částí s nejnižším výskytem po část s nejvyšším výskytem.

a.	Staré město	4
b.	Nové město	6
c.	Oblast Husova parku (u autobusového nádraží)	7
d.	Čekanice	1
e.	Oblast Lužnické ulice	2
f.	Pražské sídliště	3
g.	Sídliště nad Lužnicí	5

Z vedení města byla vyžádána vyšší dohledová činnost MěPo v oblasti Husova parku a v návaznosti na to přijala PČR také své opatření pro Husův park. V určených časech provádí hlídka MěPo zvýšený dohled na tomto místě.

V souvislosti se znečišťováním veřejného prostranství je v této době velkým problémem prostor „sladovny za dopravním hřištěm“, kde se jedná o místo s největším výskytem injekčních stříkaček po aplikaci drog v Táboře. Samozřejmě, že v této oblasti hlídky strážníků zvýšili svou dohledovou činnost.

6) Bylo by dle Vašeho názoru přínosem a prevencí zřízení stálých služeben na Sídlišti nad Lužnicí a na Pražském sídlišti, případně v jiné části?

Vzhledem k tomu, že zřízení plnohodnotné služebny by obnášelo minimální počet 9 lidí a finanční náklady cca 10 mil. Kč, je pro město této velikosti dosti nereálné. Dojezdová doba na sídliště je cca do 3 minut a z toho důvodu to není potřeba. Jedinou variantou by bylo zřízení společné služebny s MěPo Sezimovo Ústí. Vzhledem k tomu, že Tábor úzce sousedí právě s tímto městem, tak by bylo reálné doplnit tuto služebnu o 2 strážníky MěPo Tábor a zajistit tím pádem hlídku 24/7. Samozřejmě je, ale zřízení společné služebny, v gesci zastupitelstev obou měst.

7) V čem spatřujete přínos kamerového systému?

Jako důkazní prostředek je to super, ale pro zjištění aktuálního protiprávního jednání je to pro obsluhu nezjistitelné. V Táboře ji zajišťuje stálá služba v počtu 1 strážníka. V tomto případě se jedná spíše o náhodu, kdy zjistí protiprávní jednání.

8) Je dle vašeho názoru kamerový systém ve vašem městě dostatečný?

Spíše by bylo potřeba stávající MKDS modernizovat a obnovovat než zřizovat nové kamerové body.

9) Je dle Vašeho názoru investice do kamerového systému v obci účelná?

Investice je účelná, ale je potřeba mít na paměti, že MKDS musí být v souvislosti s personálním obsazením. Nelze mít v obci pouze kamerový systém s myšlenkou, že v tu chvíli již nemůže docházet na území města k protiprávnímu jednání, vždy bude potřeba mít i hlídky v ulicích.

10) Objevují se stížnosti občanů na kamerový systém? Pokud ano, v jakých souvislostech?

- a. v souvislosti s ochranou soukromí,
- b. v souvislosti s vysokou finanční náročností, spojených s rozpočtem města,
- c. v souvislosti s nedostatečným počtem kamer ve městě, spojených s požadavkem o zřízení většího počtu kamer.

Jediné stížnosti byly spojené se zástupcem „komunistické strany“, který proti MKDS namítal, že se jedná o velký zásah do práv a svobod občanů a údajně, že to zhoršuje kriminální situaci, ale to se nepotvrdilo.

Vzhledem k tomu, že se podařilo získat dotace na pořízení MKDS, nemělo to tak velké finanční náklady na rozpočet města.

V některých případech by lidé uvítali rozšíření MKDS, ale jedná se spíše o jednotlivce, kteří by chtěli umístit kameru v oblasti jejich bydliště.

11) Jakým způsobem je řešena problematika bezdomovectví v oblasti města?

V oblasti prevence stavíme jako MěPo každý den jednu hlídku, která se zabývá právě osobami bez domova. V oblasti represe dochází, v případě narušování OZV, ve většině případů k odebrání alkoholu, nebo odvozu do záchytné stanice.

Dále spolupracujeme s neziskovými organizacemi, které se těmto osobám věnují.

12) Jakým způsobem je u osob uvedených v otázce č. 11 řešeno porušování obecně závazných vyhlášek obce, případně přestupkové jednání? Např.

- a. odebráním alkoholu,
- b. odebráním agresivních psů,
 - odebrání by bylo možné pouze v případě, že neprokáže, že je jeho majitel, nebo při odvozu majitele psa na záchytku, ale následně si tato osoba psa vyzvedne v útulku, takže není možné fakticky jim psa odebrat.
- c. ukládáním pokut.
 - v jejich případě jdou veškeré přestupky do správního řízení, ale je to velmi problematické.

13) V návaznosti na předchozí otázku, jak je řešeno vymáhání pohledávek za přestupkové jednání u těchto osob?

Vymahatelnost pohledávek za pokuty je stejná jako u pohledávek za pobyt na záchytné stanici. Vzhledem k tomu, že není možná exekuce na životní minimum (nebo existenční minimum), tak není možné od lidí, co nic nemají získat nějakou pohledávku.

14) Uvítal byste, u opakovaného páchaní stejných přestupků, znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“ u bezdomovců? Případně vzniku trestného činu při opakovaně neuhrazených pokutách za spáchané přestupky?

Provedení správního trestu „vykázání z obce“ bylo dosti komplikované, a to z toho důvodu, že museli být naplněny všechny podmínky pro vykázání. Bylo by tento správní trest možné vrátit za předpokladu stanovení jednodušších podmínek pro jeho aplikaci.

Dle mého názoru by bylo ale lepší začít evidovat i přestupky proti veřejnému pořádku a pokud by se osoba dopouštěla recidivy u přestupků, překlápilo by se to do trestné činu, to samé by platilo i pro neuhrazené pohledávky za uložené pokuty.

15) Dochází vzhledem k rozšiřujícím se průmyslovým zónám v příměstských a předměstských částí obce a s tím spojeným nárůstem zahraničních pracovníků v těchto částech ke zvýšenému narušování veřejného pořádku?

Problém s těmito zahraničními pracovníky již jsou a budou se dále rozšiřovat. Než aby vznikali ubytovny pro tyto zahraniční pracovníky, jako podnikatelský záměr, by bylo lepší stanovit, že při budování nové fabriky by musela firma i vybudovat prostory pro ubytování těchto zahraničních pracovníků. Zůstávali by tím pádem v areálu firmy, nebyli roztroušeni po ubytovnách ve městě a tím by se i eliminoval problém s narušováním veřejného pořádku i páčání jiného protiprávního jednání.

Příloha č. 5 Rozhovor s příslušníkem PČR zastupujícím územní odbor PČR Tábor

instituce: **PČR**

pohlaví: **muž**

funkce: **zástupce vedoucího územního odboru**

věk: **48**

nejvyšší dosažené vzdělání: **vysokoškolské**

1) **Jak dlouho zastáváte svoji funkci? 3 roky**

2) **Oznámujte číselnou řadou od 1 do 3 (kdy 1 je nejvíce), oblasti veřejného pořádku regulované v obci obecně závaznou vyhláškou, podle kritérií uvedených v tabulce:**

Obecně závazné vyhlášky	nejvíce porušované	nejhůře vymahatelné
O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech	1	1
O regulaci provozování hazardních her	3	3
O volném pohybu psů	2	2

3) **Považoval byste za příhodné rozšířit oblast zákazu těchto vybraných obecně závazných vyhlášek na celé území obce?**

- a. O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech ANO / ~~NE~~
b. O regulaci provozování hazardních her ANO / ~~NE~~

A to na území celého Tábora, a to z důvodu zjednodušení. Lidé mohou popíjet v restauracích, případně v předzahrádkách. Stávající znázornění v OZV je velmi nepřehledné.

4) **Která další oblast veřejného pořádku je v obci nejvíce problematická a bylo by potřeba ji chránit vydáním obecně závazné vyhlášky?**

- a. Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích
– určitě omezit, to hlavně v zastavených oblastech a stanovit místa pro možnost používání zábavní pyrotechniky
b. Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu, světelné znečištění
– není potřeba regulovat
c. Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
– není potřeba regulovat
d. Prostituce
– v Táboře s tímto není problém

- e. Malování po zdech (graffiti)
 - bylo by dobré OZV stanovit místa, kde je možné provozovat grafity legálně
- f. Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
 - je to nereálné
- g. Rozdělávání a udržování otevřených ohňů
 - není problém, a hlavně to řeší jiné zákony
- h. Žebrání
 - v Táboře s tímto není problém
- i. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemní komunikací
 - není potřeba regulovat
- j. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
 - není potřeba regulovat
- k. Nepovolené vylepování plakátů
 - není potřeba regulovat
- l. Provozní doba pohostinských zařízení
 - není potřeba regulovat
- m. Pouliční produkce (busking)
 - není potřeba regulovat
- n. Umístění reklamních zařízení
 - není potřeba regulovat

5) **Ve kterých částech města dochází nejčastěji k narušování veřejného pořádku.** Seřadte části města uvedené v tabulce od částí s nejnižším výskytem po část s nejvyšším výskytem.

a.	Staré město	2
b.	Nové město	3
c.	Oblast Husova parku (u autobusového nádraží)	7
d.	Čekanice	1
e.	Oblast Lužnické ulice	4
f.	Pražské sídliště	5
g.	Sídliště nad Lužnicí	6

Zpřístupnění detailní mapy kriminality pro ostatní policejní subjekty je dosti nereálné, a to z důvodu autorských práv. Zjednodušená verze mapy kriminality je volně přístupná na internetu, ale pro potřeby MěPo.

6) **Bylo by dle Vašeho názoru přínosem a prevencí zřízení stálých služeben na Sídlišti nad Lužnicí a na Pražském sídlišti, případně v jiné části?**

Určitě by to bylo přínosem, ale za předpokladu, že budou služebny personálně obsazeny a sloužit 24/7. Samozřejmě by to mělo kladný vliv na prevenci, a to nejen proti veřejnému pořádku.

7) V čem spatřujete přínos kamerového systému?

MKDS vnímám jako velký přínos v oblasti prevence. Dále je nenahraditelná jako důkazní prostředek při přestupkovém nebo trestném řízení.

8) Je dle vašeho názoru kamerový systém ve vašem městě dostatečný?

Pokrytí MKDS v Táboře není dostatečné, a to co jak do množství, tak i do kvality kamerových záznamů. Záznamy z některých kamer jsou na velmi špatné úrovni.

9) Je dle Vašeho názoru investice do kamerového systému v obci účelná?

Je nutná obměna některých kamer MKDS a zřízení samozřejmě i nových kamerových bodů.

10) Objevují se stížnosti občanů na kamerový systém? Pokud ano, v jakých souvislostech?

- a. v souvislosti s ochranou soukromí,
- b. v souvislosti s vysokou finanční náročností, spojených s rozpočtem města,
- c. v souvislosti s nedostatečným počtem kamer ve městě, spojených s požadavkem o zřízení většího počtu kamer.

Nebyla zaznamenána žádná stížnost na MKDS, spíše je problém s tím, že mnohdy lidé spoléhají, že tak kamera je a pak jsou zklamaní, že zrovna není, nebo nezabírá ten jejich zájmový prostor, např. při DN.

11) Jakým způsobem je řešena problematika bezdomovectví v oblasti města?

Není problém s klasickými bezdomovci, ale spíše s lidmi žijícími na sociálních ubytovnách, kteří právě přes den narušují veřejný pořádek.

12) Jakým způsobem je u osob uvedených v otázce č. 11 řešeno porušování obecně závazných vyhlášek obce, případně přestupkové jednání? Např.

- a. odebráním alkoholu,
- b. odebráním agresivních psů,
- c. ukládáním pokut.

Odebírání alkoholu je u těchto osob nejefektivnějším trestem, odebrání agresivních psů je nerealizovatelné. Důvodem je kam ho umístit, zda ho správní orgán odebere a co s ním následně bude. Stejně i ukládání pokut je nereálné u těchto osob.

13) V návaznosti na předchozí otázku, jak je řešeno vymáhání pohledávek za přestupkové jednání u těchto osob?

Vymáhání pohledávek PČR neřeší, ale mezi osobami bez domova, nebo žijícími na sociálních ubytovnách je vymáhání pohledávek nereálné.

14) Uvítal byste, u opakovaného páchaní stejných přestupků, znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“ u bezdomovců? Případně vzniku trestného činu při opakovaně neuhrazených pokutách za spáchané přestupky?

Z rozhodnutí ústavního soudu vyplývá, že o přestupkovém vykázání z obce, jako o zásadním trestu, by měl vždy rozhodovat soud, a proto se to vrátilo do zákazu pobytu v rámci trestního řízení. Dle jeho názoru je škoda, že to bylo zrušeno, protože to na tyto osoby jako trest fungovalo.

Privítal bych zapisoování všech přestupků a také následné zvyšování trestů při recidivě. Případně alternativní tresty při nevymahatelných pohledávkách. Toto vše by bylo ale velkým problémem, který by s sebou nesl změnu ve správním řízení.

15) Dochází vzhledem k rozšiřujícím se průmyslovým zónám v příměstských a předměstských částí obce a s tím spojeným nárůstem zahraničních pracovníků v těchto částech ke zvýšenému narušování veřejného pořádku?

Vzniká nám s tímto problém. Tato problematika se bude i nadále zvyšovat v návaznosti na stále se rozšiřující průmyslové oblasti. Zatím s tímto mají velké problémy v Plané nad Lužnicí a také Sezimově Ústí.

Počátky problémů tkví v tom, že jsou umístěny do stejné ubytovny různé národy, které se historicky nesnesou a tím dochází k potyčkám mezi nimi, a to mnohdy ještě pod vlivem alkoholu.

Příloha č. 6 Rozhovor se zastupitelem města Tábor

instituce: *město Tábor*

pohlaví: *muž*

funkce: *zastupitel města a předseda komise pro prevenci a bezpečnost města*

věk: *36*

nejvyšší dosažené vzdělání: *vysokoškolské*

1) **Jak dlouho zastáváte svoji funkci?** *9 měsíců*

2) **Oznámujte číselnou řadou od 1 do 3 (kdy 1 je nejvíce), oblasti veřejného pořádku regulované v obci obecně závaznou vyhláškou, podle kritérií uvedených v tabulce:**

Obecně závazné vyhlášky	nejvíce porušované	nejhůře vymahatelné
O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech	<i>1</i>	<i>1</i>
O regulaci provozování hazardních her	<i>3</i>	<i>3</i>
O volném pohybu psů	<i>2</i>	<i>2</i>

Statisticky sice nedochází v posledních letech k narušování vyhlášky o zákazu požívání alkoholu na veřejnosti, ale ve skutečnosti k tomu stále dochází, jen není dostatečný počet represivní složky v podobě strážníků MěPo, kteří by na dodržování dohlíželi a řešili tuto problematiku s osobami bez domova.

3) **Považoval byste za příhodné rozšířit oblast zákazu těchto vybraných obecně závazných vyhlášek na celé území obce?**

a. O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostorech *ANO / ~~NE~~*

b. O regulaci provozování hazardních her *ANO / ~~NE~~*

Ad a) určitě oblasti rozšířit, a to z toho důvodu, že lidé už ví, ve kterých oblastech je zakázáno pít alkoholu na veřejnosti a přesumují se na místa, kde to zakázáno není. Určitě nesmí dojít k zákazu na celém území města, neboť by se celoplošným zákazem pít alkoholu na veřejnosti mohlo město dostat do kolize s ministerstvem vnitra.

Ad b) i přes to, že to má finanční přínos pro městskou kasu, přikláněl bych se k rozšíření oblasti na celé území města.

4) Která další oblast veřejného pořádku je v obci nejvíce problematická a bylo by potřeba ji chránit vydáním obecně závazné vyhlášky?

- a. Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích
 - *Určitě ano, stanovit OZV zastavěné aglomerace, ve kterých by bylo zakázáno používat zábavnou pyrotechniku. Samozřejmě by v tomto případě bylo dobré nechat vyjádřit obyvatele města, zda by přivítali tuto OZV.*
- b. Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu, světelné znečištění
 - *K zamyšlení by bylo zavedení OZV na jakoukoliv akustickou reklamu, případně rozšířit stávající nařízení. Nyní máme Nařízení města Tábora č. 01/2018, o stanovení opatření k zamezení mobilní akustické reklamy za účelem propagace hazardních her, podpory spotřeby a prodeje zboží. Důvodem je, že si obyvatel města nemůže vybrat, zda chce nebo nechce být konzumentem této reklamy.*
- c. Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
 - *není potřeba regulovat*
- d. Prostituce
 - *není potřeba regulovat, nemáme s tím v Táboře problém*
- e. Malování po zdech (graffiti)
 - *Zřízení této OZV, ve které by došlo ke stanovení míst pro legální malování po zdech bylo předneseno na komisi pro prevenci a bezpečnost města, ale zatím o jejím uvedení do praxe se neuvažuje.*
- f. Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
 - *není potřeba regulovat*
- g. Rozdělování a udržování otevřených ohňů
 - *není potřeba regulovat*
- h. Žebrání
 - *bylo by vhodné přijmout OZV se zákazem žebrání, napasovat tuto vyhlášku na oblasti se zákazem požívání alkoholu. Problémem bude ale na druhou stranu vymáhání této vyhlášky.*
- i. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemní komunikací
 - *není potřeba regulovat, máme zde prostory určené pro jízdu na skateboardech a kolečkových bruslích*
- j. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
 - *není potřeba regulovat*
- k. Nepovolené vylepování plakátů
 - *není potřeba, využívá se jiných mechanismů*
- l. Provozní doba pohostinských zařízení
 - *Jedná se o velmi dobrý nástroj pro boj s provozovateli, jejichž zákazníci svým chováním obtěžují ostatní spoluobčany, např. v případě, že jdou ven kouřit. Tito provozovatelé se následně vzdávají odpovědnosti za takové chování se slovy, že jsou mimo jejich provozovnu.*

- m. Pouliční produkce (busking)
– nemáme s tím problém
- n. Umístění reklamních zařízení
– je regulováno odborem dopravy

5) Ve kterých částech města dochází nejčastěji k narušování veřejného pořádku. Seřadte části města uvedené v tabulce od částí s nejnižším výskytem po část s nejvyšším výskytem.

a.	Staré město	4
b.	Nové město	3
c.	Oblast Husova parku (u autobusového nádraží)	7
d.	Čekanice	1
e.	Oblast Lužnické ulice	2
f.	Pražské sídliště	5
g.	Sídliště nad Lužnicí	6

6) Bylo by dle Vašeho názoru přínosem a prevencí zřízení stálých služben na Sídlišti nad Lužnicí a na Pražském sídlišti, případně v jiné části?

Zřízení takovéto služebny by mělo rozhodně pozitivní vliv na chod na sídlišti. Zřízení takovéto služebny ale naráží na finanční náročnost takového projektu. Šlo by to realizovat, s nižšími finančními nároky, a to „denním stacionářem“. Pochůzkáři by nemuseli dojíždět MHD do svého určeného rajónu (sídliště), ale nastoupili by rovnou na sídlišti, kde by měli zřízenou vybavenou místnost (denní službnu). Tím by ušetřili čas na přesun prostřednictvím MHD a delší dobu by tím působili preventivně v určeném rajónu.

7) V čem spatřujete přínos kamerového systému?

Největším přínosem je to, že se jedná o časovou schránku, ve které je možné najít důkazy k nějakému deliktnímu jednání. Samozřejmě že pokud se ví, kde jsou kamery umístěny, působí také preventivně.

8) Je dle vašeho názoru kamerový systém ve vašem městě dostatečný?

Tento systém je v tuto chvíli nedostatečný, a to právě v těch částech, ve kterých dochází k nejvyššímu porušování veřejného pořádku. Také kvalita MKDS je opravdu špatná.

9) Je dle Vašeho názoru investice do kamerového systému v obci účelná?

Investice do MKDS je dle mého názoru velmi účelná a za její pomoci se podařilo objasnit již několik trestných činů a přestupků, kdy způsobená škoda převýšila již pořizovací cenu tohoto MKDS.

MKDS je jedním z hlavních programových bodů právě komise pro prevenci a bezpečnost města. V tuto chvíli jsem připravil studii pro doplnění nových kamerových bodů a zmodernizování stávajícího MKDS, ta bude následně

předložena radě. Na základě této studie bych rád prosadil finanční krytí pro zřízení nových a zmodernizování stávajících kamerových bodů.

10) Objevují se stížnosti občanů na kamerový systém? Pokud ano, v jakých souvislostech?

- a. v souvislosti s ochranou soukromí,
- b. v souvislosti s vysokou finanční náročností, spojených s rozpočtem města,
- c. v souvislosti s nedostatečným počtem kamer ve městě, spojených s požadavkem o zřízení většího počtu kamer.

Do této doby nebyla zaznamenána žádná stížnost od občanů na MKDS v souvislosti s bodem a) a b). S bodem c) se nejedná o stížnosti, ale spíše se jedná dotazy směřující k tomu, zda v některé oblasti jsou kamery umístěny, a to většinou v souvislosti nějakým protiprávním jednáním.

11) Jakým způsobem je řešena problematika bezdomovectví v oblasti města?

V minulosti se vymstila podpora osob bez domova neziskovými organizacemi, neboť se do města začalo stěhovat více těchto osob. Důvodem byl právě poskytovaný servis neziskovými organizacemi, tato informace se mezi osobami bez domova velmi rychle šířila. Bylo by tedy dobré těmto osobám poskytovat jen nezákladnější servis.

12) Jakým způsobem je u osob uvedených v otázce č. 11 řešeno porušování obecně závazných vyhlášek obce, případně přestupkové jednání? Např.

- a. odebráním alkoholu,
- b. odebráním agresivních psů,
- c. ukládáním pokut.

Ad a) právě odebrání alkoholu je jediné, co na tyto osoby platí, jen samozřejmě obnáší mnoho papírování kolem toho a o odebrání rozhoduje až správní orgán

Ad b) se psy těchto osob jsou problémy, ale pokud se podaří tyto psy odchytit a převést do útulku je následně, pokud si pro něj bezdomovec přijde, vydaný zpět. Děje se to z toho důvodu, neboť pracovníci útulku nechťejí mít s těmito osobami problémy. Dle mého názoru by bylo potřeba, že pokud se pohybuje na veřejném prostranství osoba ve stavu vylučujícím způsobilost za doprovodu psa, není tato osoba schopná se o toho psa postarat a měl by jí být odebrán a již nevrácen.

Ad c) ukládání pokut těmto osobám je nereálný proces, vše je předáváno do správního řízení.

13) V návaznosti na předchozí otázku, jak je řešeno vymáhání pohledávek za přestupkové jednání u těchto osob?

Jedná se o nevymahatelné pohledávky.

14) Uvítal byste, u opakovaného páchaní stejných přestupků, znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“ u bezdomovců? Případně vzniku trestného činu při opakovaně neuhrazených pokutách za spáchané přestupky?

Za mě bych uvítal znovuzavedení správního trestu „vykázání z obce“, alespoň se jedná o jednu možnost, jak tyto osoby potrestat. Samozřejmě, pokud by došlo ke změně správního řízení ve vztahu k recidivě přestupků jejichž následek by byl trestným činem. Případně vzniku alternativních trestů v kombinaci s výkonem trestu. Např. v případě uložení alternativního trestu „veřejně prospěšných prací“ a následného neplnění tohoto trestu – by mělo za následek – 1 neodpracovaná hodina = 1 den výkonu trestu.

V současné době je jediným trestem pro ně odebrání alkoholu, ale to by bylo potřeba více hlídek zaměřených právě na osoby bez domova.

15) Dochází vzhledem k rozšiřujícím se průmyslovým zónám v příměstských a předměstských částí obce a s tím spojeným nárůstem zahraničních pracovníků v těchto částech ke zvýšenému narušování veřejného pořádku?

Z mého pohledu zatím nevím o vzniku problémů v souvislosti s tímto tématem. To ale neznámá, že se nejedná o časovanou bombu a v blízké budoucnosti v souvislosti s rozšiřujícími se ubytovacími zařízeními nebudeme mít velké problémy.

Spíše jsem se setkal se stížnostmi osob na vznik ubytovacích zařízení pro zahraniční pracovníky. V poslední době byla doručena na město petice proti vzniku nové ubytovny pro tyto pracovníky v Kolárově ulici pod OD Dvořák.